

VII. évfolyam 7-8. szám
2026. július - augusztus

ADÓZÁS / SZÁMVITEL

A szakma lapja

**Horváthné
Szabó Beáta**

A tipikusan nyáron felmerülő
dolgozói juttatások adózásáról

Csaposs Noémi

10 tévhit
a bértranszparenciáról

Bonác Zsolt

Hibás számlázáskor
levonható-e az áfa?

Sándorné Új Éva

A csoportos társasági
adóalanyiség (CSOPTA)

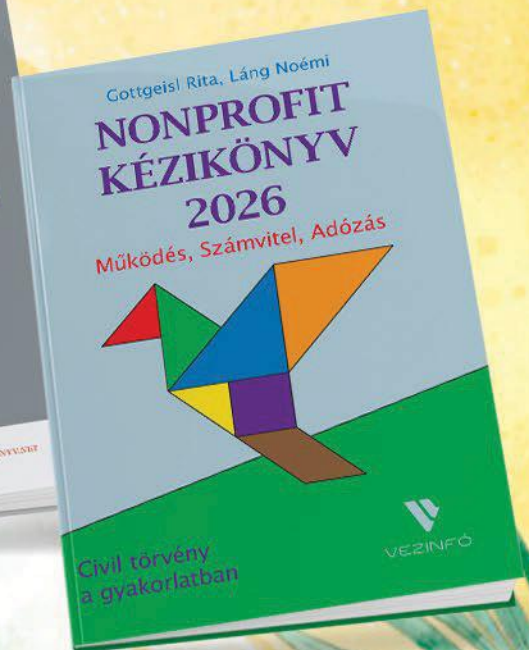
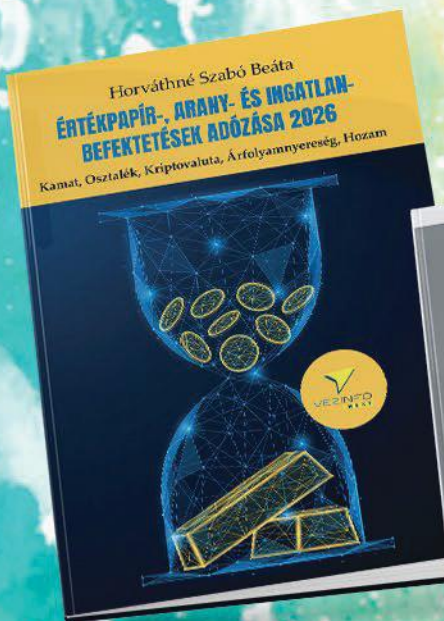
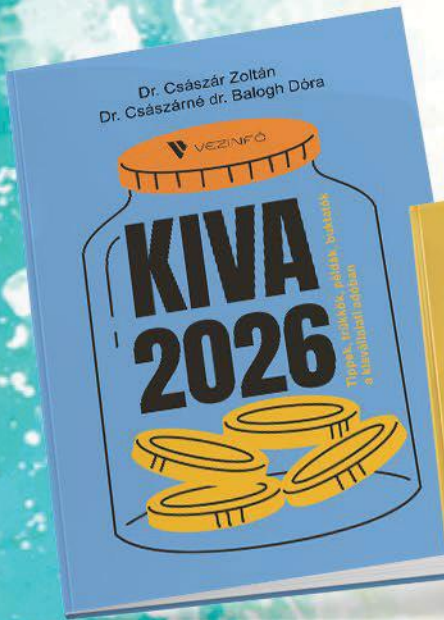

VEZINFÓ

Kiadó és Tanácsadó Kft.

2026 újdonságai

folyamatosan érkeznek

**www.
szakkonyvshop.vezinfo.hu**

Kiadja a VEZINFÓ Kiadó és Tanácsadó Kft.
1143 Budapest, Gizella út 42-44.
Tel.: (06-1) 236-0635, e-mail: info@vezinfo.hu
www.vezinfo.hu

Felelős kiadó, főszerkesztő: Tóth Csaba

Szakmai szerkesztő: Horváth Géza

Szerzők, közreműködők:

Dr. Andor Ágnes
Bonácz Zsolt
Botka Erika
Dr. Bölcskei Krisztián
Dr. Crespo Zsuzsanna
Dr. Császár Zoltán
Dr. Csátaljay Zsuzsanna
Czöndör Szabolcs
Egri-Retezi Katalin
Farkasné Gondos Krisztina
Dr. Futó Gábor
Gottgeisl Rita
Dr. Horváth István
Horváthné Szabó Beáta
Kelemen Hilda
Kelemen István
Kopányiné Mészáros Edda
Dr. Kovács Ferenc
Lepsényi Mária
Dr. Rabné Dr. Barizs Gabriella
Sándorné Új Éva
Szabó Gábor
Széles Imre
Széll Zoltánné
Dr. Sztankó Dániel
Tóth Mihály

Kiadói szerkesztő: Kövesdi Edit

Nyomdai munkák: Prime Rate Kft.
Felelős vezető: Dr. Tomcsányi Péter

© Vezinfo Kiadó és Tanácsadó Kft.
ISSN 2631-102X

Minden jog fenntartva! Az Adózás/Számvitel szaktájékoztató tartalma jogvédett. A lapban közzétett cikkek, hírek, információk másolása, sokszorosítása, fordítása, közreadása és publikációs célokra történő felhasználása csak a kiadó, illetve a szerző írásbeli hozzájárulásával megengedett. A szakmai információkat, híreket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük; a megjelenés időpontjában fennálló köteles gondosságunk ellenére átvett téves értesülésekért felelősséget nem vállalunk.

Tartalom

7. évfolyam 7-8. szám, 2026. július–augusztus

Horváthné Szabó Beáta	4
A tipikusan nyáron felmerülő dolgozói juttatások adózásáról	
Vezinfo	9
10 tévhit a bértranszparenciáról	
Bonácz Zsolt	11
Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások teljesítési helye	
A teljesítés helye	
Egyenes vagy fordított adózás?	
Teljesítés az unió más tagállamában	
Közösségi adószám – összesítő nyilatkozat	
Teljesítés unión kívüli államban	
Gottgeisl Rita	15
A nonprofit tevékenységből származó bevételek	
A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységek	
Sajátos jellegükre tekintettel adómentes tevékenységekre adókötelesség választása	
Alanyi adómentes áfaalany	
Számlázás, online számlaadat-szolgáltatás	
Dr. Császár Zoltán	22
Veszteségelhatárolás a kisvállalati adóban	
Veszteség és a veszteségelírás általános szabályai	
Beruházásokhoz kapcsolódó veszteségfelhasználási szabályok	
Bonácz Zsolt	26
Hibás számlázáskor levonható-e az áfa?	
Sándorné Új Éva	29
A csoportos társasági adóalanyiság (CSOPTA)	
Bonácz Zsolt	35
Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevétele	
Horváthné Szabó Beáta	37
Speciális számlákon realizált jövedelmek adózása	
Tartós befektetésből származó jövedelem	
Nyugdíj-előtakarékossági számlán keletkező jövedelem	
Vezinfo	44
Promóció, ajándéksorsolás, marketingakció adókötelezettsége 2026-ban (2. rész)	
Az ügyvéd válaszol	49
A munkáltató kártérítési felelőssége – Mikor függ össze a munkaviszonnyal a károkozó körülmény?	
Falcsik István	50
PPWR vs EPR – Mi a különbség, és miért kell mindkettőre figyelniük a vállalatoknak?	

A TIPIKUSAN NYÁRON FELMERÜLŐ DOLGOZÓI JUTTATÁSOK ADÓZÁSÁRÓL

A nyár során számos dolgozói juttatással találkozunk. Az adókötelezettség attól függően változhat, hogy a társaság csak egy-egy személyt kíván jutalmazni, vagy épp ellenkezőleg: minden dolgozó, esetleg még a dolgozók családtagjai is részesülnek juttatásban.

HORVÁTHNÉ SZABÓ BEÁTA

A nyár több társaságnál az értékesítés időszaka, de előfordulnak különböző „social programok” is legyen az csapatépítés, családi és sportnap, nyári tábor vagy egy-egy team jutalomutazása. Adózás szempontjából kérdés az, hogy mikor beszélünk munkavégzésről, és mely esetben szolgál a juttatás személyes szükségletet. Miért fontos ez? Mert a munkavégzés feltételeként elszámolt ráfordítás után nem keletkezik adókötelezettség, míg ha a juttatás személyes szükségletet elégít ki, akkor azután adókötelezettség is keletkezik. Gondoljuk át mikor, milyen jogcímen és kinek kell az adót megfizetnie.

A dolgozó részére adott juttatás fő megközelítés szerint a juttatásban részesülő személy jogviszonyára tekintettel megszerzett jövedelmeként adózik, vagy jogviszony hiányában egyéb jövedelemként, kivéve, ha az Szja törvény másképp rendelkezik.

A munkavállaló családtagja részére adott juttatásnál elgondolkodtató, hogy a juttatás ellenértéke a juttatásban részesülő személy jövedelmének tekintendő, vagy annál a személynél, akinek a jogviszonyára tekintettel történik természetben a vagyoni érték átadása.

Az Szja törvény értelmében a jövedelemben részesülő magánszemélynek keletkezik adóköteles jövedelme. Így például az, amikor a munkavállalónak biztosítunk szabadidős programot, egyértelműen a munkavállaló munkaviszonyból származó jövedelmének tekintendő. A jogcím meghatározásánál a felek (a magánszemély és a bevételt juttató személy, valamint az említett személyek és más személy)

között egyébként fennálló jogviszonyt és a szerzés körülményeit kell figyelembe venni. Viszont abban az esetben, amikor a munkavállaló családtagja, barátja, társa részesül jövedelemben, akkor a Pénzügyminisztérium állásfoglalása értelmében ezen juttatást is a munkavállaló jövedelmeként kell számfejtetni. Az Szja törvény alapján munkaviszonyból származó jövedelem alatt a magánszemélyt a munkaviszonyára tekintettel megillető bevételt kell érteni. Feltételezhetően, ha a munkavállaló nem állna munkaviszonyban, akkor a hozzátartozó sem részesülne a juttatásban. A Tbj. törvény járulékalap rendelkezése szerint, ha a jövedelmet a dolgozó számára számfejtem, akkor abból az szja mellett egyéni járulékokat is kell vonni, míg ha a munkavállalóhoz tartozó más személy részére történne a számfejtés, akkor az egyéb jövedelem és foglalkoztatási jogviszony hiányában járuléknem, csak szocho-kötelezettség keletkezne.

A nyári időszakban leggyakrabban előforduló juttatások adózása

Családi nap

A program lebonyolítása tipikusan nem a munkahelyen, hanem kikapcsolódást szolgáló helyen, a szabadban, sportpályán vagy szállodában történik. A résztvevők szórakoztatását szolgálja a rendezvény, ezért a program lebonyolításával kapcsolatos valamennyi kiadás, utaztatás, szállás, terembérlet, étel- és italfogyasztás, szórakoztató programok, a rendezvényszervező díja és a résztvevőknek a minimumbér 25 százalékát el nem érő ajándék értéke is teljes egészében **egyes meghatározott juttatásnak minősül**. A rendezvény áfa összegét is tartalmazó számláinak ellenértéke után a juttatónak 1,18-szoros adóalapra vetítve 15 százalék szja-t és 13 százalék

szocho-t kell fizetnie. Az adókötelezettség a jövedelem szerzési időpontjának negyedévét követő hó 12-én keletkezik. Igénybe vett szolgáltatás esetén a jövedelemszerzés időpontja az Szja törvény 9. § (2) bekezdésének c) pontja alapján az a nap, amelyen a szolgáltatás nyújtójának az általános forgalmi adóról szóló törvény rendelkezései szerinti teljesítési időponttal adófizetési kötelezettsége keletkezik vagy keletkezne (függetlenül attól, hogy a szolgáltatás nyújtója az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett vagy sem), ha azonban a szolgáltatás juttatója nem azonos a szolgáltatás nyújtójával, az a nap, amelyen a szolgáltatásról szóló bizonylat rendelkezésre áll.

Gyermekek táboroztatása

A munkáltató számos módon támogathatja a családok munkavállalók gyermekeinek nyári táboroztatását. Amikor a munkáltató a gyermektábor díjához való hozzájárulást fizet a szülő részére, akkor az **munkaviszonyból származó jövedelemként adózik**. A készpénzben adott juttatás, megítélése azonos a nem rendszeres jövedelmek adózásával; olyan, mint ha jutalmat fizetnénk a dolgozó részére, ezért az a kifizetés időpontjában munkaviszonyból származó jövedelemnek minősül.

Olyan esetben amikor a társaság gyermektábort szervez a dolgozók gyermekei számára, az kimerítheti a kifizető által a magánszemély részére szervezett szórakoztató program fogalmát, ezért a juttatás értéke **egyes meghatározott juttatásként adózik**.

Az Szja törvény 70. § (6) bekezdése értelmében a kifizető által viselt szórakoztató programok költségére vonatkozóan, amikor a rendezvény döntő részben szórakozásra, vendéglátásra irányul, ha a munkáltató ilyen eseményt szervez, illetve táboroztatással foglalkozó cégtől megrendeli ezt a szolgáltatást a dolgozó gyermeke részére, akkor ez a jövedelem nem a munkavállaló munkaviszonyból származó jövedelmének minősül, hanem egyes meghatározott juttatásnak, mely után a kifizetőt terheli az adófizetési kötelezettség. Amennyiben a dolgozó rendeli meg a szolgáltatást, és a tábor díját a munkáltató megtéríti a dolgozónak, akkor viszont már munkaviszonyra tekintettel adott juttatásról beszélünk.

Dolgozó részére finanszírozott utazás

Amennyiben a társaság a dolgozók és családtagjaik részére finanszírozza a repülőjegy és szállás értékét, akkor az **munkaviszonyból származó jövedelem-**

ként adózik. Ez esetben nem lehet alkalmazni a hivatali üzleti utazás mentességi rendelkezéseit, mivel a társaság a dolgozó személyes, családi szükségleteit finanszírozza.

Persze az is előfordulhat, hogy a munkáltató elküldi konferenciára vagy üzleti tárgyalásra a munkavállalót, és hozzájárul, hogy a dolgozó meghosszabbítsa az utazást és pár napot magáncélú városnézést követően térjen vissza. Ilyen esetben a munkáltatónak a munkavégzés érdekében merült fel az utazás költsége, ezért az az Szja törvény alkalmazásában nem minősül adóköteles bevételnek. Abban az esetben, ha a munkavállaló a plusz napokra saját maga bérlő a szállást, akkor nem részesül juttatásban. Ha a munkáltató a személyes célokat szolgáló időtartamra is finanszírozza a szállás értékét, akkor az főszabály szerint munkaviszonyból származó jövedelemnek minősül. Tekintettel azonban arra, hogy az Szja törvény 70. § (1) bekezdésének a) pontjában található egy olyan szabály, mely az üzleti utazáshoz kapcsolódóan a „más szolgáltatásokat” egyes meghatározott juttatásként nevesíti, álláspontom szerint nem kifogásolható, ha ezt a juttatást **egyes meghatározott juttatásként** kezeli a juttató, a nevére szóló számla alapján – feltéve, hogy ezt a lehetőséget nem a teljesítmény elismeréseképpen kapja a dolgozó.

Abban az esetben, ha a fent említett utazásra a munkavállalót családtag is elkíséri, és a családtag utazási költségét is megtéríti a társaság, akkor a családtag repülőjegye is egyes meghatározott juttatásként adózhat. Amennyiben a juttatásra a dolgozó teljesítményének elismerésére tekintettel kerül sor, az a munkavállaló munkaviszonyára tekintettel adott **jutalomnak** tekinthető. Ilyen esetben a munkavállaló és a családtag(ok) részére adott vagyoni érték nem önálló tevékenységből származó jövedelmekre vonatkozó szabályok szerint adózik, így az szja-előleg mellett egyéni járulékokat is le kell vonni, és a jövedelem után szocho-kötelezettség is keletkezik.

Rekreációt szolgáló jutalomutazás cég által történő finanszírozása is munkaviszonyból származó jövedelemként adózik, amennyiben ez a juttatás nem felel meg a SZÉP-kártya-juttatás feltételeinek. SZÉP-kártyára utalt összegek után a béren kívüli juttatásokra, illetve a korlátokat meghaladó összegben adott juttatásoknál az egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó szabályokat kell követni.

Amennyiben egy vagy több dolgozó a teljesítmény ellenértékéért részesül juttatásban, akkor erre az egyes meghatározott juttatások adózási szabályai

nem alkalmazhatóak. Ebben az esetben az utazás egy főre jutó értéke a dolgozó munkaviszonyból származó jövedelmének minősül. A jövedelemből szja-előleget, sőt még járulékot is kell a munkáltatónak vonnia. Talán ez okozza a legnagyobb problémát, ugyanis **a nem pénzben adott vagyoni értékből az előleg levonása nem lehetséges**. Ilyen esetben az Szja törvény úgy rendelkezik, hogy a munkáltatónak a többi jövedelem adóelőlegének megállapításakor figyelembe kell venni azt a jövedelmet is, amelyből az előleg levonása nem volt lehetséges. Az adót a kifizetőnek meg kell fizetnie akkor is, ha annak levonása korlátokba ütközött, és a le nem vont adót követelés-ként kell nyilvántartani. Az ezzel kapcsolatos adminisztráció elkerülhető, ha a munkáltató bruttó módon állapítja meg a jutalomutazásban részesülő személy jövedelmét, azaz annyi jövedelmet számfejt a dolgozó részére, amelyből a levonási kötelezettségek teljesíthetők.

E témakörrel összefüggésben megemlítem a tókerülő kerékpározási lehetőségek biztosítását is, ugyanis adómentes a kifizető által biztosított, kizárólag emberi erővel hajtott vagy legfeljebb 750 W teljesítményű elektromos motorral segített kerékpár magáncélú használata [Szja törvény 1. számú melléklet 8. pont 8.44. alpont]. Ennek következtében, ha a munkáltató a szabadidős sportolás előmozdítása érdekében kerékpárokat bérel a dolgozók részére, úgy annak díja adómentesen elszámolható juttatásnak számít.

Üzleti rendezvénnyel egybekötött szórakoztató programok

Nyáron részt vehetünk olyan céges rendezvényen, amelyen a vezetőség beszámolót tart az előző időszak eredményéről, és a társaság előtt álló feladatokról. A rendezvénnyel összefüggő adókötelezettség jelentős mértékben függ attól, hogy a munkavállalók túlnyomórészt munkát végeznek a rendezvényen, vagy a rendezvény üzleti része elhanyagolható időtartamú, melynek következtében a rendezvény inkább tekinthető szórakoztató eseménynek.

A mindennapokban ennek megítélése nem is annyira egyszerű, mivel a hivatalos programon szakmai esemény és többnyire vendéglátás és szabadidő eltöltésére szervezett programok is felmerülnek. Ezért fontos megőrizni a programmal kapcsolatos valamennyi dokumentációt, e-mail-levelezést, dolgozói tájékoztatást, agendát stb. Ugyanakkor arra is érdemes figyelni, hogy egy exkluzív külföldi helyszínből

vagy az elszámolt költségek számláiból könnyen lehet következtetni arra, hogy az utazás inkább a szabadidő eltöltésére irányuló kvázi jutalomutazás, mint egy hivatalos célú munkavégzés.

Az adókötelezettség megítélésekor célszerű kiindulni az **üzleti utazás** fogalmából, hiszen, ha megfelelünk a törvény előírásainak, akkor egyes kiadások – mint például a szállás és utazás – adómentesen elszámolhatóak. Hivatali, üzleti utazásról akkor beszélünk, amikor a kifizető tevékenysége érdekében utazik belföldre vagy akár külföldre a magánszemély munkavégzés érdekében.

Az utazás az Szja törvény alkalmazásában abban az esetben tekinthető üzletinek, ha a vonatkozó dokumentumok (szerződés, számla, belső feljegyzés) és a körülmények (a program szervezése, reklámozása, hirdetése, az útvonal, az úti cél, a tartózkodási ideje, valamint a tényleges szakmai és szabadidőprogram aránya alapján) megállapítható, hogy az valós tartalmát tekintve üzleti érdekeket szolgál. Az esemény lehet egy- vagy többnapos, eshet munkanapra vagy részben hétvégére is.

Amennyiben a rendezvény megfelel az üzleti utazás fogalmának, akkor az utazás, szállás és a rendezvény lebonyolításának költségei után nem keletkezik a munkáltatónak szja-kötelezettsége [Szja tv. 7. § (1) bekezdés g) és q) pontja, 4. §(2a) bekezdése]. Ugyanakkor az üzleti eseményeken is elvárható, hogy a munkáltató étkezésről, vendéglátásról és akár szórakoztató programról is gondoskodik. Ez esetben szükséges alátámasztani, hogy a személyes szükségletet kielégítő juttatások másodlagosak, mivel **az utazáson túlnyomórészt (50%-ot meghaladó mértékben) munkavégzés történik**.

Nem tekinthető adómentes juttatásnak a szállás és utazás költsége azon személyek vonatkozásában, akik nem munkavégzés céljából, hanem vendégként, kíséreként vehetnek részt az eseményen. Ilyen tipikusan előfordul, amikor a családtagok is részt vehetnek a rendezvényen, például a kötelező program után csatlakoznak a munkavállalókhoz.

Az üzleti utazáshoz kapcsoló vendéglátás és más szolgáltatás ellenértéke **egyes meghatározott juttatásként adózik**. Azaz a kifizetőnek a juttatás számla szerinti értékének 1,18-szorosát adóalapként figyelembe véve 15 százalék szja-t és 13 százalék szocho-t kell fizetnie.

Az üzleti utazás és a reprezentációs esemény sok esetben nem különül el egymástól. Ilyen esettel találkozunk, amikor a társaság szakmai rendezvényt

szervez, amelyen például értékeli a társaság üzleti eredményét. Ez a rendezvény minősülhet reprezentációnak is, feltéve, hogy a tényleges szakmai és a szabadidős program aránya alapján a rendeltetésszerű joggyakorlás megállapítható [Szja tv. 3. §. 26. pontja]. A reprezentációs célú vendéglátás fő megközelítés szerint egyes meghatározott juttatásként adózik, kivéve, ha az esemény vendéglátóhelyen történik, és az étel-, italfogyasztás adómentes elszámolásának feltételei fennállnak.

Abban az esetben, ha a rendezvény költsége nem tekinthető üzleti utazáson felmerült kiadásnak, sem reprezentációnak, mert a rendezvény túlnyomórészt szórakozásra, szabadidős tevékenységre, például sporteseményre, vitorlázásra, borkóstolásra, kerékpározásra stb. irányul, akkor a rendezvény teljes költsége (szállás, utazás, vendéglátás, szórakoztató programok) egyes meghatározott juttatásként adózik.

A leírtakból is érzékelhető milyen nagy jelentőséggel bír az üzleti utak, reprezentáció, szórakoztató programok, vagy jutalomutak költségelszámolásakor a bizonylatok, e-mail-kommunikáció, feljegyzés, meghívó, programleírás, prezentáció stb. megőrzése, miután csak ezen dokumentumok birtokában lehet utólagosan ellenőrizni, illetve az adóhatósági vizsgálat során bizonyítani, hogy az adott számlában szereplő juttatások után kell-e adót fizetni, s ha igen, milyen jogcímen és kinek kell az adót megfizetni.

Sporteseményre, kulturális fesztiválra, állatkertbe szóló belépőjegy

Nyáron számos sportesemény és kulturális rendezvény várja az érdeklődőket. Abban az esetben, ha a belépőjegy árát nem az eseményre látogató vásárolja meg, hanem egy kifizetőnek minősülő személy juttatja – tehát a számla a kifizető nevére szól –, akkor a belépőjegy ellenértéke a jogszabályi feltételek teljesülése esetén mentes az adó alól.

Ennek eldöntéséhez nem árt ismerni a sportról szóló 2004. évi I. törvény (a továbbiakban: Sport törvény) vonatkozó rendelkezéseit és a sportrendezvény fogalmát, mely az Szja törvényben található meg.

E szerint **sportrendezvény** a sportszervezet vagy sportszövetség által versenyrendszerben vagy azon kívül, résztvevők jelenlétében megtartott verseny, mérkőzés [Szja törvény 3. § 60. pont]. Az adómentes szabály nem az Szja törvényben meghatározott fogalomra utal vissza. A fogalom a sporttörvényben nagyon hasonló, de nem teljesen azonos, mivel a sport-

esemény is sportrendezvénynek minősül. [Sport törvény 77. § u) pont]

Gyakran kérdésként merül fel, hogy a külföldön megrendezésre kerülő sportrendezvényekre szóló belépőjegy értéke vajon elszámolható-e adómentesen. Egy korábban napvilágot látott NGM értelmezés szerint adómentesen a Magyarországon megrendezett, magyarországi sportszervezet vagy sportszövetség által szervezett verseny, mérkőzés, sporteseményre szóló belépőt lehet juttatni. A rendelkezést olyan külföldi sportrendezvényre, versenyre szóló belépőjegyek juttatása esetén is lehet alkalmazni, amelyen magyar sportolók is részt vesznek, így az sem kifogásolható, ha a szurkolók elkísérik a csapatot a külföldi versenyekre. Ebből az is következik, hogy ha a munkavállaló az Amerikai Egyesült Államok labdarúgó világbajnokságára látogatott el, akkor a részére vásárolt belépőjegy **jogviszonyra tekintettel megszerzett jövedelemként számfejtendő**, mivel Magyarország nem jutott ki a futball világbajnokságra.

A törvény a kulturális szolgáltatás igénybevételének adómentességéről is rendelkezik. Ide tartozik a muzeális intézmény és művészeti létesítmény (kiállítóhely) kiállítására, színház-, tánc-, cirkusz- vagy zeneművészeti előadásra, közművelődési tevékenységet folytató szervezet által nyújtott kulturális szolgáltatás igénybevételére szóló belépőjegy ellenértéke. Ennek a szabálynak köszönhetően adómentesen adhatók a színházba, cirkuszba és koncertekre szóló belépők, legyenek azok komoly- vagy könnyűzenei előadások, de ide tartozhatnak a kabaré- vagy humorfesztiválok is, függetlenül attól, hogy a rendezvényt milyen intézmény és milyen helyszínen szervezi. Az esemény lehet szabadtéren, de akár egy étteremben, kávéházban is.

Fontos megemlíteni, hogy a mozijegy juttatása vagy a borkóstolóra esetleg gasztronómiai fesztiválra szóló belépőjegy nem felel meg az adómentesség feltételeinek, így az csekély ajándékként vagy jogviszonyra tekintettel adott juttatásként adózik.

Az internetes vásárlás során fizetett kényelmi díj is az ellenérték részét képezi, ezért a juttatás értékénél figyelembe vehető.

A sportbelépők, a kulturális belépők, valamint az állatkerti belépő és bérlet juttatás adómentes összeghatára a minimálbér összegében van évente korlátozva, kifizető/magánszemély vonatkozásában, analitikus nyilvántartás vezetése mellett, mely az adómentességi korlát alátámasztása miatt szükséges.

Iskolakezdési támogatás

Örömteli hír, hogy a 2026. őszi iskolakezdéshez az állam mintegy 400 ezer iskolás részére iskolakezdési támogatást biztosít, melynek összege gyermekenként, tanulónként 100 000 forint.

Az iskolakezdési támogatás összegének 50 százalékát augusztus 24-éig folyósítja a Magyar Államkincstár, a másik felét november 30-áig kell eljuttatni a jogosultaknak iskolakezdési utalvány formájában. A juttatással összefüggésben szükségessé vált az Szja törvény 1. számú melléklet 1. pont 5. alponttal való kiegészítése, mely kimondja, hogy adómentes az iskolakezdési támogatásról szóló kormányrendelet szerinti iskolakezdési támogatás. Nem árt tudni, hogy a szociális (1993. évi III.) törvény 4. § (1a) bekezdés 14. pontja alapján az iskolakezdési támogatás nem minősül jövedelemnek; illetve a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 92. § új e) pontja értelmében mentes a végrehajtás alól az iskolakezdési támogatásról szóló kormányrendelet szerinti iskolakezdési támogatás teljes összege.

Abban az esetben, ha a munkáltató az állam által nyújtott támogatás mellett – vagy attól függetlenül – úgy dönt, hogy anyagilag is hozzájárul a dolgozók gyermekeinek iskolakezdéséhez, akkor a juttatás főszabály szerint a munkaviszonyra irányadó rendelkezések alapján adózik, kivéve, ha a törvény másként

nem rendelkezik. Ilyen kivétel lehet a tanszer-, sport-, ruházatvásárlási utalvány, mely csekély értékű ajándékként az egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó szabályok szerint adózik. Amikor a kifizető a gyermek és/vagy a szülő részére az évi háromszor adható csekély értékű ajándékból egy alkalmat erre a célra használ fel, akkor a tárgy, szolgáltatás, utalvány, értéke nem haladhatja meg a minimálbér 10 százalékát. [Szja törvény 70. § (6) bekezdés a) pont]

A munkáltató olyan nyilvántartást köteles vezetni, melyből megállapítható a juttatás értéke, az alkalmak száma és az is, hogy a juttatásban ki részesült. **Amennyiben a juttatás értéke meghaladja a minimálbér 10 százalékát, akkor a juttatás teljes egészében jogviszonyra tekintettel adott jövedelemnek, azaz munkaviszonyból származó jövedelemnek számít.**

Egy másik kivételt képezhet a szórakoztató programon átadott ajándéktárgy (iskolatáska, tolltartó, füzetek, ceruzák, tollak stb.) értéke, mely egyes meghatározott juttatásként adózik az Szja törvény 70. § (6) bekezdése értelmében, feltéve, hogy nem haladja meg a minimálbér 25 százalékát. Ennél a rendelkezésnél utalvány átadására nincs lehetőség.

Horváthné Szabó Beáta
adószakértő

10 TÉVHIT A BÉRTRANSPARENCIÁRÓL

Bár valószínűleg már nagyon sokan olvasták az uniós jogszabályt a bértranszparenciáról, talán voltak előadáson is, még mindig azt tapasztaljuk, hogy óriási, alapvető tévhitek keringenek a témában. Cikkünkben most összeszedjük a leggyakoribbakat, amelyeket igyekszünk is eloszlatni.

1. tévhit: Mindenki látni fogja mindenki bérét

Nem, a valóságban nem kommunikálunk egyéni béreket. Mit fog látni a munkavállaló? Azt, hogy az ő munkaköre hogyan van besorolva a munkaköri értékelés szerint, ő melyik sávba tartozik, milyen szabályok szerint lett a munkaköre értékelve, és hogy mi befolyásolja a bérét vagy akár előremenetelei lehetőségeit a rendszerben.

Két nagy, alapvető fundamentuma van a bértranszparencia bevezetésének: az egyik a munkakör-értékelés kivitelezése, a másik a bérstratégia és bérpolitika elkészítése. E kettő nélkül nem lehet továbbhaladni. Ennek a rendszernek azonban átláthatónak kell lennie, de természetesen személyes adatokat nem kommunikálunk, kontrollált az információ-megosztás, és nincs teljes nyilvánosság, még akkor sem, ha van szakszervezet vagy üzemi tanács.

2. tévhit: A bértranszparencia a HR ügye

Persze van jogi része is, de hát csinálunk valamit a HR-rel, az emberekkel, a besorolásukkal, a bérekkel, a jutatásokkal és egyebekkel, majd a vezető a végén jóváhagyja.

Egyrészt ennek van egy komoly pénzügyi vonzata, hiszen bérstratégiáról, bérpolitikáról, besorolásokról, jutatásokról, egyenlő munkáért egyenlő bérrel van szó, de vannak vezetői döntések és jogi kérdések is. Tehát minden mindennel összefügg. **Ha nincs vezetői elköteleződés, akkor sokkal nehezebb lesz az implementáció.**

Érdemes tudni, hogy bár nincs még magyar részletjogszabály, de 2026. június 7-től az uniós irányelv már hatályban van, állami tulajdonú cégekre már ez vonatkozik, még akkor is, ha nincsen magyar részletjogszabály. És a magyar részletjogszabály olyan sok újat, olyan nagyon nagy eltéréseket vagy meglepetéseket valószínűsíthetően nem fog okozni, hiszen az uniós irányelv nagyon-nagyon részletesen elmond lényegében mindent.

Létezik már egy szövegtervezet, és az új kormány fogja dönteni, hogy ezt átveszi-e, és ha igen, milyen for-

mában. Társadalmi egyeztetések zajlottak, ahogy jogi egyeztetések is. Valószínűleg szeptemberben meg fog érkezni.

3. tévhit: Elég a bérsávokat megjeleníteni

Nem lesz elég. Ha nincsenek egységes munkakörök létrehozva, nincsenek benne következetes döntések, akkor ez önmagában nem lesz elég magyarázat. Nagyon sokan félnek attól, hogy nem csak konfliktusokhoz vezet a bértranszparencia, hanem bérfeszültséghez is, mert felpuhul a bértitok kérdése. Pedig ezek az egyenlőtlenségek, vélt vagy valós sérelmek vagy véletlenszerű igazságtalanságok eddig is benne voltak a szervezet rendszereiben. A bértranszparencia csak felerősíti őket. A problémát nem a bértranszparencia fogja okozni, hanem az, ami eddig is volt, csak most már komolyabban kell venni.

Azt látjuk problémának, hogy nincs definiálva, mit jelent az, hogy **azonos vagy egyenértékű munkakör**. És nagyon sok cég nem következetes a bérpolitikában. Amennyiért talál munkaerőt, amennyiért meg tudnak állapodni, amilyen ügyes a munkavállaló érdekérvényesítő képessége, aszerint alakul a munkabére. Nagyon sok helyen látjuk nagy cégeknél is, hogy ugyanazt a feladatot látja el két munkavállaló, és a régen felvett és az újonnan felvett munkaerő között nagyon nagy, 5 százaléknál sokkal nagyobb bérkülönbségeik vannak.

4. tévhit: A bértranszparencia konfliktusokhoz fog vezetni

Ezek a konfliktusok már eddig is megvoltak, legfeljebb a munkavállalók magukban elégedetlenkedtek, nagy volt a fluktuáció, vagy a teljesítményértékelés során mondták el, ha valami nem tetszett nekik, esetleg egy meglévő ajánlatra váltak mozdíthatóvá.

Tehát eddig is voltak ilyen feszültségek, csak nem volt ennyire nyíltan kimondva. Az biztos, hogy a munkavállalók és a munkavállalói érdekképviselők is nyíl-

tabban fogják képviselni a saját érdekeiket, és sokkal több muníciónak lesz arra, hogy bebizonyítsák azt, hogy objektív, nem semleges, védett tulajdonságokra nem kihegyezett, jól működő bértranszparencia rendszerben működnek.

5. tévhit: Túl drága

Ez nézőpont kérdése. A költségek nem akkor keletkeznek, amikor transzparensnek akarunk lenni, már most is vannak rejtett költségek: alulfizetett kulcsemberek, bérkompresszió, bérspirál. Hogy „rendet kell rakni”, az idő, energia és természetesen pénz, erőforrás, de hosszú távon nagyon sokat nyerhetünk vele, egy sokkal transzparenssebb, objektívebb, motiválóbba környezetet tud teremteni a munkáltató, ami nem jelenti majd azt, hogy nem lehet kivételeket és egyéneket kezelni.

6. tévhit: A vezetők majd nem tudják kezelni

Igenis tudják kezelni, ha megkapják a kellő információt és a támogatást. Eddig egyéni alkuk voltak, ami ezután is lehetséges, csak strukturált magyarázat kell hozzá. A jó rendszerben megtalálom a mozgásteret. Viszont szabályozottabbá válnak majd a belépési bérek, a béralkuk, az előmenetek, a juttatások. Nem az számít majd, hogy ki mennyire tud jól alkudni, kinek milyen az érdekérvényesítő képessége a munkaerőpiacon, hanem igenis fontos, hogy mi az a tudás, amit magával hoz, mik a potenciáljai, és hogy a vállalat azt a munkakört mire fogja értékelni.

Jelenleg is figyelik a cégek, hogy ki mennyit ad a piacon, milyenek az ágazati bérbenchmarkok, hol tart az ez regionálisan, a szakmában, országosan, területenként. Ezekhez az információkhoz eddig nehezebb volt hozzájutni, pár év múlva sokkal szabályozottabban fog menni.

7. tévhit: Csak a multikra vonatkozik

A bértranszparencia méretfüggetlen. Ne keverjük össze a riportálást a törvényi megfeleléssel! Természetesen a kkv-knak nem annyira dokumentált HR rendszereik vannak, nekik ezt ki kell találni, föl kell építeni, viszont gyorsabban és rugalmasabban meg tudják tenni. Egy multinak sok mindene van már, viszont sokkal kötöttebben tudja ezt a rendszert a különböző jogszabályoknak, anyavállalatnak stb. megfeleltetni. De mindenkire vonatkozik a törvény, a kétfős lángosos büfére is.

8. tévhit: Várjuk meg a magyar szabályozást

Ha megnézzük az érettségét a vállalatoknak, akkor láthatjuk, hogy több havi feladat hárul mindenkire. Amikor

ez a jogszabály egyszer csak majd hatályba lép, akkor az alapok is hiányozni fognak sok vállalkozásnál. Olyanok is, amik pedig már Munka törvénykönyvében is régóta szerepelnek...

Nagyon sok cégnél látjuk, hogy van munkaköri leírás, de valljuk be, eddig ennek nem tulajdonítottunk jelentőséget. Az első kérdés, vannak-e munkaköri leírásaink, és azok mennyire tükrözik a valóságot. Mennyire vannak frissítve? Mi a bemeneti rendszer? Van-e toborzási politikánk? Teszünk-e a különbségeket? Összekeverjük a munkakör-értékelést a teljesítményértékeléssel, összekeverjük az egyéneket a munkakörökkel, szervezetben elfoglalt helyükkel. Arra vannak-e szabályzataink, dokumentációink? Van-e bérsávonk, bérpolitikánk, megnéztük-e az eltéréseket, a karrier-promotálási, előmeneteli lehetőségeket, a lojalitás kérdéseit, amelyek eddig egyszerűen valamilyen szokásjog alapján mentek.

9. tévhit: A bértranszparencia csökkenti a fluktuációt

Ez egy féligazság. Önmagában hozzájárul a csökkenéshez, de kell hozzá egy jó vállalati kultúra és környezet is. Ha nő a bizalom, ha nő a transzparencia, csökken az igazságtalanságérzet, akkor valószínűleg nő a munkavállalók elégedettsége is, tehát maradnak.

Ha olyan juttatási rendszert adunk, ami igazságos, és ha abban neki túlórapótléka, műszakpótléka, helyettesítési pótléka, bónusza, teljesítmény alapú célprémiuma, azaz ösztönzői vannak, a hűsége az anyagiakban is megjelenik, akkor nem baj az 5 százalék közötti eltérés, csak dokumentálni és bizonyítani kell tudni. És itt hívjuk fel a figyelmet, hogy nem csak nők–férfiak, hanem nők–nők és férfiak–férfiak között is érvényes lesz ez.

10. tévhit: Ez is elmúlik majd, mint a „GDPR-őrület”

Aki azt gondolja, hogy évente egyszer elég megcsinálnia a minimumot, mert majd a bértranszparencia lendülete is el fog halni – ahogy hallottuk a hasonlatot –, mint a GDPR, az nagyon sok munkát hagy úgy elvégzetlenül, amit nem lehet ellenőrzés előtt egy nappal behozni, és versenyhátrányba is kerül azokkal a vállalkozásokkal, akik nem vették félvállról a szabályozást.

BÉRTRANSPARENCIA 2026 — Felkészülés a gyakorlatban videóképzésünkben Csaposs Noémi és Dr. Horváth István részletesen beszél a munkajogi megfelelésről és HR kihívásokról.

Vezinfo

INGATLANHOZ KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK TELJESÍTÉSI HELYE

Ingatlanokhoz kapcsolódó szolgáltatások esetében a teljesítés helyét az általánostól eltérő szabály alapján kell meghatározni. A szolgáltatás nyújtója nem mulaszthatja el annak vizsgálatát, hogy az általa nyújtott szolgáltatás ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak minősül-e vagy sem. Amennyiben igen, s a teljesítés helye más tagállam területére esik, akkor mindenképpen szem előtt kell tartani, hogy ebben a tagállamban a fordított adózás nem automatikus.

BONÁCZ ZSOLT

2017. január 1-jétől lépett hatályba a Tanács 282/2011/EU végrehajtási rendeletét módosító 1042/2013/EU végrehajtási rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 13b, 31a és 31b cikke. A Rendelet 13b cikke az ingatlan adójogi fogalmát, a 31a cikke az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások körét határozza meg.

A NAV a Rendelet szerint köteles értelmezni az ingatlan fogalmát.

JÓ TUDNI!

Ha az ellenőrzés alá vont adózó megítélése szerint az adóhatóság az ingatlan fogalmát nem a végrehajtási rendelet alapján értelmezi, akkor a jogorvoslat során közvetlenül hivatkozhat a Rendeletre.

A Rendelet 31a cikke azt az alapelvet fogalmazza meg, hogy olyan szolgáltatások minősülnek ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak, amelyek kellőképpen közvetlen kapcsolatban állnak az adott ingatlannal. Értelemszerűen a Rendelet 31a cikkének alkalmazása csak olyan ügylettel összefüggésben merülhet fel, amely a közösségi szabályozás alapján szolgáltatás jogcímén adózik.

A Rendelet e rendelkezése szerint **a szolgáltatás akkor tekintendő az ingatlannal kellőképpen közvetlen kapcsolatban állónak, ha**

- a szolgáltatás az ingatlanból ered, és az ingatlan a szolgáltatás alkotóeleme, valamint a nyújtott szol-

gálatás szempontjából központi és nélkülözhetetlen szerepet tölt be; vagy

- a szolgáltatást az ingatlan érdekében vagy arra irányulva nyújtják, és célja az ingatlan fizikai vagy jogi helyzetének megváltoztatása.

Egy szolgáltatás csak akkor minősülhet ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak, ha olyan dologhoz kapcsolódik, amely a Rendelet 13b cikke alapján ingatlannak minősül. Ez azonban még nem elégséges ahhoz, hogy a szolgáltatás ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak minősüljön; ehhez még az is szükséges, hogy a Rendelet által meghatározott kellően közvetlen kapcsolat is fennálljon. Ennek hiányában a szolgáltatás nem tekinthető ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak, hiába hozható összefüggésbe egy adott ingatlannal.

Tegyük fel, hogy egy vállalkozás („A” cég) egy építőipari kivitelezéssel foglalkozó cégtől („B” cég) arra kap megbízást, hogy kutasson fel egy olyan céget („C” cég), amely képes egy kivitelezés alatt álló ingatlanban speciális vízszigetelési munkát elvégezni. „A” cég e tevékenysége valóban összefüggésbe hozható a kivitelezés tárgyát képező ingatlannal, de azal nem áll kellően közvetlen kapcsolatban, így nem tekinthető ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak.

A Rendelet 31a cikk (2) bekezdése példálózó jelleggel az alábbi tevékenységeket sorolja fel, mint amelyek ingatlanhoz kapcsolódnak:

- egy meghatározott telekre szánt épület vagy épület részei terveinek elkészítése, tekintet nélkül arra, hogy az épület megépül-e;
- építésfelügyeleti vagy biztonsági szolgáltatások nyújtása;

- épület adott földterületen történő megépítése, valamint épületen vagy épület részein végzett építési és bontási munkák;
- adott földterületen állandó szerkezetek építése, valamint állandó szerkezeteken, például gáz, víz, szennyvíz és hasonló csővezeték-rendszeren végzett építési és bontási munkák;
- földmunkák, ideértve a mezőgazdasági szolgáltatásokat is, például a szántást, vetést, öntözést és trágyázást;
- az ingatlan állapotának és kockázatainak felmérése és értékelése;
- az ingatlan értékebecslése, ideértve azt az esetet is, amikor a szolgáltatásra biztosítási célokból van szükség, a hitel biztosítékként szolgáló ingatlan értékének megállapítása vagy viták esetén a kockázatok és károk felmérése érdekében;
- előzőekben említett esetek kivételével ingatlan bérbe vagy haszonbérbe adása, ideértve azt az esetet is, amikor a termékek tárolására az ingatlan meghatározott részét az igénybevevő kizárólagos használatára jelölik ki;
- szállásnyújtás a szállodaiparban vagy hasonló funkciót betöltő ágazatban, például nyári táborhelyeken vagy kemping céljára kialakított területeken, ideértve az időben megosztott használati jogok és hasonlók beváltásából eredő, meghatározott helyen való tartózkodás jogát;
- előzőekben említett esetek kivételével ingatlan egészének vagy részeinek használatához való jogok átengedése vagy átruházása, ideértve az ingatlan részének használatára szóló engedélyt, mint például halászati vagy vadászati jog, repülőterek váróiba történő belépéshez való jog, vagy díjköteles infrastruktúra, például híd vagy alagút használatának biztosítása;
- épület vagy épület részeinek karbantartása, felújítása és javítása, ideértve az olyan munkákat is, mint a takarítás, csempézés, tapétázás és parketázás;
- állandó szerkezetek, mint például gáz, víz, szennyvíz és hasonló csővezeték-rendszerek karbantartása, felújítása és javítása;
- olyan gépek vagy berendezések beépítése vagy összeszerelése, amelyek a beépítést vagy összeszerelést követően ingatlannak minősülnek.

A Rendelet 31a cikk (3) bekezdése példálózó jelleggel az alábbi tevékenységeket sorolja fel, mint amelyek *nem* kapcsolódnak ingatlanhoz:

- épület vagy épület részei terveinek elkészítése, amennyiben azokat nem meghatározott telekre szánják;
- termék ingatlanban történő tárolása, amennyiben az ingatlan meghatározott részét nem jelölik ki az igénybevevő kizárólagos használatára;
- hirdetési szolgáltatás nyújtása, abban az esetben is, ha ez ingatlan használatával jár;
- a szállodaiparban vagy hasonló funkciót betöltő ágazatban, mint például nyári táborhelyeken vagy kemping céljára kialakított területeken történő szállásnyújtás tekintetében végzett közvetítés, amennyiben a közvetítő más nevében és javára jár el.

A teljesítés helye

Ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások esetén a teljesítés helye annak az ingatlannak a fekvése, amelyhez a szolgáltatás nyújtása kapcsolódik.

Abban az esetben, ha belföldi adóalany belföldön található ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatást nyújt, akkor az az áfatörvény területi hatálya alá esik, ezért a szolgáltatás Magyarországon adózik áfa vonatkozásában.

Amennyiben belföldi adóalany külföldön található ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatást nyújt, akkor az nem esik az áfatörvény területi hatálya alá, ezért annak ellenértéke után az áfatörvény alapján általános forgalmi adót nem kell felszámítania.

Egyenes vagy fordított adózás?

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás az áfatörvény területi hatálya alá esik, azaz áfa vonatkozásában Magyarországon adóztatható, akkor a szolgáltatás nyújtójának azt kell eldöntenie, hogy az egyenes vagy fordított adózás irányadó-e.

Főszabály alapján az egyenes adózás szabályait kell alkalmazni, a szolgáltatás nyújtójának a szolgáltatásra vonatkozó adómenték szerinti adót fel kell számítania a megrendelő felé, kivéve, ha a szolgáltatás adómentességet élvez, vagy a fordított adózás irányadó.

Az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatások közül az Áfa tv. 86. § (1) bekezdés 1) pontja alapján az ingatlan bérbeadása mentes az adó alól, azonban az Áfa tv. 88. §-a alapján az adómentesség helyett lehet választani az adófizetési kötelezettséget.

A szálláshely-szolgáltatást 5 % áfa terheli, minden más ingatlanhoz kapcsolódó adóköteles szolgáltatás 27% áfával adózik.

Amennyiben egy belföldi adóalany Magyarországon található ingatlanhoz kapcsolódó, szolgáltatásként adózó építési-szerelési, egyéb szerelési munkát végez egy másik áfaalany részére, akkor az alábbi feltételek fennállása esetén a belföldi fordított adózás, azaz az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés b) pontja irányadó. E rendelkezés szerint, ha a szolgáltatásként adózó építési-szerelési és egyéb szerelési munka ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására, az ingatlan bontással történő megszüntetésére és rendeltetésének megváltoztatására irányul, feltéve, hogy az előzőekben említett tevékenység hatósági engedélyhez vagy hatósághoz történő bejelentéshez kötött és az Áfa tv. 142. § (3) bekezdésében foglalt feltétel is fennáll, azaz az ügyletben érintett mindkét fél egyaránt belföldön nyilvántartásba vett és áfa fizetésére kötelezett adóalany.

Az Áfa tv. 142. § (3) bekezdésével kapcsolatban mindenképpen meg kell említeni, hogy e rendelkezés a megrendelő/vevő oldaláról nem követeli meg a gazdasági letelepedettséget. Ezáltal nem akadályozza a fordított adózás alkalmazásának az a körülmény, hogy a belföldön nyilvántartásba vett **és áfa fizetésére kötelezett** megrendelő nem rendelkezik Magyarországon gazdasági letelepedettséggel.

Tegyük fel, hogy „A” német céget a NAV nyilvántartásba vett áfaalanyként, a regisztráció során nem választott alanyi adómentességet, nem rendelkezik székhellyel, telephellyel Magyarországon. „A” német cég megbízza egy kivitelezés alatt álló ingatlanban elvégzendő szakipari munka elvégzésével „B” céget, amely áfakörös magyar cég. A „B” és az „A” cég viszonylatában a fordított adózás irányadó, mivel az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt körülmények maradéktalanul fennállnak, valamint az Áfa tv. 142. § (3) bekezdésben rögzített feltétel is megvalósul, mivel e rendelkezés a fordított adózás alkalmazásához gazdasági letelepedettséget nem követel meg.

Teljesítés az unió más tagállamában

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás az Európai Unió más tagállamában levő ingatlanhoz kapcsolódik, akkor az az ingatlan fekvése szerinti tagállamban adóztatható áfa vonatkozásában.

Számos alkalommal találkoztam magyar vállalkozásoknál azzal a jogértelmezéssel, amikor a szolgáltatásukat más áfaalany rendelte meg, hogy az ingatlan fekvése szerinti tagállamban nem adózhatnak, ott az adófizetési kötelezettséget mindenképpen a

szolgáltatásukat megrendelő áfaalany fogja teljesíteni. Azonban ez a megközelítés téves, mivel **a szolgáltatást megrendelő áfaalany akkor kötelezhető adófizetésre a szolgáltatás igénybevétele miatt az ingatlan fekvése szerinti tagállamban, ha ott áfaalanyként nyilvántartásba vették.** Ha nem ez a helyzet, akkor kizárólag az egyenes adózás szabályai lehetnek irányadók, függetlenül attól, hogy a belföldi vállalkozás egyébként nem rendelkezik gazdasági letelepedettséggel az ingatlan fekvése szerinti tagállamban.

Tegyük fel, hogy „A” belföldi cég csövezetékek hegesztésével foglalkozik. Szerződést köt „B” osztrák céggel, a szerződés szerint „A” cég egy Németországban létesülő csövezetéken végez hegesztési munkákat. „A” cégnek mindenképpen tisztázni kell „B” osztrák céggel, hogy a német adóhatóságnál nyilvántartásba vett áfaalany-e vagy sem. Ugyanis ha nem, akkor nem áll módjában a fizetendő adót bevalani a német adóhatóság felé. A közösségi szabályozás szerint az egyenes adózás a főszabály. Ezáltal, ha a fordított adózás kizárt, akkor az adófizetésre a szolgáltatás nyújtója kötelezett, amelynek teljesítése érdekében áfaalanyként kell regisztrálni az ingatlan fekvése szerinti tagállam adóhatóságánál. Amennyiben „B” osztrák céget a német adóhatóság nyilvántartásba vette áfaalanyként, akkor azt is meg kell vizsgálni, hogy a német áfaszabályok szerint a fordított adózás irányadó-e.

Közösségi adószám – összesítő nyilatkozat

Gyakran felmerülnek a következő kérdések az Európai Unió más tagállamában fekvő ingatlanhoz kapcsolódó, az ott nyilvántartásba vett áfaalany részére nyújtott szolgáltatás esetében, ha a számlát magyar áfaalanyként állították ki, mivel az ingatlan fekvése szerinti tagállamban „működik” a fordított adózás:

- a szolgáltatás nyújtása miatt kell-e közösségi adószámot kérni, ha azzal a vállalkozás még nem rendelkezik;
- a szolgáltatás nyújtását az összesítő nyilatkozatban le kell-e jelenteni;
- a szolgáltatás ellenértékét az áfabevallás mely sorában/soraiban kell bevallani.

Az első kérdésre a választ az Áfa tv. 257/B. § (1) bekezdés c) pontja alapján kell megadni, amely szerint közösségi adószámot kell kérni a Közösség valamely másik tagállamában gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező adó-

alany részére az Áfa tv. 37. § szerinti szolgáltatásnyújtás teljesítése esetén.

Tekintettel arra, hogy az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás esetén a teljesítés helyét az Áfa tv. 39. §-a alapján kell megállapítani, így nem kell közösségi adószámot kérni. Ennek megfelelően a szolgáltatás nyújtójának a kiállított számlán a normál – belföldi – adószámát elégséges feltüntetni. Ha egyébként rendelkezik közösségi adószámmal, akkor nem jogsértő, ha a számlán közösségi adószámát tünteti fel.

A második kérdésre a választ az Áfa tv. 4/A. számú melléklet I/1/e) pontja alapján kell megadni, amely szerint az összesítő nyilatkozatban a Közösség más tagállamában adószámmal rendelkező adóalany vagy adószámmal rendelkező adóalanyoknak nem minősülő jogi személy részére teljesített, az Áfa tv. 37. § hatálya alá eső azon szolgáltatásnyújtást kell lejelenteni, amely adóköteles a teljesítési hely szerinti tagállamban, és amely után az igénybevevő az adófizetésre kötelezett. Tekintettel arra, hogy az ingatlanhoz kap-

csolódó szolgáltatás esetén a teljesítés helyét az Áfa tv. 39. §-a alapján kell megállapítani, azt az összesítő nyilatkozatban nem kell szerepeltetni.

A harmadik kérdésre az a válasz, hogy a számlázott ellenértéket csak az áfabevallás 91. sorában kell elszámolni, mivel azt az összesítő nyilatkozatban nem kell lejelenteni, ezért az áfabevallás 92. sorában nem szabad figyelembe venni.

Teljesítés unión kívüli államban

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás harmadik országban (nem uniós tagállamban) levő ingatlanhoz kapcsolódik, akkor az az ingatlan fekvése szerinti államban adóztatható áfa vonatkozásában.

A szolgáltatás adózására vonatkozó szabályokat az ingatlan fekvése szerinti államban hatályos szabályozás állapítja meg.

Bonác Zsolt
adószakértő

Videóképzés

Ingatlanokkal kapcsolatos ÁFA-szabályok 2026

Ingatlanszabályok alkalmazása
a hazai és a közösségi jog tükrében

Előadó:

Dr. Csátaljay Zsuzsanna

áfa szakértő, jogász

5 óra
tananyag

Kérem a videóképzést!

A NONPROFIT TEVÉKENYSÉGBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

A számviteli előírásokat tekintve, az ebben a cikkben szereplő bevételeket a kettős könyvvitel rendszerében az „Értékesítés nettó árbevétele” soron kell szerepeltetni. Ezen belül legalább a következő megbontás szükséges, hogy a beszámolóban megfelelően adatot tudjunk szolgáltatni: Értékesítés nettó árbevétele = alaptevékenység bevétele + vállalkozási tevékenység bevétele. Érdeemes erre vonatkozólag akár a létesítő okiratban részletesen elkülöníteni, hogy melyek azok a termékek és szolgáltatások, melyeket a szervezet a célja elérése érdekében értékesít, és milyen esetben válik akár ugyanannak a terméknek vagy szolgáltatásnak az értékesítése vállalkozási tevékenységgé.

GOTTGEISL RITA

LÁNG NOÉMI

Vannak olyan tevékenységek, melyek általában vállalkozási tevékenységnek minősülnek:

- hirdetés, szponzoráció;
- cél szerinti tevékenységgel össze nem függő termék, szolgáltatás értékesítése;
- ingóság bérbeadása.

Nézzünk néhány példát ennek szemléltetésére:

- Ha a helyi sportkör
 - a tagjainak vagy a tevékenysége célcsoportját alkotó személyek részére szervez egy sportnapot és azon nevezési díjat szed, az cél szerinti tevékenységből származó lesz;
 - ha a faluban működő szállásadó kéri fel a sportkört, hogy vendégei számára rendezzen sporttal kapcsolatos animációt, az már vállalkozási tevékenység lesz.
- Ha az alapítvány által működtetett óvoda konyhája által biztosított ellátásra térítési díjat kérnek
 - az oda járó gyerekek szüleitől, az cél szerinti tevékenységből származó lesz; míg
 - a bárki más általi igénybevétel már vállalkozási tevékenység;

- azonban ez is lehet cél szerinti bevétel, ha az alapító okiratban úgy szerepel, hogy az étkeztetést az óvodások mellett szociálisan rászorulóknak is igénybe vehetik névleges térítési díj ellenében.

Sokszor cél, hogy az értékesítés tényét elkerüljék a szervezetek. Más megítélés alá esik, ha egy a szervezet logójával díszített terméket értékesít – ez biztosan vállalkozási tevékenység lesz – vagy ha ugyanezen terméket az adományozónak ajándékozza – ekkor üzleti ajándéknak fog minősülni. Itt az ügylettel kapcsolatos dokumentumok, bizonylatok különbözősége dönt.

Fontos kérdés, hogy **az egyes tevékenységek során elért bevételek megszerzése során mikor kell áfát felszámítanunk és számlát kiállítanunk.** Ennek semmi köze ahhoz, hogy az adott bevétel a civil szervezet cél szerinti vagy vállalkozási tevékenységével kapcsolatos-e.

Az áfatörvény vonatkozásában **adóalany minden jogképes szervezet, ha saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat.**

Az áfatörvény szerint gazdasági tevékenység az, amikor **egy tevékenységet tartósan vagy rendszeresen végeznek, és ennek során ellenértéket kapnak.** Maga a törvény nem határozza meg a fogalmat, nem ad tartalmat ahhoz, mit tekint tartósnak vagy rendszeresnek. Mivel a civil szervezetek az alapító okiratukban szereplő cél végzésére jöttek létre, ennek elérése érdekében tevékenységüket rendszeresen és tartósan végzik, és a tevékenységért ellenértéket kérhetnek, és alanyává válhatnak az áfatörvénynek.

Ha a szervezet **nem ellenérték ellenében** végzi a tevékenységét, akkor az áfatörvény szempontjából **nem beszélünk gazdasági tevékenységről**.

Az áfatörvény nem kezeli eltérően a nonprofit szervezeteket a vállalkozásoktól. Ennek következtében a törvény vonatkozásában közömbös, hogy mi az adott gazdasági tevékenység célja. Az áfa szempontjából mindig az elvégzett tevékenységet kell minősíteni, a törvény előírásainak figyelembevételével. Most a civil szervezetek számára lényeges előírásokat mutatjuk csak be.

Az áfatörvény előírásának alkalmazása szempontjából tehát nem az a mérvadó, hogy egy tevékenységet, mint vállalkozási tevékenységet végez-e a civil szervezet. A cél szerinti tevékenységek is lehetnek adókötelesek. De azt sem mondhatjuk ki egyértelműen, hogy ami nem szerepel az alapító okiratban (alapszabályban), az biztosan adóköteles tevékenység.

Az adószám megkérésénél az áfa szempontjából szükséges bizonyos választást megtenni.

A tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységek

Az áfatörvény szerint mentesek az adó alól a bírósági **vagy más hatósági nyilvántartásba bejegyzett, alapszabállyal** (alapító okirattal) és tagsággal rendelkező, alapszabályuk (alapító okiratuk) szerint és ténylegesen is nyereségszerzésre nem törekvő személyek, szervezetek által a **tagjaik részére teljesített szolgáltatásnyújtások és az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítések**,

- **amelyeknek kizárólagos vagyoni fedezete** az alapszabállyal összhangban meghatározott, minden tagra kötelező **tagsági díj, egyéb hozzájárulás, a kapott államháztartási támogatás és egyéb adomány, valamint a saját tevékenységből származó nyereség, amely a Tao tv. szerint az adózás előtti eredményt csökkenti**, és
- amelyek a közös érdekeknek megfelelően **társadalmi, politikai, munkavállalói vagy munkáltatói, illetve egyéb, szakmai érdekeket képviselő vagy azt védő, vallási vagy más lelkiismereti, hazafias, humanitárius, karitatív és hagyományörző célokat szolgálnak**.

Ez a jogszabályhely tehát általánosságban mentesíti az egyesületek tagok számára végzett tevékenységét az adó alól.

Egy másik mentesülési lehetőség, mikor a nonprofit szervezet közszolgáltatóként lát el bizonyos feladatokat, végez tevékenységeket, amelyek a tevé-

kenység közérdekű jellegére tekintettel adómentesnek minősülnek.

A törvény szempontjából **közszolgáltatónak minősül**

- az egyesület, a civil társaság, az országos sportági szakszövetség az alapszabályban megjelölt tevékenysége tekintetében;
- az alapítvány az alapító okiratban megjelölt tevékenysége tekintetében;
- az általuk fenntartott intézmény az alapító okiratában megjelölt tevékenység tekintetében;
- a közhasznú nonprofit gazdasági társaság az alapító okiratban, a társasági szerződésében megjelölt tevékenység tekintetében;
- a közhasznú civil szervezet az alapszabályban (alapító okiratban) megjelölt közhasznú tevékenység tekintetében.

Ha tehát a nonprofit szervezet, mint ilyen végzi a következő tevékenységeket, szintén **mentesül az adó alól**

- a humánegészségügyi ellátás keretében teljesített szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó sérült- vagy betegápolás és sérült- vagy betegszállítás, valamint az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés;
- a szociális ellátás keretében teljesített szolgáltatásnyújtás – az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg – és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés;
- a gyermek- és ifjúságvédelem keretében teljesített szolgáltatásnyújtás – az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg – és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés;
- a bölcsődei ellátás keretében teljesített szolgáltatásnyújtás – az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg – és az ahhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés;
- a köz- és felsőoktatás, továbbá az Áfa tv. 85. § (2) bekezdésben meghatározott egyéb oktatás vagy képzés keretében teljesített szolgáltatásnyújtás és az ahhoz szorosan kapcsolódó óvodai, diákotthoni és kollégiumi ellátás – az étkeztetés kivételével, ha az ennek fejében járó ellenérték külön térítendő meg –, valamint az azokhoz szorosan kapcsolódó termékértékesítés;
- a sportolással, testedzéssel kapcsolatos szolgáltatásnyújtás olyan természetes személy részére, aki azt sportolása, testedzése érdekében veszi igénybe, vagy olyan egyéb személy, szervezet ré-

szére, amely azt természetes személy javára történő közvetlen biztosítása érdekében veszi igénybe, kivéve az uszoda- és strandfürdő-szolgáltatást, a sportesemény megtekintését, valamint a sportolást, testedzést szolgáló ingatlan (ingatlanrész) bérbeadását;

- népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termékek kiállításának, vásárának és bemutatójának szervezése, rendezése és az ahhoz szorosan kapcsolódó, jogszabály által meghatározott minősítés szerint zsűriszámmal ellátott, egyedi vagy meghatározott példányszámban, nem ipari gyártástechnológiával előállított népművészeti, népi iparművészeti és iparművészeti termék értékesítése;
- 2024. január 1-től a hatósági engedéllyel végzett sérült- vagy betegszállítás, a speciálisan e célra felszerelt közlekedési eszközökben.

Látható, hogy a felsorolt tevékenységek csak akkor lesznek adómentesek, ha azokat a felsorolt szervezetek nyújtják. Amennyiben egy adott szervezet cél szerinti tevékenységében nem szerepel a tevékenység, akkor azt ő nem végezheti adómentesen.

Aki kizárólag a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységet végez, és ezt bejelenti az adóhatóságnak, annak nem kell adóbevallást tennie, de nem jogosult általános forgalmi adó levonására sem.

Azonban, **ha emellett olyan tevékenységet is végez, amely adóköteles**, akkor általános forgalmi adót kell, hogy felszámítson az értékesítésről kiállított számláiban. Ha a **bejelentkezéskor (vagy később a működés során) az alanyi mentességet választotta**, akkor nem kell az egyéb értékesítésekor sem adót felszámítania.

Sajátos jellegükre tekintettel adómentes tevékenységekre adókötelesség választása

Vannak olyan tevékenységek, melyek alapvetően a sajátos jellegükre tekintettel adómentesek, bármely gazdálkodó végzi is, de lehetőség van arra, hogy aki ezt végzi, az adóalanyiságot válasszon. Ilyen, a civil szervezetek szempontjából is fontos tevékenység: az **ingatlan bérbeadása és értékesítése**. Amikor egy szervezet ingatlant kíván bérbe adni, vagy értékesíteni, akkor lehetséges, hogy adókötelezettséget válasszon erre a tevékenységére.

Aki adót számít fel a számlában, az adóbevallásra kötelezett, és az ehhez szükséges nyilvántartásokat is vezetnie kell.

Az adóköteles értékesítéshez kapcsolódóan lehetőség van a tevékenységhez kapcsolódó költségszámlákban előzetesen felszámított áfa levonására.

Alanyi adómentes áfaalany

Amennyiben a civil szervezet által végzett termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás nem sorolható be az előbbiek szerinti adómentes tevékenységek közé, még mindig van egy lehetőség arra, hogy a szervezetnek ne kelljen foglalkoznia az áfával.

A belföldön letelepedett adóalany jogosult belföldön alanyi mentességet választani, amennyiben árbevétele várhatóan nem éri el a tárgyévben (2026-tól) a **20 millió forintot**. Az értékhatárt időarányosan kell számítani. Tehát ha valaki év közben alakul, mondjuk, március 1-jén kapja meg az adószámot, akkor a várható bevételenek a következő érték alatt kell maradni: $20 \text{ millió forint} / 365 \text{ nap} \times 306 \text{ nap} = 16\,767\,123 \text{ forint}$.

Az értékhatárba minden kiállított számla értéke beleszámít, függetlenül attól, hogy azt kifizették-e vagy sem.

Ha a civil szervezet az adószám igénylésekor nem választotta az alanyi adómentességet, akkor december 31-ig történő bejelentéssel mindig már csak a bejelentést követő évre vonatkozóan választhat, módosíthat. Ebbe a bevételbe kizárólag az egyébként adóköteles bevételek számítanak bele. Figyelmet kívül kell hagyni többek között:

- a tárgyi eszközként használt eszközök értékesítéséből származó bevételeket;
- a 85. § (1) szerinti egyébként adómentes értékesítéseket – mint a tevékenység közérdekű jellegére tekintettel adómentes tevékenységek; és
- a 86. § (1) a)–g) szerinti adómentes, kiegészítő jellegű szolgáltatásnyújtásokat.

Az alanyi adómentes adóalany számláiban **nem számít fel általános forgalmi adót**, nem köteles áfát fizetni, **nem vonhat le előzetesen felszámított adót**.

Az alanyi mentesség időszaka alatt **nem kell adóbevallást teljesíteni, nem szükséges külön áfanyilvántartást vezetni, kivéve azokban az esetekben, mikor nem járhat el alanyi adómentes adózóként** (pl. tárgyi eszközt értékesít). Ide tartoznak azok az esetek is, amikor **a szervezet külföldről vesz igénybe szolgáltatást vagy külföldre nyújt szolgáltatást**.

Amikor a szervezet Európai Unióban letelepedett adóalannal szeretne kapcsolatba kerülni, akkor

szüksége van arra, hogy ún. közösségi adószámmal rendelkezzen.

A közösségi adószámot a NAV-tól kell kérni. A kérelemre szolgál a már a bejelentkezésnél bemutatott T201CSZ bejelentő és változásbejelentő lap F02 oldalán a közösségi adószám megigénylés kitöltése. A magyar közösségi adószám formája: HU kezdetet követően az adószám első 8 számjegye.

Az alanyi adómentesség megszűnik, ha az adóalany értékesítése a naptári éven belül meghaladja az értékhatárt. Ekkor abban a számlában, amelynek ellenértékével átlépi az értékhatárt, már általános forgalmi adót kell, hogy felszámítson. Ezt a ténytet az adóhatóságnak 15 napon belül be kell jelenteni.

Amennyiben a szervezetnek az általa végzett értékesítés során áfát kell felszámítania, figyelnie kell arra, hogy azt milyen adókulccsal teszi meg. 2026-ban is az általános áfa mértéke 27%. A kedvezményes 5%-os és 18%-os kulcsok alá eső értékesítések listáját az Áfa tv. 3. számú, a 3/A. és 3/B. számú mellékleteiben találjuk.

Számlázás

Az értékesítésről számlát kell kiállítani. Ezt sokszor hagyják figyelmen kívül a civil szervezetek. Szintén az általános forgalmi adóról szóló törvény szól részletesen a számlakiállítási kötelezettségről. Az adóalany köteles számlát kibocsátani az általa végzett termékértékesítésről, szolgáltatásnyújtásról, ha erről a nevében más nem gondoskodik. Ez fordítva is igaz, vagyis, **ha nem történik termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás a szervezet részéről, akkor fel sem merülhet számla kibocsátása!**

A törvény külön kiemeli, mikor **nem kell számlát kibocsátani:**

- Ha a tevékenység **közérdekű jellegére tekintettel mentes az adó alól**, és az értékesítő gondoskodik arról, hogy az értékesítésről ún. számviteli bizonylat készüljön (például bevételi pénztár bizonylat);
- ha a **vevő, aki nem jogi személy**, az ellenértéket a teljesítésig maradéktalanul megtéríti, és **nem kéri** a számla kiállítását, valamint az **ellenérték nem éri el a 900 ezer forintot**.

Ez utóbbi esetben nyugtát kell kiállítani. Tehát **mindig számlát kell kiállítani, ha**

- a vevő jogi személy;
- magánszemély, de a teljesítést követően fizet;
- magánszemély, a teljesítésig megfizeti az ellenértéket, de annak értéke meghaladja a 900 ezer forintot;

- magánszemély, és a számla kiállítását kérte.

A tagdíj számlázására nem vonatkozik a számlakiállítási kötelezettség, mert az az Áfa tv. 85. § (1) l) pontja szerint a tevékenység közérdekű jellege miatt mentes az adó alól. Ebben az esetben az ügylet teljesítését tanúsító számviteli bizonylatot kell kiállítani.

A számviteli bizonylat formai és tartalmi követelményeit a számviteli törvény tartalmazza. Ez alapján számviteli bizonylat a gazdálkodó vagy a vele üzleti vagy egyéb kapcsolatban álló természetes személy, vagy más gazdálkodó által készített okmány, amely a gazdasági esemény számviteli elszámolását támasztja alá. Az ilyen bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és helytállónak kell lenni, és a világosság elvét szem előtt tartva kell megírni. A számviteli bizonylatot a gazdasági művelet, a gazdasági intézkedés megtételének vagy végrehajtásának időpontjában/idejében kell kiállítani.

Számviteli bizonylat lehet a számla, a szerződés, a megállapodás, egy kimutatás és a bankkivonat is. Ezek közül a tagdíj teljesítésének tanúsítására a bankkivonaton lévő információk csak korlátozottan felelnek meg, ezek persze kiegészíthetők a közlemény rovatban a hiányzó adatokkal (tag neve, tagdíj-fizetés éve, tagdíj mértéke, ha nem egységes tagdíj-fizetés van).

A könyvviteli elszámolást alátámasztó számviteli bizonylatok alakja és tartalmi kellékei sokban közelítenek a számlával szemben támasztott követelményekhez. A számviteli bizonylatokra jelenleg nem vonatkozik az online számlaadat-szolgáltatási kötelezettség. A szervezet saját gyakorlatában érdemes kialakítani és rögzíteni azt az eljárást, hogy hogyan dokumentálja a tagdíjakkal kapcsolatos adminisztrációt. Tapasztalatunk az, hogy a számlázóprogramok használata nagymértékben megkönnyíti ezt a munkát. Amennyiben egyéb számlakiállítási kötelezettsége is lehet a szervezetnek, akkor mindenféleképpen ennek használatát javasoljuk. Alapvetően a számla formájában megjelenő számviteli bizonylatokról sem kell online adatszolgáltatást teljesíteni.

Online számlaadat-szolgáltatás

Tulajdonképpen azt mondhatjuk, hogy **aki adószámmal rendelkezik** valamilyen gazdasági tevékenység végzéséhez, az most figyeljen!

Röviden összefoglalva, a civil szervezetekre vonatkozóan az alábbi szabályokat kell alkalmazni:

- **Minden kiállított számláról** adatot kell szolgáltatni a **NAV Online Számla felületén keresztül**,

annak áfatartalmától függetlenül. Ennek folyamatában a 2018. július 1-jei szabályokhoz képest nem történt változás, kizárólag az értékhatár és a határidő módosult az évek során, azaz

- amennyiben **számlázóprogramot vagy online számlázórendszert használnak** és a szükséges beállításokat (összekötés a NAV-val) elvégzik, ezek **automatikusan küldik** a NAV felé az adatszolgáltatást a számla kiállításakor;
- amennyiben **kézi számlát, számlatömböt használnak**, manuálisan kell az adatszolgáltatást elvégezni az online felületen, az áfatartalomtól függően, az új szabályok szerint **1 vagy 4 napon belül**.
- Amennyiben az **áfatartalom**
 - eléri az 500 000 forintot, 24 órán belül kell az adatszolgáltatást teljesíteni,
 - egyéb esetben pedig 4 napon belül.
- **Nem csak az áfa felszámításával kiállított számlákról kell adatszolgáltatást teljesíteni**, hanem többek közt azokról is, amelyek
 - **alanyi adómentességet választott adózó által kiállított számlák**,
 - egyes úgynevezett **tárgyi adómentesség alá eső tevékenységekről szóló számlák**, ezek a következők:
 - **egyéb oktatás** (például engedéllyel rendelkező vagy jogszabály alapján végzett felnőttképzés)
 - **ingatlanértékesítés**.
- Különösen figyelnie kell annak, aki **online pénztárgépet használ, de a vevő kérésére számlát kell kiállítania a vásárlásról**, és ezt kézi számlatömbből vagy a pénztárgéptől független számlázóprogramból teszi. Ezentúl nem alkalmazható az a „bevett szokás”, hogy a pénztárgépes nyugtát a számla mellé tűzik. Mivel a kiállított számláról is adatot kell szolgáltatni, a duplikált adatszolgáltatás elkerülése miatt a számlás bevételeket egyéb pénzbevételeként kell rögzíteni a pénztárgépben, hogy a kasszában lévő készpénz egyezzen a pénztárgépben nyilvántartott pénzforgalommal.
- **A számlákat a teljesítést követő 8 napon belül ki kell állítani.**
- **A számla kötelező eleme a vevő adószámának első 8 számjegye.** Magánszemély vevők esetében nincsen ilyen kötelezettség, egyéni vállalkozók esetében azonban van!
- Itt szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a civil szervezet felé kiállított számlákon is kötelező

feltüntetni a vevőadatok között a szervezet adószámát a megfelelő formában, így **áfát levonásba helyezni is csak akkor lehet, ha a befogadott számlán ez az adat szerepel.** A közösségi ügyleteknél továbbra is a közösségi adószámot kell használni mindkét félnél.

Mi nem változott?

- Egy adózó egyszerre bármennyi számlázóprogramot és/vagy kézi számlatömböt használhat, nem lesz a továbbiakban sem tilos kézi számlát kiadni.
- **A nyugta és számlaadási kötelezettség** és azok kiállításának általános szabályai.
- **A számla fogalma:** számla, egyszerűsített számla, gyűjtőszámla, előlegszámla, végszámla, módosító számla, helyesbítő számla, érvénytelenítő számla, számlával egy tekintet alá eső okirat.
- **Az online pénztárgépre vonatkozó szabályok.**
- Az elektronikus számlázásra vonatkozó szabályok (az elektronikus úton továbbított számla nem egyezik meg az elektronikus számlával!).
- **Továbbra sem kell az Online Számla felületen keresztül adatot szolgáltatni**
 - az **online pénztárgéppel kiállított számlákról**,
 - a számlaadási kötelezettség alól mentesített adózók által kiállított **számveteli bizonylatokról**,
 - **kézi nyugtákról**.

A nyugtakiállítással és a kapcsolódó adatszolgáltatással kapcsolatos szabályok várhatóan 2025. január 1-től megváltoznak.

Gyakorlati teendők, felkészülés a számlázásra, a számlázással kapcsolatos adatszolgáltatásra

A kézi adatszolgáltatás módja nem változott, a rögzítendő adatok köre kizárólag a vevő adószámával egészült ki, és a rögzítendő számlák köre bővült. Azonban a kézzel kiállított számlák kézi rögzítéséhez szükséges idő jelentősen több, mint a gépi számlázó programból vagy online rendszerből történő számlakiállítás és az ebből automatikusan teljesülő adatszolgáltatás, illetve mivel mindkét – a számla kiállítására és az adatszolgáltatásra vonatkozó – határidő is elég szoros, ezért javasoljuk, hogy aki eddig nem tette, fontolja meg a kézi számlázásról valamelyik számlázóprogram vagy online számlázórendszer használatára való áttérést, azaz a kézi adatszolgáltatás kiváltását az automatikus gépi adatszolgáltatással.

A NAV ingyenesen biztosít az adózóknak egy egész jól kezelhető számlázóprogramot, melyhez

mobil applikációt is lehet használni. A következőkben bemutatjuk, teljesen az alapoktól, lépésről lépésre, hogyan is tud az előírásoknak megfelelni egy civil szervezet a NAV Online Számla számlázási szolgáltatás használatával.

1. Adatszolgáltatásra kötelezett azonosítása – adózói azonosítás

Az adatszolgáltatás teljesítéséhez az adózó törvényes képviselőjének vagy állandó meghatalmazottjának be kell jelentkeznie az Online Számla rendszer felületére és azonosítania kell magát az Azonosítási Szolgáltatások portálon valamelyik lehetőséget (pl. Ügyfélkapu) választva. A bejelentkezést a <https://onlineszamla.nav.gov.hu> linket megnyitva a jobb felső részen szereplő „Bejelentkezés” gombra kattintva tudja megtenni. Ekkor megjelenik a „Bejelentkezés” felület. A cégjegyzési vagy a NAV-nál képviseleti joggal rendelkező személy az Online Számla rendszerben ún. elsődleges felhasználónak minősül, így az „Elsődleges felhasználó” alatti „Bejelentkezés KAÜ-vel” gombra kattintva tudja elvégezni az azonosítást. Ha a felhasználó először jelentkezik be az Online Számla rendszerbe, az azonosítást követően megjelenik a „Beállítások” felület és a „Sikeres KAÜ-azonosítás!” üzenet. A továbblépéshez kötelező egy e-mail címet megadni, valamint beállítani a kapcsolattartás nyelvét és elfogadni az adatkezelési tájékoztatót, majd meg kell nyomni a „Beállítások mentése” gombot.

Amennyiben a felhasználó több adózóhoz rendelkezik érvényes képviseleti joggal, megjelenik az „Adózó-felhasználó kapcsolatok” felület. Itt lehet kiválasztani azt az adózót, akinek az Online Számla rendszerébe szeretnénk belépni, az adózóhoz tartozó „Megnyitás” gombra kattintva (sor vége). Ha csak egy adózóhoz rendelkezünk képviseleti joggal, akkor a kiválasztás automatikusan megtörténik.

Ha a kiválasztott adózóhoz még egyetlen elsődleges felhasználó sem lépett be az Online Számla rendszerbe, akkor az adózóhoz tartozó kapcsolattartási adatokat is meg kell adni első alkalommal a „Kapcsolattartási adatok” felnyíló ablakban. Az „Adózó adatainak mentése” funkciógombra kattintva a rendszer véglegesíti az adózói adatok beállítását és bejelentkezik a kiválasztott adózóval a rendszerbe. A továbbiakban az adatok a „Felhasználói profil”, illetve az „Ügyféladatok” felületeken módosíthatók.

Az elsődleges felhasználók teljeskörű jogosultsággal rendelkeznek. Jogosultak a webes felület összes funkciójának végrehajtására, valamint má-

sodlagos és technikai felhasználók létrehozására, jogosultságaik kezelésére.

További információkat az Online Számla Felhasználói Kézikönyvben találunk, mely ezen a felületen érhető el: <https://onlineszamla.nav.gov.hu/dokumentaciok>

2. A számlázó összekötése az Online Számla felülettel

Ha számlázóprogramot használ, akkor szükség van egy technikai felhasználó létrehozására. Lépjen be az Online Számla felületen a kívánt adózóba és válassza a „Felhasználók” menüpontot. Ott adjon hozzá egy új felhasználót (zöld gomb jobb fent), és válassza a „Technikai felhasználó létrehozását”.

A technikai felhasználó megadásához szükség van egy jelszóra. A jelszót jegyezzük fel, mert szükség lesz rá a számlázóprogramnál! A jogosultságoknál célszerű minden lehetőséget bejelölni. Amennyiben több programot használ, illetve több telephelyen használja, akkor lehetőség van arra, hogy akár több technikai felhasználót is létrehozzon.

A következő oldalon válassza a „Kulcsgenerálás” gombot!

Az itt kapott adatokat (felhasználónév, XML aláírókulcs, XML cserekulcs) **kell majd bemásolni a számlázóprogramba. Mivel ez minden programban más és más lehet, annak részleteiről tájékozódjon a számlázóprogramja weboldalán vagy leírásában.**

Érdemes képernyőmentést készíteni a kapott adatokról, illetve egy Word dokumentumba kimásolni és elmenteni, mert így egyszerűbb lesz beilleszteni ezeket a számlázóba, vagy a párhuzamosan megnyitott számlázóba rögtön bementeni. Egyébként a felhasználók között bármikor meg tudjuk nézni a részleteket, illetve új kulcsokat is lehet generálni, ha szükséges.

3. A NAV Online Számlázó használatba vétele

A NAV által üzemeltetett Online Számlázó rendszert (kék színű felület) az Online Számla (zöld színű felület) logója melletti „Alkalmazások” menüsorban található és a gomb megnyomásával aktiválhatja. A felhasználói kézikönyv itt található: https://szamlazo.nav.gov.hu/felhasznaloi_kezikonyv

Az első lépés természetesen nem más, mint a „Beállítások” menüpontban szereplő almenük segítségével a számlázáshoz és az online adatszolgáltatáshoz szükséges adatok megadása (első belépéskor segít a „Beállítás Varázsló”):

- számlázási beállítások,

- számlatömb megnyitása,
- technikai felhasználó adatainak megadása.

A **számlázási beállításokban** kell megadni az adószám 3 utolsó számjegyét, itt lehet beállítani a közösségi adószámot, beírni a bankszámlaszámot, illetve bepipálni, ha az adózó a pénzforgalmi elszámolást választotta.

Az **elektronikus számlatömb megnyitásához** meg kell adni egy tetszőleges, maximum 5 karakterből, az angol ABC betűiből és/vagy számokból álló egyedi azonosítót, melyhez a számlatömb létrehozásakor automatikusan hozzákapcsolódik a számla kiállításának éve. Egyszerre több számlatömböt is létre lehet hozni, majd használni.

A **technikai felhasználó adatainak megadása** szükséges ahhoz, hogy az automatikus adatszolgáltatás teljesüljön. Legegyszerűbben a technikai felhasználó létrehozásakor javasolt Word dokumentumból tudjuk az adatokat bemásolni, de az adatok elérhetők a kék színű „Ide kattintva” linkről is. Ekkor a rendszer elnavigál a zöld felületre, a „Felhasználók” menüpontba, ahol a „Részletek” oszlopban lévő háromszögre kattintva láthatók a bemásolandó adatok.

4. A NAV Online Számlázó mobil applikáció használata

Jó lehetőség az okos telefonra vagy tabletre letölthető mobil applikáció telepítése is, mert így bármikor, bárhol lehet számlázni. Mivel az adatok nem az eszközön, hanem a felhőben tárolódnak, persze in-

ternet-hozzáférés is kell a teljes sikerhez. A telepítés és az összepárosítás a használatba vett Online Számlázóval a következő lépések megtételével valósítható meg:

- Le kell tölteni az operációs rendszernek megfelelő online áruházban (Google Play/Play Áruház vagy Apple App Store) az Online Számlázó mobilalkalmazást.
- Ezután meg kell nyitni a számítógépen az Online Számlázót, és a Beállítások menüpontban a „Mobil alkalmazás párosítása” ablakot megnyitva a „QR kód generálása” gombra kattintani.
- A mobil applikáción néhány tájékoztató információt követően a QR kód beolvasására alkalmas képernyő nyílik meg, majd a beolvasás és a felhasználó azonosításához szükséges adatok megadása után megtörténik a párosítás.

Innentől kezdve bármelyik felületen használjuk a NAV Online Számlázót, az adatok azonnal szinkronizálódnak, így lehetővé válik, hogy akár több felhasználó, egymástól függetlenül is számlát bocsásson ki.

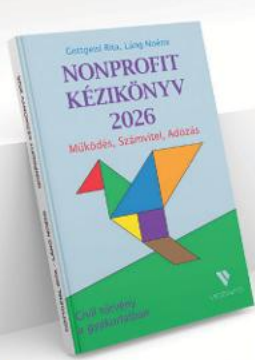
Természetesen bármilyen, a jogszabályoknak megfelelő számlázóprogram, vagy online számlázórendszer használata megfelelő, amennyiben a NAV Online Számla rendszerével összekötésre kerül.

Gottgeisl Rita

könyvvizsgáló, adószakértő

Láng Noémi

könyvvizsgáló, adótanácsadó

ÚJDONSÁG

NONPROFIT KÉZIKÖNYV 2026

Az ötlettől a működésen át a megszűnésig

Szerzőpáros: **Gottgeisl Rita, Láng Noémi**

KÉREM A KÖNYVET! »

VESZTESÉGELHATÁROLÁS A KISVÁLLALATI ADÓBAN

A kisvállalati adó a társasági adó szabályozásához hasonlóan lehetőséget biztosít a veszteség elhatárolására, és meghatározott feltételek teljesülése esetén a pozitív adóalapból történő érvényesítésére. Kedvező irányú eltérés azonban a társasági adóhoz képest, hogy a kisvállalati adó kiemelt figyelmet fordít az új beruházások ösztönzésére.

DR. CSÁSZÁR ZOLTÁN

Új beruházások esetén a veszteségleírás általános szabályainál rugalmasabb és kedvezőbb előírások vonatkoznak a negatív adóalap érvényesítésére. Az egyik legfontosabb eltérés a kivában történő veszteségleírás főszabályhoz képest – és ez indokolja a jogintézmény külön fejezetben történő tárgyalását –, hogy új beruházásoknál a személyi jellegű kifizetés terhére is csökkenthető az adóalap, nem csupán az osztalék- és tőkeműveletek egyéb módosító tételekkel korrigált pozitív eredményének terhére. Másrészt az általános szabályok szerint a negatív adóalap csak a következő adóévek adóalapjánál érvényesíthető, ezzel szemben az új beruházás összegéig a tárgyévi negatív egyenleg is leírható az adóalapból.

Cikkünk azt mutatja be, hogy a kisvállalati adóban milyen feltételekkel nyílik lehetőség a Katv. által veszteségként definiált tételek adóalapnál történő érvényesítésére. Első körben azt szükséges tisztázni, mi tekinthető veszteségnek a kiva alkalmazásában.

Veszteség és a veszteségleírás általános szabályai

A kisvállalati adó rendszerében veszteségnek minősül:

- az egyes **osztalék- és tőkeműveletek eredménye**, korrigálva a Katv. szerinti egyéb módosító tételekkel, ha az így megállapított egyenleg negatív;
- a 2017. adóévet megelőző adóévekben – 2013–2016 – keletkezett **negatív korrigált pénzforgalmi szemléletű eredménynek** az a része, amelyet az adózó a kisvállalati adóalap meghatározásakor csökkentésként még nem vett figyelembe;
- a kisvállalati adóalanyiség időszaka előtt, a társasági adóalanyiség alatt keletkezett **negatív társa-**

sági adóalapjának az a része, amelyet az adózó a társasági adóalap vagy a kisvállalati adóalap meghatározásakor csökkentésként **még nem vett figyelembe**;

- A Katv. 28. § (4c) bekezdésében nevesített, ún. **áttérési különbözet negatív összege**.

Abban az esetben, ha az egyesülést, szétválást követően az adózó ismételt kisvállalati adóalanyiságot választ a Katv. 19. § (8a) bekezdés alapján, a vagyonmérleg szerinti részesedése arányában jogosulttá válik arra, hogy a korábban még fel nem használt elhatárolt veszteséget továbbvigye magával, illetve szintén a vagyonmérleg szerinti részesedése arányában érvényesítheti az új beruházásra tekintettel alkalmazható adóalap-kedvezményt.

A kisvállalati adó a társasági adó hatálya alá történő áttérés (visszatérés) esetére áttérési különbözet képzését írja elő. Ha az említett összeg pozitív, az adózó – erre irányuló választása alapján – a kisvállalati adóalanyiség megszűnésére tekintettel az eredménytartalékból ezzel az értékkel azonos összegű lekötött tartalékot képez, és azt a társasági adóalanyiség időszaka alatt a fejlesztési tartaléokra vonatkozó szabályok szerint oldja fel (de dönthet akként is, hogy az említett összeget leadózza a kisvállalati adóalanyiség utolsó napján hatályos adókulccsal). Ha viszont az áttérési különbözet értéke negatív, akkor azt a kisvállalati adóalanyiség megszűnését követően a társasági adó alanya a társasági adóalanyiségének létrejötté adóévet követő 5 adóéven belül elhatárolt veszteségként figyelembe veheti.

A kisvállalati adóban történő veszteségleírás tekintetében az alábbi megállapítások tehetők:

- **Főszabály**, hogy amennyiben a tőke- és osztalék-műveletek korrigált eredménye, ideértve a pénztár értékének tárgyévi változását a mentesített határ felett (tehát a személyi jellegű kifizetéseken „túli” másik adóalap-rész), figyelembe véve

a kapcsolt vállalkozások között alkalmazott árak módosítására vonatkozó korrekciót is, bármely adóévben negatív, annak összege a **következő adóév(ek)ben csökkenti** a tőke- és osztalékműveletek egyenlegének a kapcsolt vállalkozások között alkalmazott árak miatti korrekcióval módosított, pozitív egyenlegét (tehát szintén a személyi jellegű kifizetések nélkül számított, pozitív adóalapot). Az említett főszabály szerint az elhatárolt veszteséget csak a személyi jellegű kifizetéseken felüli pozitív adóalapból lehet érvényesíteni.

- Kivételes szabályként adóévi **új beruházás esetén a személyi jellegű kifizetések összege is csökkenthető** a korábbi évek elhatárolt veszteségének, illetve az osztalék- és tőkeműveletek tárgyevi korigált, negatív egyenlegének az összegével az új, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközzel (beruházással), szellemi termékkel, kísérleti fejlesztés aktivált értékével kapcsolatos adóévi kifizetések összegéig, függetlenül attól, hogy az érintett eszközt (eszközöket) rendeltetésszerűen használatba vették-e az adóévben.
- A kisvállalati adóalanyiság időszaka alatt keletkezett elhatárolt veszteségnek az adóalap-csökkentésre fel nem használt részével az adózó a társasági adó hatálya alá történő áttérés esetén az áttérési különbözet alapját csökkenti.

Beruházásokhoz kapcsolódó veszteségfelhasználási szabályok

A következőkben azt ismertetjük, hogy a kisvállalati adóalany által végzett beruházások milyen módon kapcsolódnak a veszteségelhatárolás szabályához.

A beszerzett, előállított, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközzel (új beruházással), szellemi termékkel, kísérleti fejlesztés aktivált értékével kapcsolatos adóévi kifizetések összegéig az adózó a személyi jellegű kifizetések terhére is csökkenti a tárgyév, és az azt követő adóévek adóalapját a korábbi évek elhatárolt veszteségének a tárgyevi negatív egyenleggel növelt összegével. Az adóalap-csökkentés mértéke tehát a korábbi adó évekről áthozott és a tárgyévben keletkezett veszteség [utóbbi a Katv. 20. § (3)–(5) bekezdés szerinti tárgyevi negatív egyenleget jelenti] együttes mértéke, de legfeljebb a tárgyevi új beruházásokkal, tárgyi eszközökkel, szellemi termékekkel stb. kapcsolatos adóévi kifizetések összege. Ezekre a fogalmakra a Katv. nem ad külön definíciót, így a Szt. meghatározásai irányadók az

említett eszközkategóriákba sorolható tételeket illetően.

Mivel a jogszabály a tárgyi eszköz bekerülési értékére vonatkozóan külön előírást nem tartalmaz, ezért a kísértékű tárgyi eszközökre is alkalmazhatók a korábban említettek.

2017-től az új beruházás értékéig már nemcsak a következő évi adóalap(ok) csökkenthetők a veszteség összegével, hanem a tárgyevi adóalap is (2016-ig ugyanis az új beruházás bekerülési értékéig csak a beruházás adóévet követő év adóalapját lehetett csökkenteni a veszteség összegével).

Mivel a kiva alanyai egyúttal az Szt. hatálya alá is tartoznak, ezért a kisvállalati adó szabályait a számviteli szabályokkal összhangban kell értelmezni. Mivel a Katv. külön beruházási fogalmat sem ad, azt is az Szt. alapján kell minősíteni – Szt. 3. § (4) bekezdés 7. pont –, hogy adott esetben beruházásról van-e szó.

A Katv. értelmében az ún. minimum adóalap csökkentésének alkalmazásakor **beruházás alatt az új tárgyi eszköz, szellemi termék beszerzését, előállítását, kísérleti fejlesztés aktivált értékét kell érteni, vagyis a felújítást nem, következésképpen az adózónál már meglévő tárgyi eszközön történő felújítás értékével nem csökkenthető a kisvállalati adó alapja.**

Abban az esetben, ha a beruházás keretében újonnan beszerzett tárgyi eszköz értéke a választott pénzügyi konstrukció alapján részletekben kerül kiegyenlítésre, a Katv. 20. § (7) bekezdés szerinti korrekciós tétel a tárgyévben ténylegesen megfizetett összeg erejéig vehető figyelembe. A részletfizetés további adóéveiben pedig szintén az érintett adóév során ténylegesen megfizetett részlet erejéig van lehetőség az adóalap-csökkentés alkalmazására.

Ha a tárgyi eszköz beszerzésére nyílt végű pénzügyi lízing keretében kerül sor, mi tekinthető beruházással kapcsolatos adóévi kifizetésnek?

Az Szt. 23 § (3) bekezdése értelmében a pénzügyi lízing keretében átvett eszközt a lízingbe vevőnek a könyveiben az eszközök között kell kimutatnia, mely így ugyanezen törvény 3. § (4) bekezdés 7. pontja alapján beruházásnak minősül.

A pénzügyi lízing során tehát – függetlenül attól, hogy zárt, vagy nyílt végű a pénzügyi lízing – a lízingelt eszköz a futamidő alatt végig a lízingbeadó tulajdonában van, de a lízingbe vevő könyveiben szerepel, így a lízingbe vett eszköz a vállalkozás normál eszközévé válik és az általános szabályok szerint megjelenik a számviteli nyilvántartásokban.

A lízingbe vevőnél egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a pénzügyi lízingbe vett, beruházként elszámolt eszköz lízingbe adó (helyette az eladó) által leszámolt ellenértékének megfelelő kötelezettséget (a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával), mely összeget a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani. [Szt. 42. § (5) bekezdése, 68. § (2) bekezdése] A fentiek, illetve a Katv. 20. § (1) és (7) bekezdése alapján megállapítható, hogy a beruházással kapcsolatos adóévi kifizetések összege számolható el a csökkentő tételek között, figyelemmel a tárgyévi veszteség, valamint a korábbi évek elhatárolt veszteség együttes egyenlegére. Pénzügyi lízing esetében a beruházás évében az adóévi kisvállalati adóalap meghatározásánál tehát kizárólag az adóévben megfizetett lízingdíjak vehetők figyelembe, míg a következő évben, vagy években kifizetett lízingdíjak – figyelemmel a Katv. egyéb feltételeire – a kifizetéssel érintett adóévek kisvállalati adó alapjánál lesznek érvényesíthetőek (első évben önrész + törlesztő részletek, következő év/években a törlesztő részletek erejéig).

Tekintettel tehát arra, hogy az adóalap-csökkentésre a beruházásokkal kapcsolatos adóévi kifizetések összegéig van lehetőség, így a lízing keretében beszerzett tárgyi eszközök esetében mindig az adott évi lízingdíjat lehet figyelembe venni, mely így – az egyéb feltételek fennállása esetén – több adóév adóalapját is csökkentheti.

Az sem változtat a fenti megítélésen, ha esetlegesen a lízingelt eszköz – például egy személygépkocsi – későbbi visszaszolgáltatására kerül sor. A Katv. ugyanis nem írja elő, hogy emiatt módosítani kellene az adóalapot.

Fontos azonban, hogy a lízing kamata az Szt. rendelkezései szerint nem minősül beruházásnak, így annak összege nem vehető figyelembe a kisvállalati adó alapjának csökkentésénél.

TIPP

Amennyiben a vállalkozás új beruházás címén a tárgyévben kifizetést teljesít, úgy ennek összege egy keretet képez. Ezen keret összegéig mind a korábbi évekről áthozott elhatárolt veszteség összege, mind a személyi jellegű kifizetéseken felüli módosító tételek tárgyévi negatív egyenlege a személyi jellegű kifizetésekből is levonható.

Ha tehát egy vállalkozás új beruházás címén a tárgyévben kifizetést teljesít, úgy ennek összege egy keretet képez. Ezen keret összegéig mind a korábbi évekről áthozott elhatárolt veszteség, mind a személyi jellegű kifizetéseken felüli módosító tételek tárgyévi negatív egyenlege a személyi jellegű kifizetésekből is levonható.

A korábbiakban a kisvállalati adó „minimum adó-alapjaként” is említett személyi jellegű kifizetések összegét csak azt követően szabad csökkenteni, ha a másik adóalapot képező komponensbe sorolandó tételek egyenlege már kompenzálásra került.

TIPP

A rendelkezésre álló veszteség összegéből először a személyi jellegű kifizetéseken felüli tételek pozitív egyenlegét lehet csökkenteni (lenullázni), majd ezt követően kerülhet sor a személyi jellegű kifizetésekből történő érvényesítésére.

Amennyiben van előző évekből származó, áthozott veszteség, akkor az új beruházás összegéig ennek összege is figyelembe vehető a személyi jellegű kifizetések terhére is, illetve a tárgyévi negatív egyenleg is figyelembe vehető ilyen módon. Ha nem volt adóévet megelőzően keletkezett elhatárolt veszteség, akkor is csökkenthető a kiva alapja a tárgyévi negatív egyenleggel, de csak az új beruházások értékéig.

Amennyiben a társaságnak nem volt az adóévet megelőzően elhatárolt vesztesége, és a tárgyévi egyenlege sem negatív, úgy a beruházás összegével a kiva-alap nem csökkenthető.

TIPP

A beruházásra tekintettel járó kedvezményt nem lehet érvényesíteni, ha nincs sem tárgyévi negatív adóalap, sem korábbi évekből származó elhatárolt veszteség.

Lényeges tehát, hogy a beruházási értékhez kapcsolódnia kell tárgyévi negatív adóalapnak, vagy/és korábbi évekből származó elhatárolt veszteségnek ahhoz, hogy annak mértékéig (tehát a beruházás összegéig) az említett negatív értékek leírhatók legyenek a teljes adóalapból (személyi jellegű kifizetések, illetve osztalék- és tőkeműveletek korrigált eredménye), és az esetleg fel nem használt összegek továbbvihetők legyenek a későbbi adóévekre.

Ha például a 2023. évi beruházás értékéig azért nem csökkenthető a kisvállalati adóalap, mert nincs

korábbi évekből származó elhatárolt veszteség, vagy adott adóévi negatív adóalap, akkor a 2023-as beruházás – mint adóalap-csökkentésre lehetőség adó keret – véglegesen „elúszik”. Nincs mód arra, hogy az adott évi beruházási keret továbbgörgethető legyen a későbbi adóévekre, amikor már keletkezik negatív adóalap.

Milyen elszámolásbeli különbség fedezhető fel a személyi jellegű kifizetések és a beruházások között a kisvállalati adóban?

A Katv. 20. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján a kisvállalati adó alapja a korrigált tőke és osztalékműveletek egyenlegének a személyi jellegű kifizetésekkel növelt összege, de – főszabály szerint – legalább a személyi jellegű kifizetések összege. A Katv. alkalmazásában személyi jellegű kifizetésnek azon személyi jellegű ráfordítás minősül, amely a Tbj. szerint járulékalapot képez az adóévben (ide nem értve a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezmény éves összegét) [Katv. 20. § (2a) bekezdés]. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát a számviteli elszámolás, és nem a pénzügyi teljesítés időpontja szerint minősül adóalapnak a személyi jellegű kifizetések összege.

Ezzel szemben az új tárgyi eszköz beszerzése esetén kizárólag az adóévi kifizetések összege alapján csökkenthető az adóalap. A Katv. 20. § (7) bekezdése ugyanis úgy fogalmaz, hogy „a *beszerzett, előállított, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközökkel (beruházással), szellemi termékekkel, kísérleti fejlesztés aktivált értékével kapcsolatos adóévi kifizetések összegéig*” csökkenti a teljes adóalapot a korábbi évek elhatárolt vesztesége, illetve a tárgyévi negatív adóalap összege. Elmondható tehát, hogy beruházások esetén a cash-flow érvényesül. Ha például egy gazdasági társaság 2025 év végén tárgyi eszközt vásárol, de a számlát csak 2026-ban egyenlíti ki, a 2025. évi kisvállalati adóalap nem csökkenthető a 2025-ben beszerzett, pénzügyileg a 2026. adóévben teljesített (kifizetett) tárgyi eszköz beruházási értékével.

TIPP

Fontos szempont a szabály alkalmazásánál, hogy kizárólag a korábban még használatba nem vett tárgyi eszköz (beruházás) értékéig csökkenthető az adóalap.

Ez azt jelenti, hogy az adott eszközt még senki sem vehette használatba; a használtan vásárolt eszköz

vonatkozásában a csökkentés nem alkalmazható. Ha pl. egy társaság egy újszerű, általa még használatba nem vett üzleti berendezés beszerzését tervezi, akkor a „korábban még használatba nem vett” objektív kitétel nem teljesül, és az adózó az említett beruházásra tekintettel adóalap-csökkentéssel akkor sem élhet, ha arra a rendelkezésre álló veszteségállomány fedezetet nyújtana.

Átmeneti rendelkezés szerint biztosítja azt [Katv. 32. § (11) bekezdés], hogy a 2013 és 2016 közötti időszakban új beruházásra tekintettel kifizetett összegeknek azon része leírható a 2017. évi teljes adóalap terhére, amelyhez a kifizetés évében elhatárolt veszteség kapcsolódott, és ami adóalap-csökkentő tételként a korábbi években még nem lett érvényesítve az adóalapnál. Ilyennek tekinthetők tehát a 2017 előtti beruházási összegek, amelyek az új beruházások miatti veszteség-leírási szabályok alkalmazásában 2017. adóévi kifizetésnek minősülnek, vagyis a 2017. évi vagy későbbi teljes adóalap terhére leírhatók.

A beruházásokkal kapcsolatos adóalap-csökkentés utólag önellenőrzés keretében érvényesíthető-e?

Az Art. 54. § (3) bekezdése szerint nincs helye önellenőrzésnek, ha az adózó a törvényben megengedett választási lehetőséggel jogszerűen élt, és ezt az önellenőrzéssel változtatná meg.

Mivel a Katv. 20. § (7) bekezdése szerinti adóalap-csökkentési lehetőség érvényesítését az Art. hivatkozott rendelkezése nem az adózó döntéséhez/választásához köti, így az önellenőrzési tilalommal kapcsolatos, Art. 54. § (3) bekezdése szerinti szabályt erre az adóalap-módosító tételre nem kell alkalmazni.

Ha tehát az adózó például a 2022. adóévében jogosult lett volna a Katv. 20. § (7) bekezdés szerinti adóalap-csökkentő tétel alkalmazására, de ezt a 22KIVA bevallásában elmulasztotta érvényesíteni, abban az esetben az érintett bevallás önellenőrzésével az adóalap-korrekciós tétel igénybe vehető.

Tekintettel arra, hogy 2026-ban a 2025. adóévi kisvállalati adó bevallására kerül sor, a veszteség-leírás alkalmazásának, illetve új beruházások esetén az elhatárolt veszteség (illetve adóévi negatív adóalap) és a beruházások összefüggéseinek ismertetésére a 25KIVA bevallás 02-es, éves elszámoló lapjának a különféle adatokkal történő kitöltésével kerül sor.

Dr. Császár Zoltán
jogász, adótanácsadó

HIBÁS SZÁMLÁZÁSKOR LEVONHATÓ-E AZ ÁFA?

Az Európai Unió Bírósága (EUB) a C–564/15. számú, magyar vonatkozású ítéletében lényeges kérdésben hozott döntést, amely abban foglalható össze, hogy az egyenes adózás téves alkalmazása (a számlázott ügyletre a fordított adózás szabályait kellett volna alkalmazni) esetén áthárított áfa elszámolható-e levonható adóként.

BONÁCZ ZSOLT

Tényállás

A magyar adóhatóság által szervezett elektronikus árverés keretében Farkas T. mobilhangárt vásárolt egy Kft.-től, amelynek adótartozása állt fenn. A Kft. az egyenes adózásra vonatkozó szabályok szerint állított ki számlát Farkas T. részére, amely tartalmazta az ezen ügyletet terhelő áfát. Farkas T. az árverési vételárát és a Kft. által felszámított áfát megfizette, amelyet a Kft. befizetett az adóhatóságnak. Farkas T. a számlában felszámított áfát levonható adóként elszámolta. Az adóhatóság Farkas T. által a 2012. negyedik negyedévre benyújtott áfabevallásban bevallott visszaigényelhető áfával kapcsolatban ellenőrzést végzett.

Az adóhatóság döntése

Az adóhatóság megállapította, hogy a Kft. értékesítésére az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés g) pontja szerinti fordított adózás szabályait kellett volna alkalmazni. A fordított adózás alapján Farkas T.-nek mint a termék beszerzőjének kellett volna a fizetendő adót megállapítani. Erre hivatkozva az adóhatóság Farkas T. terhére 744 000 forint adókülönbötet állapított meg, elutasította Farkas T. által a Kft. részére megfizetett áfa visszaigénylésére irányuló kérelmét, és 372 000 forint adóbírság megfizetésére kötelezte.

Farkas T. szerint magyar adóhatóság alaki hiba miatt tagadta az adólevonási jogot, mivel a Kft. a szóban forgó számlát nem a fordított adózás, hanem az egyenes adózás szerint állította ki. Álláspontja szerint a terhére adókülönbötet megállapító határozat indokolatlan, mivel a Kft. befizette a számlában felszámított áfát az állami költségvetésbe. Azt kérte,

hogy az EUB elé terjessze azt a kérdést, hogy az adólevonási jogának megtagadása összhangban áll-e az uniós joggal.

Az elsőfokú bíróság döntése

A bíróság álláspontja szerint azt adóhatóság nem tagadta meg Farkas T. adólevonási jogát, hanem az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés g) pontja alapján a fordított adózás szabályai szerint fizetendő adó megfizetésére kötelezte. A Farkas T. terhére megállapított különbötet megfelelt a szóban forgó ügyletre vonatkozó számlában feltüntetett áfa összegének.

A bíróság szerint a magyar adóhatóság határozata alapján – bár Farkas T. az áfát megfizette a Kft. részére – úgy tekintette, hogy azzal tartozik az államkincstár felé. Ebből adódóan az adóhatóság nem vitatja Farkas T.-nek a megfizetett áfa levonásához való jogát, a Farkas T. által visszaigényelt összeget azon adókülönbötet összegével csökkentti, amellyel álláspontja szerint tartozik. Tekintettel arra, hogy a két összeg megegyezik, azok kiegyenlítik egymást.

A bíróság megállapította, hogy a Kft. megfizette az áfát az államkincstár számára, így ez utóbbit nem érte kár amiatt, hogy a szóban forgó számlát tévesen az egyenes adózás, nem pedig a fordított adózás szerint állították ki. A bíróság álláspontja szerint **semmi nem utal adócsalásra vagy adóelőny megszerzésére utaló szándékra egyik fél részéről sem.**

A bíróság leszögezte, hogy az adóhatóság határozata lényegében megakadályozza Farkas T.-t, hogy adólevonási jogát gyakorolja. Figyelembe véve, hogy az adólevonási jog a 2006/112 irányelv és a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében csak abban az esetben tagadható, ha bebizonyosodik az adócsalás, az adóhatóság határozata a fordított adózással elérni kívánt céllal nem tűnik arányos intézkedésnek.

Mindezeket mérlegelve a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Magyarország) úgy hatá-

rozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az EUB elé:

- 1) A közösségi irányelv rendelkezéseivel, különösen az adósemlegesség és az adócsalás megelőzésére irányuló céllal való arányosság elvével összeegyeztethető-e az az adóhatósági gyakorlat, mely szerint az adóhatóság a termék beszerzője (szolgáltatás igénybevevője) terhére adókülönbötetet állapít meg arra az esetre, ha a fordított adózás alá eső ügyletről a termék értékesítője (szolgáltatás nyújtója) az egyenes adózás alapján állítja ki a számlát, annak áfa tartalmát bevallja és be is fizeti a költségvetés számára, a termék beszerzője (szolgáltatás igénybevevője) pedig a számla kiállítójának megfizetett áfát levonásába helyezi, ugyanakkor a termék beszerzője az adókülönbötetként megállapított áfa tekintetében levonási jogával nem élhet?
- 2) A helytelen adózási mód megválasztásának arányos szankciója-e ebben az esetben az adókülönbötet megállapítása, amely 50 százalékos mértékű adóbírság fizetési kötelezettséget is maga után von, bár a költségvetést adókiesés nem érte, viszszaélésre vonatkozó adat nem merült fel?

Az EUB álláspontja

Az első kérdés vizsgálatánál a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kereste a választ, hogy a 2006/112 irányelv rendelkezéseit, valamint az adósemlegesség és az arányosság elvét úgy kelle értelmezni, hogy azokkal ellentétes, hogy az alapeljárás tárgyát képező helyzethez hasonló helyzetben valamely termék beszerzője nem élhet az olyan számla alapján az értékesítőnek jogalap nélkül megfizetett áfa levonására vonatkozó jogával, miközben az ügyletre a fordított adózás hatálya alá tartozott, valamint az értékesítő befizette az említett adót az államkincstárba.

A fordított adózás alkalmazása esetén áfafizetésre nem kerül sor a termék értékesítője és beszerzője között, mivel a teljesített ügyletek után ez utóbbi kötelezett a fizetendő, egyben előzetesen felszámított áfa megfizetésére, egyúttal főszabályként levonhatja ugyanezt az adót oly módon, hogy semmiféle fizetési kötelezettsége nem keletkezik az adóhatóság felé.

Az áfa levonására vonatkozó jogosultság az áfarendszer elválaszthatatlan része, és főszabály szerint nem korlátozható. Az adólevonási jogosult-

ság célja, hogy az adóalanyt teljes egészében mentesítse valamennyi gazdasági tevékenysége keretében fizetendő vagy megfizetett áfa terhe alól.

Az adólevonási jognak a 2006/112 irányelv 199. cikk (1) bekezdésében foglalt fordított adózási eljárásban való gyakorlására vonatkozó feltételeket illetően azon adóalanynak, aki valamely termék beszerzőjeként az ezen termékhez kapcsolódó áfa megfizetésére kötelezett, **nem kell az irányelv formai követelményei szerint kiállított számlával rendelkeznie ahhoz, hogy adólevonási jogát gyakorolhassa**, és kizárólag az érintett tagállam által a számára a fent hivatkozott irányelv 178. cikk f) pontjában meg hagyott lehetőség keretein belül meghatározott formai követelményeknek kell eleget tennie.

Az értékesítő által kiállított számla az Áfa tv. 169. § n) pontjában foglalt követelménnyel ellentétben nem tartalmazza a „fordított adózás” kifejezést, és Farkas T. a számlán hibásan feltüntetett áfát tévedésből az alapügyben szereplő értékesítőnek fizette meg, jól lehet a fordított adózás alkalmazásában a termék címzettjeként az adóhatóság felé kellett volna teljesítenie az áfabefizetést a 2006/112 irányelv 193. cikk (1) bekezdés g) pontja alapján.

A Kft. által kiállított számla nem felel meg a nemzeti jogszabályokban előírt alaki követelményeknek, a fordított adózási eljárás egyik érdemi követelményét sem tartották be. Ennek következtében ez a helyzet megakadályozta az adóhatóságot abban, hogy ellenőrizze a fordított adózási eljárás alkalmazását, és adóbevételekiesés veszélyét eredményezte Magyarország számára.

Fordított adózás esetén az adólevonási jog gyakorlása kizárólag a fizetendő adóra korlátozódik, következésképpen a Kft. által felszámított áfát nem kellett megfizetni, és ennek megfizetésével nem tartották tiszteletben a fordított adózás egyik érdemi követelményét, ezért Farkas T. a Kft. által felszámított áfa tekintetében nem élhet levonási jogával.

Amennyiben a jogalap nélkül felszámított áfának az értékesítő által a beszerzőnek való visszatérítése lehetetlenné vagy rendkívül nehézé válik (például az értékesítő fizetéseképtelensége miatt), akkor biztosítani kell, hogy a beszerző közvetlenül az adóhatóságtól kérhesse az általa megfizetett áfa visszatérítését.

Második kérdésével a bíróság lényegében arra kereste a választ, hogy az arányosság elvét úgy kelle értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapeljárás tárgya, a nemzeti

adóhatóság a fordított adózás hatálya alá tartozó értékesítés útján terméket beszerző adóalannal szemben az adóhatóságnak fizetendő áfa összegének 50 százalékát kitevő adóbírságot szab ki, miközben nem esett el adóbevételtől, és nem merül fel adócsalásra utaló körülmény.

A tagállamok hatáskörébe tartozik a számukra megfelelőnek tűnő szankciók megválasztása, amelyeket az uniós jog és e jog általános elveinek tiszteletben tartásával, ennél fogva az arányosság elvére figyelemmel kell gyakorolniuk. Ennek következtében az ilyen szankciók nem mehetnek túl az adó megfelelő behajtása és az adócsalás elkerülése célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéken.

A magyar szabályozás szerint az adóbírság mértéke – alapesetben – az adóalany által az adóhatóságnak fizetendő áfa összegének 50 százaléka, valamint az adóbírság mértéke kivételes méltánylást érdemlő körülmény esetén hivatalból vagy kérelemre mérsékelhető, illetőleg kiszabása mellőzhető, ha a körülményekből megállapítható, hogy többek között az adózó az adott helyzetben a tőle elvárható körültekintéssel járt el.

Farkas T. adminisztratív jellegű jogsértést követett el, amely egyrészt nem okozott bevételkiesést az adóhatóságnál, másrészt nem vetett fel csalásra utaló körülményt.

Előzőek alapján a második kérdésre az EUB azt a választ adta, hogy az arányosság elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapeljárás tárgya, a nemzeti adóhatóság a fordított adózás hatálya alá tartozó értékesítés útján terméket beszerző adóalannal szemben az adóhatóságnak fizetendő áfa 50 százalékát kitevő adóbírságot szab ki, miközben nem esett el

adóbevételtől, és nem merül fel adócsalásra utaló körülmény.

Az ítélet jelentősége

Az EUB ítélete alapján a vevőnek saját jól felfogott érdekében vizsgálni kell, hogy az értékesítő valóban jogosult-e arra, hogy a számlában az általános forgalmi adót számítsa fel. Ennek vizsgálatát nem a számla kézhez vételekor kellene elvégezni, hanem már a szerződés megkötését megelőzően.

Az EUB ítéletében foglaltak az adóhatóság számára alkalmasak annak igazolására, hogy jogszerűen utasítja el a jogalap nélkül (tévesen) felszámított áfára vonatkozóan gyakorolt adólevonási jogot, még akkor is, ha az áfa jogalap nélküli felszámítására más okból került sor (például belföldön nem adóztatható vagy adómentes ügyletnél számított fel az értékesítő áfát).

JÓ TUDNI!

Nagyon gyakran az értékesítőnek az az álláspontja, hogy nem képezheti vita tárgyát az áfa felszámításának kötelezettsége, s ezzel kapcsolatban nem hajlandó érdemi egyeztetést lefolytatni ügyfelével.

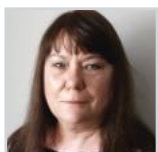
Jelentős értékű ügylet esetében az ilyen álláspontot képviselő vállalkozással nem javasolt szerződést kötni, mivel általa jogalap nélkül felszámított áfa megfizetése, annak levonható adóként való elszámolása jelentős adó- és üzleti kockázattal jár. (Az értékesítő esetleg nem hajlandó, illetve nem képes az általa jogalap nélkül felszámított áfa visszafizetésére.)

BonácZ Zsolt
adószakértő

A CSOPORTOS TÁRSASÁGI ADÓALANYISÁG (CSOPTA)

A vállalkozások vezetői mindig is törekedtek arra, hogy a törvény által biztosított kereteken belül minél adótakarékosabban gazdálkodjanak. Az erősen összefonódó kapcsolt vállalkozások esetében adótakarékos megoldás lehet a csoportadózás. A társasági adóalanyok csoportos adóalannyá válásának és a társasági adó megállapításának kettős szabályozása van.

SÁNDORNÉ ÚJ ÉVA

A választási feltételeket, továbbá a csoportból való kilépés, kiesés feltételeit az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), valamint a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao törvény) szabályozza.

Az Art.-ban kerültek rögzítésre a csoportos társasági adóalanyisággal kapcsolatos adminisztratív szabályok:

- a csoportos társasági adóalanyiság létrehozása, a csatlakozás, megszűnés szabályai,
- felelősségi kérdések,
- pénzforgalmi számlával összefüggő előírások.

A csoportos adóalanyok adóalapmegállapításával, adóelőleg-fizetésével és adófizetésével, az adókedvezmények igénybevételével kapcsolatos szabályrendszer a Tao törvényben található.

A csoportos társasági adóalanyiság a cégcsoportok számára kiváló adótervezési lehetőséget biztosít, ám azzal is számolni kell, hogy az érintett tagvállalatok számára nem mindig előnyös. A csoportos adóalanyiság választása előtt mindenképpen némi adótervezési számítás szükségeltetik.

A csoportos adóalanyok

- a Tao törvény 6. § (13) bekezdése értelmében a K+F kedvezmény megosztására vonatkozó szabályokat csoporton belül nem alkalmazhatják,
- az adókedvezményeket sajátos módon számolhatják el,
- a veszteségelhatárolásnál két 50 százalékos szabályt kell betartaniuk,
- növekedési adóhitelt nem vehetnek igénybe. Amennyiben valamely tagvállalat belép a társasá-

giadó-csoportba, akkor az adóhitel egy összegben esedékessé válik.

A csoportos adóalanyiságnak tehát lehetnek előnyei és hátrányai is az abban részt venni kívánó számára. A csoportos társaságiadó-alanyiság létrehozatala nem minden esetben jár azonban adómegetakarítással, ezért fontos, hogy a csoport létrehozatalát minden esetben részletes tervezés előzze meg.

A csoportos társasági adóalanyiság választásának feltételei

Az Art. 114/A. § (1) bekezdése értelmében a csoportos társasági adóalany létrehozását a csoportos társasági adóalanyhoz csatlakozni szándékozó adózók által benyújtott közös kérelem alapján a NAV engedélyezi, ha a Tao törvényben meghatározott feltételek teljesülnek.

A csoportos adóalanyiság választásának feltételeit a Tao törvény 2/A §-a tartalmazza. A Tao törvény 2/A. § (2) bekezdése alapján a csoportos társaságiadó-alany **belföldi adózónak** minősül, korlátlan adókötelezettséggel rendelkezik. A csoport tagja azonban nem kizárólag belföldi adózó lehet, hanem az üzletvezetésének helyére tekintettel belföldi illetőségű adózónak minősülő külföldi személy és belföldi telephelye útján a külföldi vállalkozó is.

A Tao törvény 2/A. § (3) bekezdése alapján a csoport tagjai olyan adózók lehetnek, akik között

- a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő **közvetlen többségi befolyás** áll fenn, és ennek keretében az egyik adózó a másik adózóban vagy más személy az adózókban legalább 75 százalékos arányú szavazati joggal rendelkezik,
- a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő **közvetett többségi befolyás** áll fenn, amelynek keretében az egyik adózó a másik adózóban vagy más személy az adózókban legalább 75 százalékos ará-

nyú szavazati joggal rendelkezik, azzal, hogy a köztes jogi személy szavazati jogát csak akkor lehet a benne befolyással rendelkezőnél figyelembe venni, ha a befolyással rendelkező a köztes jogi személyben legalább 75 százalékos arányú szavazati joggal rendelkezik.

A Tao törvény a csoportos adóalanyiság választásának egyéb feltételeit is előírja:

- a beszámoló készítésére kötelezett adózók csak azonos mérlegfordulónappal rendelkezhetnek, amelyet a számviteli politikájuknak tartalmaznia kell,
- ha az adózó beszámoló készítésére nem kötelezett, akkor az adóév utolsó napjának kell meg egyeznie (ez nem feltétlenül december 31.),
- a beszámolót, könyvviteli zárlatot az összes csoporttagnál egységes szabályok szerint kell összeállítani. Lehetséges a számviteli törvény II. fejezete vagy az IFRS-ek alapján is, de a két módszer nem keveredhet.

A Tao törvény 2. § (4) bekezdése értelmében a túlzott adótervezés elkerülése miatt az adózó egyidejűleg csak egy csoportos társasági adóalany tagja lehet.

A csoportos társasági adóalany az állami adó- és vámhatóság engedélyével, a kérelem benyújtását követő adóév első napján jön létre.

Nem választhat csoportos társasági adózást:

- nonprofit gazdasági társaság,
- szociális szövetkezet,
- közérdekű nyugdíjas szövetkezet és
- iskolaszövetkezet.

A csoportos adóalanyiság keletkezése

A csoportos adóalanyiság nem választható bármikor. Ez az időpont más-más lehet annak függvényében, hogy a társasági adó alanyának üzleti éve a naptári évvel azonos, vagy más gazdasági évet választott. Az Art. 144. § (2) bekezdése alapján csoportos társasági adóalany létrehozásának engedélyezésére irányuló kérelem az adóév utolsó előtti hónapjának első napjától az adóév utolsó előtti hónapjának 20. napjáig nyújtható be.

Abban az esetben, ha az adóév azonos a naptári évvel, akkor a csoportos adóalanyiság benyújtására vonatkozó kérelem benyújtásának időszaka: november 1 – november 20. A csoportos társasági adóalany a NAV engedélyével, a kérelem benyújtását követő adóév első napján jön 2027. január 1-jén létre.

Abban az esetben, ha a vállalkozás gazdasági évet követ és a gazdasági év utolsó napja június 30. Ebben az esetben a csoportos adóalanyiság benyújtására vonatkozó kérelem benyújtásának időszaka: május 1 – május 20. A csoportos társasági adóalany a NAV engedélyével, a kérelem benyújtását követő adóév első napján jön 2027. július 1-jén létre.

Azok a vállalkozások, amelyek megalakulásuk első pillanatában már szeretnének egy meglévő csoporthoz csatlakozni, megtehetik ezt. Egy kezdő vállalkozás csatlakozásának nincs akadálya. A tevékenységét év közben kezdő vállalkozás a csatlakozási kérelmet a NAV-hoz történő bejelentkezéssel egyidejűleg nyújthatja be.

A csoportos társaságiadó-alanyokat a társasági adóelszámolásai kapcsán a csoportképviselő köteles eljárni. A csoporttagok közül ki kell jelölni azt, aki a NAV-hoz bejelentésre kerül mint csoportképviselő.

A csoportszintű adóalap megállapítása – az adóalap integráció

A csoporttagok egyedi adóalapjuk megállapításakor úgy járnak el, mintha önálló adóalanyok lennének, ezenfelül pedig egy csoportos adóbevallást is be kell nyújtani. Az adózás előtti eredményükből kiindulva, a Tao törvény adózás előtti eredményt növelő és csökkentő tételeit figyelembe véve, tagvállalati szinten állapítják meg a társasági adóalapjukat. A csoporttagság előtt keletkezett negatív adóalapjukat (elhatárolt veszteség) is egyedileg veszik figyelembe. A veszteségelhatárolás a pozitív adóalap 50 százalékáig számolható el.

A csoporttag a megállapított egyedi adóalapjáról adóévenként nyilatkozatot tesz a csoportképviselő részére. Ennek határideje a csoportos társasági adóalany adóévre vonatkozó adóbevallásának benyújtására előírt határidőt megelőző 15. nap. A Tao törvény 5. § (11) bekezdése értelmében a csoportképviselő adatot szolgáltat a NAV részére a csoporttagoktól átvett nyilatkozatokban feltüntetett adatokról az adóbevallásban.

A csoportos társasági adóalany adóalapja a csoporttagok adóalapjának „összegzéséből” adódik. A pozitív adóalapok összeadódnak, a negatív adóalapok előjelesen veendő figyelembe a Tao törvény által meghatározott feltételek szerint. A csoportos társasági adóalany adóévi adóalapja a csoporttagok által egyedileg megállapított, nem negatív adóalapok összege, korrigálva az elhatárolt veszteséggel.

Jövedelem- (nyereség-) minimum szabályok a CSOPTA alatt

A Tao törvény – a kivételektől eltekintve – előírja a jövedelem-(nyereség-) minimum meghatározását is (kivételt képez az előtársasági időszak). A jövedelem-(nyereség-) minimum meghatározásának szabályait a Tao törvény 6. § (7)–(11) bekezdései tartalmazzák. A jövedelem- (nyereség-) minimum a korrigált bevétel 2 százaléka. Figyelem! Nem a bevétel, hanem a korrigált bevétel 2 százalékaról van szó! Évek óta tévhit, hogy legalább a jövedelem- (nyereség-) minimum összegére kötelező társasági adót fizetni. Ilyen szabály nincs! A Tao törvény másként rendelkezik. Mindig a pozitív társasági adóalap után kötelező adót fizetni! A jövedelem- (nyereség-) minimum után nincs kötelező adófizetés.

Ez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben az adózás előtti eredmény meghaladja a jövedelem- (nyereség-) minimumot, akkor az adózó nagyon alacsony vagy negatív társasági adóalap esetén sem dönthet úgy, hogy az adót megfizeti a jövedelem- (nyereség-) minimum összege után.

A Tao törvény 6. § (5) bekezdése értelmében, ha az adózó adózás előtti eredménye vagy a „klasszikus” társasági adóalapja (adózás előtti eredmény $\pm$ tételek) nem éri el a jövedelem- (nyereség-) minimum összegét, akkor az adózó két eset közül választhat:

1. A jövedelem- (nyereség-) minimumot tekintő adóalapnak és erre az összegre számítja a 9 százalék társasági adót.
2. A társasági adóalapot veszi figyelembe, erre számítja a 9 százalék társasági adót és egyben nyilatkozatot is tesz az adóhatóságnak.

Az adókedvezmények mindkét esetben igénybe vehetők.

A Tao törvény 6. § (11) bekezdése előírja, hogy ha az adózó bevallásában nyilatkozik arról, hogy nem választja adóalapként a jövedelem- (nyereség-) minimumot, köteles az adóbevallásához mellékelni az

állami adó- és vámhatóság által rendszeresített bevallást kiegészítő nyomtatványt.

További téves hiedelem, hogy a jövedelem-(nyereség-)minimum után adót fizetők nem vehetnek igénybe társasági adókedvezményt. A Tao törvény ilyen tiltó szabályt nem alkalmaz.

A jövedelem- (nyereség-) minimum megállapítására és az ehhez kapcsolódó adófizetésre vonatkozó szabályokat a csoportos társasági adóalanyoknak is alkalmazniuk kell az egyedi adóalap megállapításának szintjén. Példáinkban két esetet tételünk fel:

- az első esetben a jövedelem- (nyereség-) minimumot választja adóalapnak a tagvállalat,
- a második esetben a nyilatkozatot választja a tagvállalat.

A veszteségelhatárolás szabályai a társasági adóban

A Tao törvény 7. § (1) a) pontja lehetővé teszi, hogy a társasági adóalany az adóalapjának meghatározása során figyelembe vegye adózás előtti eredményt csökkentő tételként a korábbi években felmerült veszteséget.

A Tao törvény 17. § (1) bekezdése szerint az adóalany a negatív adóalap keletkezését követő **öt adóévben** csökkentheti az adózás előtti eredményét. A Tao törvény 29/A. § (6) bekezdése szerint a 2015. január 1-je előtt keletkezett veszteséget 2014. december 31-én hatályos szabályok alapján lehet elszámolni, vagyis nincs időbeli korlát. Természetesen a veszteség elszámolás során figyelembe kell venni a Tao törvény 17. § (2) bekezdésének szabályozását, amely szerint a veszteség az adóévi pozitív adóalap 50 százalékáig vehető figyelembe.

A 2012. évi CXLVII. törvény 28. § (4b) pontja értelmében a **kisvállalati adóalanyiság** időszaka alatt keletkezett elhatárolt veszteségnek a kisvállalati adóalanyiság időszakában az adóalap csökkentéseként fel nem használt részét a kisvállalati adóalanyi-

	A	B	C
Adózás előtti eredmény	720 000	- 19 000	390 000
Társasági adóalap	980 000	- 20 000	360 000
Jövedelem-(nyereség-) minimum	19 000	40 000	45 000
Csoportos adóalap 1.	980 000 + 40 000 + 360 000 = 1 380 000 (Jövedelem-(nyereség-) minimum választása esetén)		
Csoportos adóalap 2.	980 000 - 20 000 + 360 000 = 1320 000 (nyilatkozat választása esetén)		

ság megszűnését követően a társasági adó alanya – a visszatérést követő 5 adóéven belül – elhatárolt veszteségként figyelembe veheti.

A **mezőgazdasági tevékenységre** speciális veszteségelhatárolási szabályok vonatkoznak. A mezőgazdasági ágazatba sorolt adózónak lehetősége van a „visszatekintésre”. Ez alatt azt kell érteni, hogy amennyiben adóévben negatív adóalapja keletkezik, akkor az önellenőrzés lehetőségével élve, korábbi bevallásait önellenőrzéssel módosítva, figyelembe veheti, elszámolhatja a veszteséget. Az időbeli korlát két év, vagyis a 2026-ban keletkező negatív adóalappal a 2025-ös és a 2024-es adóév adóalapját tudja csökkenteni önellenőrzés keretében. A speciális veszteségelhatárolásnál nemcsak időbeli, hanem „összegbeli” korlát is előírásra került. Az adózó adóévenként legfeljebb az adóév adózás előtti eredményének 30 százalékával csökkentheti az adózás előtti eredményét.

A csoportos társasági adóalanyiság keretében nincs tevékenységi szabályozás, ami azt jelenti, hogy nemcsak az egy ágazatba tartozó kapcsolt vállalkozások kérhetnek csoportos társasági adóalanyiságot. Egy termelő vállalkozás és egy mezőgazdasági vállalkozás egy csoportba is kerülhetnek. Egy csoportazonosító alatt is tevékenykedhet.

A veszteség elhatárolását, felhasználását a számviteli nyilvántartásokban sem rögzíteni, sem a beszámolóban kimutatni nem kell, azt csak az adózáshoz kapcsolódóan szükséges nyilvántartani.

A csoportos társasági adóalanyok veszteségelhatárolása

A csoportos társasági adóalany (CSOPTA) egyes tagvállalatai esetében negatív adóalap keletkezhetett a csoportos társasági adóalanyiságot megelőzően és azt követően is. A csoportos társasági adóalany adóévi **elhatárolt vesztesége** egyenlő az adóévben negatív egyedi adóalappal rendelkező csoporttagok egyedi negatív adóalapjainak összegével. A **CSOPTA-tagság** alatt keletkezett veszteségek magát a csoportot illetik meg, így az közösen használható fel. A CSOPTA előtt keletkezett veszteséget a 10. pontban leírtaknak megfelelően lehet elszámolni.

A CSOPTA alatt keletkezett veszteséget pedig a csoport tagjai egymás között érvényesíthetik.

Vigyázni kell azonban arra, hogy két 50 százalékos szabályt kell egyidejűleg érvényesíteni:

- az egyik 50 százalékos korlát a tagvállalat egyedi adóalapjára vonatkozik,

- a másik 50 százalékos korlát pedig a CSOPTA integrált adóalapjára vetítendő.

A veszteségelhatárolási lehetőség nem korlátlan. A Tao törvény 50 százalékos korlátot szab az elhatárolt veszteség érvényesítésekor. Ez úgy értelmezendő, hogy az adóévben pozitív vagy nulla adóalappal rendelkező tagok összesített adóalapjának 50 százalékáig érvényesíthető a többi tag negatív adóalapja. A Tao törvény 16. § (17) bekezdése alapján a csoportos társasági adóalany által és a csoporttagok által egyedileg érvényesített elhatárolt veszteség mértéke együttesen nem haladhatja meg az elhatárolt veszteség érvényesítése nélküli egyedi pozitív adóalapok összegének 50 százalékát.

Ez úgy értelmezendő, hogy az adóévben pozitív vagy nulla adóalappal rendelkező tagok összesített adóalapjának 50 százalékáig érvényesíthető a többi tag negatív adóalapja. A Tao törvény 17. § (17) bekezdése alapján a csoportos társasági adóalany által és a csoporttagok által egyedileg érvényesített elhatárolt veszteség mértéke együttesen nem haladhatja meg az elhatárolt veszteség érvényesítése nélküli egyedi pozitív adóalapok összegének 50 százalékát.

Ehhez kapcsolódik még egy elég speciális szabály, hiszen a csoportos társasági adóalany által és a csoporttagok által egyedileg érvényesített elhatárolt veszteség mértéke együttesen nem haladhatja meg az elhatárolt veszteség érvényesítése nélküli egyedi pozitív adóalapok összegének 50 százalékát.

A csoportos társasági adóalany elhatárolt vesztesége – a csoportképviselő döntése szerinti megosztásban – a keletkezése adóévében és az azt követő adóévekben, utoljára a keletkezése adóévéét követő ötödik adóévben számolható el a csoportos társasági adóalany adóalapjának csökkentéseként.

Az adókedvezmény érvényesítése a társasági adóban

A Tao törvény lehetővé teszi, hogy a törvény által preferált esetekben az adóalany adókedvezményt érvényesítsen. Az adókedvezmény a számított adó összegének feltételekhez kötött mérséklési lehetősége, vagyis az adóztató (állam) által az adózónak nyújtott preferencia.

Az egyes adókedvezmények (adót csökkentő összegek) igénybevételének feltételrendszerei nem azonosak.

- Az adókedvezmények között találhatók kettős hatású kedvezmények, vagyis olyanok, amelyek

igénybevétele esetén az adózás előtti eredmény növelésével is számolnia kell az adózónak (pl. előzenei kedvezmény, filmgyártás- vagy látvány-csapatsport támogatása).

- A Tao törvény tartalmaz olyan adókedvezményt is, amelynek igénybevétele esetén bizonyos feltételeket be kell tartani (pl. kkv-beruházási kamatkedvezmény). Ez a feltétel lehet: meghatározott időn belüli beruházási, üzembe helyezési, tárgyi eszköz megtartási, létszámnövelési vagy éppen létszámtartási követelmény.
- A Tao törvény különbséget tesz aszerint is, hogy a vállalkozás kis- és középvállalkozásnak vagy nagyobb „méretűnek” minősül. A 2004. évi XXXIV. törvény tartalmazza azokat az értékhatárokat, létszámkorlátokat, egyéb szempontokat, amelyek alapján eldönthető, hogy egy adott vállalkozás kkv-nak minősül.

Az adókedvezmények lehetnek: fejlesztési adókedvezményekre és az egyéb jogcímen igénybe vehető adókedvezmények. A két csoportra eltérő korlátozó szabályok vonatkoznak. Az adókedvezmények igénybe vehető összege jogcímenként és abszolút értékben is korlátozott. A számított adó a törvényi korlátozás következtében tehát nem csökkenthető nullára.

A CSOPTA alatti adókedvezmény-szabályok

A csoportos társasági adóalanyok is érvényesíthetnek adókedvezményt. A Tao törvény kimondja, hogy az adókedvezmények érvényesítése szempontjából a csoport egyetlen adózónak minősül, és az adókedvezményhez szükséges jognyilatkozatokat a csoport fennállása alatt kizárólag a csoportképviselő teheti meg. A szabályok azonban jellegzetesek.

A csoportos adóalanyiságot megelőző időszak alatt keletkezett adókedvezmények érvényesítése során vizsgálni kell, hogy a vállalkozás a csoportos adóalanyiség időszak ideje alatt megfelel-e a kedvezmény érvényesítéséhez szükséges feltételekkel. A csoportos társasági adóalanyiség adókedvezményt akkor vehet igénybe, ha az adókedvezményre vonatkozó feltételeknek való megfelelést valamelyik csoporttag vállalja és a Tao törvény által előírt feltételeket ténylegesen teljesíti.

Az adókedvezmények számított, illetve adó összegében meghatározott korlátját a csoporttag úgy alkalmazza, hogy a csoportos adóalanyiség adóévi adóalapját az egyedileg megállapított – veszteségel-

határolás előtti – pozitív adóalapja arányában veszi figyelembe az alábbiak szerint:

- a K+F kedvezmény a számított adó 100 százalékáig vehető figyelembe. A csoportos adóalanynál a K+F kedvezmény a jogosult csoporttagra jutó számított adó terhére érvényesül [Tao törvény 22/G. §],
- a fejlesztési kedvezmény jogosult csoporttagra – a veszteségelhatárolás előtti pozitív adóalapja arányában – jutó számított adó K + F kedvezménnyel csökkentett összegének 80 százalékáig érvényesíthető [Tao törvény 23. § (12)],
- az energiahatékonysági beruházás, felújítás adókedvezménye legfeljebb a jogosult csoporttagra – a veszteségelhatárolás előtti pozitív adóalapja arányában – jutó adó fejlesztési kedvezménnyel csökkentett összegének 70 százalékáig érvényesíthető (Tao törvény 22/E. §),
- minden más adókedvezmény a csoporttagra a pozitív adóalapja arányában jutó számított adó előző kedvezményekkel csökkentett összege és a többi tagvállalat adói összegének a 70 százalékáig érvényesíthető.

Figyeljünk a kötelező számolási sorrendre!

1. A tagvállalatok adóalapjának meghatározása (CSOPTA előtti elhatárolt veszteség figyelembevételével)
2. A CSOPTA szinten keletkezett összes veszteség kiszámítása (CSOPTA alatt keletkezett negatív adóalapok összege)
3. A csoportszintű pozitív adóalap meghatározása (tagvállalati adóalapok összege)
4. Csoportszinten figyelembe vehető veszteség meghatározása (a veszteségelhatárolás előtti pozitív adóalapok 50%, csökkentve az egyedileg már figyelembe vett veszteségekkel)
5. Csoportszintű adóalap meghatározása (adóalap integrálás)
6. A csoportszintű adóalapra jutó társasági adó kiszámítása
7. A tagvállalatokra eső számított adó meghatározása arányosítással (veszteség utáni adóalapok aránya alapján)
8. A társasági adót csökkenteni szükséges a tagvállalati szinten korlátozott, igénybe vehető adó összegével.
9. A következő lépés a CSOPTA-szinten korlátozott adókedvezmények elszámolása.
10. Adókedvezmények figyelembevétele utáni fizetendő adó csoportszinten

11. Az adófizetési kötelezettség újbóli megállapítása tagvállalati szinten a pozitív adóalapok alapján (adó visszaosztás).

Amennyiben az adókedvezményre jogot szerzett csoporttag csoporttagsága a jogutód nélküli megszűnéstől eltérő ok miatt szűnik meg, az adókedvezmény érvényesítésére továbbra is jogosult marad. Amennyiben a feltételek teljesítését vállaló csoporttagsága megszűnik, az adókedvezmény érvényesítésére a csoportos társasági adóalany a továbbiakban nem lesz jogosult. Kivéve, ha a csoporttag jogutódlással szűnik meg és jogutódja szintén a csoportos társasági adóalanyiság tagja.

Rendelkezés az adóról CSOPTA alatt

A 24/A. § szerint az adózó az esedékes adóelőleg-fizetési kötelezettségének teljesítésére nyitva álló ha-

táridőt megelőző hónap utolsó napjáig az állami adóhatóság által rendszeresített külön nyomtatványon, elektronikus úton tett rendelkező nyilatkozata útján a kedvezményezett szervezet nevének és adószámának megjelölésével rendelkezhet a havi, illetve a negyedéves társasági adóelőleg-kötelezettsége 80 százalékának kedvezményezett célra történő felajánlásáról. Az adófelajánlás tekintetében a csoportképviselő jár el

- a csoport fizet adóelőleget, adót
- a szerződéseket is a csoport (a csoport nevében a csoportképviselő) köti.

Speciális szabály: Az adójóváírás összegét a csoportképviselő osztja fel a csoporttagok között a felajánlás adóéve fizetendő adójának arányában.

Sándorné Új Éva
adószakértő

INGATLANHOZ KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYBEVÉTELE

Ingatlanokhoz kapcsolódó szolgáltatások esetében a teljesítés helyét az általánostól eltérő szabály alapján kell meghatározni. A szolgáltatást igénybe vevő belföldi áfaalanynak mindenképpen meg kell vizsgálnia, hogy az általa igénybe vett szolgáltatás ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatásnak minősül-e vagy sem. Amennyiben igen, akkor ebből kiindulva kell megvizsgálni, hogy a szolgáltatás igénybevétele után keletkezik-e belföldön adófizetési kötelezettsége.

BONÁCZ ZSOLT

A Tanács 282/2011/EU végrehajtási rendeletét módosító 1042/2013/EU végrehajtási rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 13b, 31a és 31b cikkével előző írásomban már foglalkoztam, ezért az abban leírtakat nem ismételtem meg.

Teljesítés Magyarországon

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás Magyarországon levő ingatlanhoz kapcsolódik, akkor Magyarországon adóztatható áfa vonatkozásában.

A szolgáltatást igénybe vevő belföldi áfaalanynak vizsgálnia kell, hogy a szolgáltatás nyújtója rendelkezik-e gazdasági letelepedettséggel Magyarországon, azaz létesített-e telephelyet belföldön, ahonnan a szolgáltatását nyújtotta.

Abban az esetben, ha nem, akkor az Áfa tv. 140. § b) pontja irányadó, amely szerint a szolgáltatást igénybe vevő belföldi áfaalanynak kötelezett a fizetendő áfa megállapítására. Az adófizetési kötelezettség az Áfa tv. 60. §-a szerinti időpontban keletkezik. A megállapított fizetendő adót az adófizetési kötelezettség napját magában foglaló bevallási időszakban kell elszámolni, amely egyben előzetesen felszámított adónak minősül, amely olyan mértékben számolható el levonható adóként, amely mértékben adó levonására jogosító tevékenységet szolgált. Az Áfa tv. 153/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a levonható adót ab-

ban a bevallási időszakban lehet elszámolni, amelyben a fizetendő adót be kell vallani.

Abban az esetben, ha a szolgáltatás nyújtója a szolgáltatását belföldi telephelyéről nyújtotta, akkor belföldi adóalanyként köteles eljárni. Ekkor az előző cikkben leírtak irányadóak. Ha az ügyletre az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés b) pontja vonatkozik, akkor a hivatkozott Áfa tv. 60. §-a és 153/A. § (1) bekezdés a) pontja irányadó.

JÓ TUDNI!

Belföldi ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás nyújtója részére fizetett előleg után az Áfa tv. 59. § (3) bekezdése alapján nem kell fizetendő adót megállapítani a szolgáltatást megrendelő, a fizetendő adó megállapítására kötelezett belföldi áfaalanynak, mivel adófizetési kötelezettsége az Áfa tv. 140. § b) pontján alapul, s az Áfa tv. 59. § (3) bekezdése kizárólag az Áfa tv. 140. § a) pontjára hivatkozik.

Teljesítés az unió más tagállamában

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás az Európai Unió más tagállamában levő ingatlanhoz kapcsolódik, akkor az az ingatlan fekvése szerinti tagállamban adóztatható áfa vonatkozásában.

Ha a szolgáltatást igénybe vevő belföldi áfaalanynak nem nyilvántartásba vett áfaalanynak az ingatlan fekvése szerinti tagállamban, akkor nem lehet kötelezett a fizetendő adó megállapítására, ezáltal a szolgáltatás nyújtója a tagállamban hatályos szabályok szerinti áfát felszámítja felé.

Közösségi adószám – összesítő nyilatkozat

Gyakran felmerülnek a következő kérdések a Magyarországon fekvő ingatlanhoz kapcsolódó, más tagállamban nyilvántartásba vett, Magyarországon gazdasági letelepedettséggel nem rendelkező áfaalanytól igénybe vett szolgáltatás esetében:

- a) a szolgáltatás igénybevétele miatt kell-e közösségi adószámot kérni, ha azzal a vállalkozás még nem rendelkezik;
- b) a szolgáltatás igénybevételét az összesítő nyilatkozatban le kell-e jelenteni;
- c) az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét az áfabevallás mely sorában/soraiban kell bevallani.

Az első kérdésre a választ az Áfa tv. 257/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján kell megadni, amely szerint közösségi adószámot kell kérni a Közösség valamely másik tagállamában gazdasági céllal letelepedett, gazdasági célú letelepedés hiányában ott lakóhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező adóalanytól az Áfa tv. 37. § szerinti szolgáltatásnyújtás igénybevétele esetén.

Tekintettel arra, hogy az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás esetén a teljesítés helyét az Áfa tv. 39. §-a alapján kell megállapítani, így a szolgáltatás igénybevételét megelőzően nem kell közösségi adószámot kérni. Ennek megfelelően a szolgáltatás nyújtójának a kiállított számláján elégséges a belföldi áfaalany belföldi normál adószámát feltüntetni. Ha a belföldi áfaalany egyébként rendelkezik közösségi adószámmal, akkor nem jogsértő, ha a számlán közösségi adószámát tünteti fel.

A második kérdésre a választ az Áfa tv. 4/A. számú melléklet I/1/f) pontja alapján meg kell megadni, amely szerint az összesítő nyilatkozatban a Közösség más tagállamában adószámmal rendelkező adóalany vagy adószámmal rendelkező adóalanyának nem minősülő jogi személytől igénybe vett, az Áfa tv. 37. § hatálya alá eső azon szolgáltatás igénybevételét kell lejelenteni, amely adóköteles belföldön, és amely után a belföldi áfaalany az adófizetésre kötelezett. Tekintettel arra, hogy az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás esetén a teljesítés helyét az Áfa tv. 39. §-a alapján kell megállapítani, annak igénybevételét azt az összesítő nyilatkozatban nem kell szerepeltetni.

A harmadik kérdésre az a válasz, hogy az adóalapot és az azt terhelő áfát csak az áfabevallás 19. sorában kell elszámolni, mivel az igénybe vett szolgáltatás összesítő nyilatkozatban nem jelentendő le, valamint a teljesítés helyére nem az Áfa tv. 37. § (1) bekezdése vonatkozik.

Teljesítés unión kívüli államban

Amennyiben az ingatlanhoz kapcsolódó szolgáltatás harmadik országban (nem uniós tagállamban) levő ingatlanhoz kapcsolódik, akkor az az ingatlan fekvése szerinti államban adóztatható áfa vonatkozásában.

A szolgáltatás adózására vonatkozó szabályokat az ingatlan fekvése szerinti államban hatályos szabályozás állapítja meg.

Bonác Zsolt
adószakértő

ÁNYK kivezetése 2027. január 1-től, e-ÁFA alkalmazása, e-Nyugta 2026. szeptember 1-től, valamint fontos számlázási szabályok

Bonác Zsolt adószakértő előadása négy helyszínen

Szeptember 23. Szeged	Szeptember 24. Orosháza	Szeptember 28. Kiskunhalas	Szeptember 30. Békéscsaba
---------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------

Részvételi mód: tantermi vagy utólagos videófelvétel

Jelentkezem az előadásra!

Bonác Zsolt
adószakértő

Négy helyszín, 2026. szeptember

SPECIÁLIS SZÁMLÁKON REALIZÁLT JÖVEDELMEK ADÓZÁSA

Az Szja tv. kamat-, osztalék-, árfolyamnyereség- és ETÜ-szabályaitól eltérő rendelkezéseket tartalmaz a tartós befektetési számlán elhelyezett befektetésekből, valamint a nyugdíj-előtakarékossági számlán jóváírt jövedelmek (hozamok) adózására vonatkozóan. A tartós befektetési számla valamely befektetési szolgáltatóval, hitelintézettel kötött szerződés, mely meghatározott időn túl kedvező adófizetést eredményez a befektető számára. TBSZ köthető magánszeméllyel, bizalmi vagyonkezelővel és magánalapítvánnyal is.

HORVÁTHNÉ SZABÓ BEÁTA

Tartós befektetésből származó jövedelem

A TBSZ valamely befektetési szolgáltatóval, hitelintézettel kötött szerződés, mely alapján hosszú távú megtakarítás céljából helyez el pénzt, annak reményében, hogy magas hozamot adófizetés nélkül realizáljon. A magánszemély adóévenként egy kifizetőnél (ideértve a külföldi szolgáltatót is) egy TBSZ számlával rendelkezhet, ugyanakkor különböző befektetési szolgáltatóknál tetszőleges számú TBSZ szerződést köthet, számlánként legalább 25 000 Ft értékben. A gyűjtőévben elhelyezett összegeknek felső korlátja nincs, viszont a naptári évet követően a már lekötött pénzösszeg további befizetéssel nem növelhető. [Szja tv. 67/B. § (2)]

A lekötési idő a számlanyitás évét követő legalább három naptári év, mely a lekötés folytatódagosa meghosszabbítása esetén további két naptári évvel hosszabbodik. [Szja tv. 67/B. § (2)]

A kedvező adózási szabályok alkalmazásának további feltétele, hogy a magánszemély a lekötött pénzösszeget, továbbá annak befektetése révén elért hozamokat (amely kamat, osztalék, árfolyamnyereség vagy ügyleti nyereség is lehet) három-öt éven keresztül a befektetési szolgáltatónál, illetve hitelintézetnél vezetett lekötési nyilvántartásban tartsa.

A befektetési szolgáltatónak, hitelintezetnek TBSZ-ként kell vezetnie a lekötési nyilvántartást.

TBSZ az Szja tv. 67/B. § (3) bekezdése alapján lehet

- értékpapír alapú, amikor ellenőrzött tőkepiaci ügyletben pénzügyi eszközökre és olyan pénzügyi eszközre (például állampapírra, befektetési jegyre) vonatkozóan ad a magánszemély korlátlan számú (vételi, eladási, betétlekötési, ismételt lekötési stb.) megbízást, amelyek befektetési hozama egyébként kamatjövedelemnek árfolyamnyereségnek, vagy ETÜ-nek minősülne – Tartós Befektetési Értékpapírszámla (TBÉSZ);
- betéti alapú, amikor a magánszemély által befizetett készpénz kamatozó bankbetétben (ideértve a fizetési számlán történő elkülönítést is), takarékbetétben történő elhelyezésére kerül sor – Tartós Befektetési Betétszámla (TBBSZ).

Tartós befektetésből származó jövedelem a magánszemélyt a lekötés megszűnésekor, megszakításakor megillető bevételből az a rész, mely a magánszemély által lekötött pénzösszeget meghaladja. [Szja tv. 67/B. § (1)]

TIPP

Nem érdemes TBSZ számlán elhelyezni olyan állampapírt, amely után nem kell kamat jogcímen adót fizetni, ugyanis ha értékesítés történik öt éven belül, akkor az a TBSZ számla feltörésének minősül, azaz adót kell fizetni a hozam után.

Zárt körben kibocsátott értékpapírok is kerülhetnek TBSZ számlára?

A zárt körben kibocsátott részvények megvásárlása nem történhet a TBSZ számlán lekötött pénzösszeg-

ből, figyelemmel arra, hogy az Szja tv. alkalmazásában nem minősül ellenőrzött tőkepiaci ügyletnek a zárt körben kibocsátott értékpapír. [Szja tv. 67/A. § (3)]

Hozam utáni adó

Az adó mértéke

- 15%, ha a magánszemély a lekötést az elhelyezést követően a hároméves lekötési időszak vége előtt szakítja meg (a lekötési hozamot a megszakítás napjára kell megállapítani);
- 10%, ha a magánszemély
 - a hároméves lekötési időszakot nem hosszabbítja meg (a lekötési hozamot a hároméves lekötési időszak utolsó napjára kell megállapítani),
 - a hároméves lekötést a lekötött pénzüsszegnek egy részére nem hosszabbítja meg (a részkivétellel arányos lekötési hozamot a hároméves lekötési időszak utolsó napjára kell megállapítani),
 - a lekötést a folytatólagos kétéves lekötési időszakban szakítja meg (a lekötési hozamot a megszakítás napjára kell megállapítani);
- 0% szja, ha a lekötési hozam az ötéves lekötési időszak utolsó napján kerül megállapításra, azaz a magánszemély a gyűjtőévet követő öt évig a befektetést a TBSZ számlán tartja. [Szja tv. 67/B. § (5)]

A TBSZ számlán a gyűjtőévben elhelyezett pénzeszközből – mely lehet, forint vagy más valuta – lekötött befektetések hosszú távú elhelyezését ösztönzi az Szja tv. mellett már a Szcho tv. 2025. évtől hatályos módosítása is. Ez abból következik, hogy 2025 után kötött TBSZ idő előtti feltörésekor már nem csak szja-, hanem szcho-kötelezettséggel is kell számolni. [Szcho tv. 1. § (5) g)]

Öröm az örömben, hogy a TBSZ hozama után szcho-kötelezettséggel csak a 2024. december 31-ét követően kötött, újrakötött tartós befektetési szerződések tekintetében kell számolni. Azaz egy átmeneti rendelkezésnek köszönhetően, magas össze-

gű adó bevallásával és megfizetésével csak annak a magánszemélynek kell a következő években számolni, aki a TBSZ számlát 2025-ben vagy azt követő években köti és öt éven belül megszünteti. Ennek következtében 2029-ig megkülönböztetünk 2024. december 31-e előtt és azt követően kötött TBSZ számlát, miután az adó mértéke ettől függően változik.

Lényeges tudnivaló, hogy a TBSZ számlán realizált adóköteles hozam után teljes egészében meg kell fizetni a szcho-t, mivel ezen jövedelem nem tartozik a minimálbér 24-szeresében korlátozott jövedelmek közé. Tehát hasonlóan a kamathoz, ennél a jövedelemnél sem alkalmazható a Szcho tv. 2. § (2) bekezdése szerinti adófizetési felső határra vonatkozó rendelkezés.

TIPP

Érdemes TBSZ számlán tartani a hosszabb távon szabad pénzeszközt, valamint azokat az értékpapírokat, amelyek hozama kamatnak minősül (az állampapírok kivételével), mivel a kamat után a magánszemélynek 13% szcho-t is kell fizetni, kivéve, ha ezt a kamatot TBSZ számlán írják jóvá. Ekkor a kamatjövedelemre nem az Szja tv. 65. §-ának, hanem az Szja tv. 67/B. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

Újrakötés, részkivét, transzferálás

Előfordul, hogy a magánszemély a TBSZ számlán tartott befektetéseit nem kívánja megszüntetni. Ilyen esetben a befektetési szolgáltatóval az 5 év elteltével újrakötés lehetséges, mellyel – gyűjtőév nélkül – újabb hároméves lekötési időszak veszi kezdetét. Kvázi gyűjtőévben elhelyezett összegként viselkedik az ötéves lekötési időszak utolsó napján lekötési nyilvántartásban lévő pénzeszköz, pénzügyi eszköz lekötési nyilvántartásban tartása, azaz befizetett pénzüsszegként kell figyelembe venni a lekötési időszak utolsó napjára megállapított betétikamat-követelést. Amennyiben a TBSZ számlán pénzügyi eszközök találhatók, akkor befizetett pénzüsszegként a pénzügyi eszköznek az ötéves lekötési időszak meg-

Lekötésben töltött időtartam	2024. december 31. előtt kötött TBSZ számla megszüntetése			2024. december 31. után kötött TBSZ számla megszüntetése		
	Adómérték %			Adómérték %		
	Szja	Szcho	Összesen	Szja	Szcho	Összesen
Kevesebb mint 3 év	15	0	15	15	13	28
3–5 év	10	0	10	10	8	18
5 év	0	0	0	0	0	0

szűnésének utolsó napján irányadó szokásos piaci értéke, illetve a megszerzésre fordított összeg közül a nagyobbat kell figyelembe venni. [Szja tv. 67/B. § (10) b)]

TBSZ újrakötésekor lehetőség van rész kivételre, amikor a magánszemély dönthet arról, hogy a befektetése egy részét felveszi, míg a legalább 25 000 Ft-ot elérő másik részét továbbra is tartja a lekötési nyilvántartásban. [Szja tv. 67/B. § (10a)]

A magánszemély a meglévő TBSZ-t megszüntetheti, de a befektetési állomány egészét – a lekötés megszakítása nélkül – másik befektetési szolgáltatóhoz, hitelintézethez átranzferálja. Ezt nevezzük lekötési átutalásnak. [Szja tv. 67/B. § (8)]

Nem árt tudni, hogy nem minősül a lekötési időszak megszakításának a lekötési nyilvántartásban szereplő értékpapír átalakítása (kicserélése), ha az átalakított (kicserélt) értékpapír vagy – ha a magánszemély az átalakított (kicserélt) értékpapír helyett az értékpapírt kibocsátó szervezettől az őt megillető vagyonhányadra tart igényt – az értékpapír helyett kapott pénzösszeg lekötési nyilvántartásba kerül.

A nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír zártkörűvé történő átalakítása (kicserélése) csak abban az esetben nem minősül a lekötési időszak megszakításának, ha a magánszemély az átalakított (kicserélt) értékpapír helyett az őt megillető vagyonhányadra tart igényt és arra pénzben jogosult. [Szja tv. 67/B. § (4a)]

Az átalakított (kicserélt) értékpapírnak és a pénzösszegnek legkésőbb az értékpapír átalakítását (kicserélését), illetve a pénzösszeg kifizetését követő 15 napon belül lekötési nyilvántartásba kell kerülnie, ellenkező esetben a lekötési időszak megszakad. [Szja tv. 67/B. § (4a)]

Az adókötelezettséggel kapcsolatos adminisztráció

A magyar befektetési szolgáltató, hitelintézet a TBSZ számlán realizált jövedelemről, az első befizetés napjáról (a szerződés újrakötése esetén a befizetés napjának minősülő napról), valamint a lekötési időszak megszűnésének vagy megszakításának napjáról a jövedelem keletkezésének adóévét követő január 31-ig igazolást ad a magánszemélynek. Az igazolás tartalmáról az adóhatóság részére adatot szolgáltat.

A magánszemélynek a TBSZ számlán realizált jövedelmet csak akkor kell a bevallásban feltüntetnie és az adót megfizetnie, ha a jövedelem után 10 vagy 15% fizetési kötelezettség keletkezik. Tehát a 0%-kal

felvehető jövedelem tulajdonképpen mentes az adó alól, így annak összege nem szerepel az adóbevallásban sem.

Az adót a magánszemély az adóbevallásában köteles megállapítani, és a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig – adóévet követő május 20-ig – kell megfizetni. [Szja tv. 67/B. § (7)]

Abban az esetben, ha a lekötési nyilvántartásban osztalékra jogosító értékpapír található, a befektetési szolgáltatónak az osztalékfizetést megelőzően értesíteni kell a magyar kibocsátót, hogy e jövedelemmel összefüggésben adókötelezettség (így különösen adólevonási kötelezettség) nem terheli. [Szja tv. 67/B. § (6)]

A külföldi társaság részvényére ez a tájékoztatási kötelezettség és az adó alóli mentesítés nem vonatkozik.

A külföldi részvények után fizetett osztalékból külföldön levont adó visszaigényelhető, ha TBSZ számlán vannak a külföldi részvények?

Alapvetően nem, de részben mégis, viszont fontos tudni, hogy nem a magyar adóból igényelhető vissza.

A külföldi társaság által levont forrásadóra nem vonatkozik a magyar szja-mentesség, az adó levonása a kettős adózás elkerüléséről szóló egyezmények alapján az Egyezményben meghatározott mértékben a forrásországot illeti. A nemzetközi megállapodást a magyar jog, így a TBSZ speciális rendelkezése sem írja felül.

Külföldön az adóegyezmény szerinti mértékkel levont adó tehát nem igényelhető vissza. Azonban előfordulhat, hogy az értékpapír tulajdonosa a magyar adóügyi illetőségét nem igazolta, és külföldön magasabb adólevonás történik. Ez esetben a különbözet – az Egyezmény szerinti mértéket meghaladóan külföldön levont adó – a külföldi adóhatóságnál előterjesztett eljárás során visszaigényelhető. Ez a magyar kötelezettséget és az adóbevallást nem érinti.

Külföldi TBSZ

TBSZ számla külföldi befektetési szolgáltatóval is köthető, feltéve, hogy mind a külföldi társaság, mind a magánszemély teljesíti az Szja tv.-ben előírt kötelezettségeket. Figyelem, a *Long Term Investment Account* elnevezésű számla nem biztos, hogy kimeríti a TBSZ számla fogalmát!

A külföldi befektetési szolgáltató/hitelintézet ezáltal nem lesz kifizető, de fontos, hogy a külföldi társaság még az szja-bevallás beadása előtt olyan

igazolásokat állítson ki, amelyből a magyar kötelezettség az Szja tv. értelmében megállapítható. Mivel a külföldi nem minősül kifizetőnek, ezért az adóévet követő január 31-ei határidő nem vonatkozik a külföldi szolgáltatóra. A külföldi befektetési szolgáltató által késve kiállított igazolásnak akkor van jelentősége, ha a magánszemély ennek következtében nem vallja be a lekötési időszak megszűnése miatt vagy a lekötés megszakítása következtében a lekötési hozamot és az utána fizetendő adót.

A külföldi befektetési szolgáltató által kiállított igazolás tartalmazza

- a tartós befektetésből származó jövedelmet,
- az első befizetés napját,
- TBSZ újrakötése esetén a befizetés napjának minősülő napot,
- a lekötési időszak megszűnésének vagy megszakításának napját.

A külföldön kötött TBSZ számla is hasonlóan működik mint a magyar, azaz a lekötött pénzösszeg a gyűjtőévet követően további befizetéssel már nem növelhető. A külföldi befektetési szolgáltatónak/hitelintézetnek is szükséges lekötési nyilvántartást vezetni (szerződésenként), hasonlóan a magyar befektetési szolgáltatóhoz/hitelintézetekhez. Hároméves lekötési időszak, illetve öt év után a magánszemélyt azonos jogok illetik meg, mint a belföldi befektetési szolgáltatóval/hitelintézettel megkötött szerződéseknel. A külföldi szolgáltatónak is nyilatkoznia kell a magánszemélyt a 3. és 5. évi részkivét összegéről, valamint a szerződés újrakötéséről. Ugyanakkor a szerződés három évet követő hosszabbításakor nyilatkozat nem szükséges, hiszen a törvény erejénél fogva a hosszabbítás megvalósul.

Kinek és mit kell bejelenteni a magyar adóhatóság részére, ha a TBSZ külföldi számla?

A külföldi szolgáltatót nem terheli adatszolgáltatás a TBSZ számla nyitásával összefüggésben, mivel a külföldi cég nem tekintendő kifizetőnek. Ezért a magánszemélynek kell bejelenteni a külföldön kötött TBSZ számlát a kedvező adózási szabályok alkalmazhatósága érdekében. A bejelentésre nincs kötelező nyomtatvány.

A magánszemélynek 30 nap áll rendelkezésére, hogy a megkötött TBSZ-ről kiállított dokumentumok alapján bejelentse a lakóhelye szerint illetékes adóhatóságnál a szerződéskötés tényét és a befizetett pénzösszeget, azaz a legalább 25 000 Ft-ot. A be-

jelentéshez nem kell mellékelni a TBSZ szerződést, azonban egy esetleges NAV-ellenőrzéskor a szerződéskötés tényét a szerződés bemutatásával kell igazolni.

A gyűjtőévben az első befizetést követő befizetések összegét már nem kell bejelenteni a NAV-nak.

Lekötési átutalásnál, amikor a magánszemély a TBSZ-t felbontja, azaz a befektetési szolgáltató által lekötési nyilvántartásban tartott pénzeszközök, pénzügyi eszközök egészét, azaz a teljes befektetést áthelyezi egy másik befektetési szolgáltatónál kötött TBSZ-re, a lekötés nem szakad meg, így a befektetési szolgáltató nem állapítja meg a lekötési hozamot. Azonban a magánszemélynek a külföldi lekötési átutalásnál a lekötési átutalás tényét, az átutalt pénzeszköz, valamint a pénzügyi eszközök értékét be kell jelenteni az adóhatóság részére a lekötési átutalást követő 30 napon belül.

Lekötési átutalásnál a külföldi befektetési szolgáltatót is terheli az Szja tv.-ben előírt tartalmú lekötési igazolás kiállításának kötelezettsége. Fontos, hogy nem tekinthetők lekötési igazolásnak például az egyenlegközlők, számlatörténetek, számlakivonatok, még akkor sem, ha ezekből a törvény által megkövetelt információk kinyerhetők – olvasható a NAV honlapján.

Külföldi TBSZ számlán jóváírt osztalék utáni adókötelezettség figyelmet érdemel. Az Szja tv. csak a magyar kifizető esetében rendelkezik arról, hogy a befektetési szolgáltató a lekötési nyilvántartásban rögzített, osztalékra jogosító értékpapír esetében az osztalékfizetést megelőzően értesíti a kibocsátót, hogy e jövedelemmel összefüggésben adókötelezettség nem terheli. A külföldi TBSZ-en tartott magyar kibocsátású értékpapírnál a külföldi szolgáltatónak kell(ene) tájékoztatni a magyar osztalékot fizető társaságot, hogy az osztalék kifizetése egy magyar illetőségű személy részére TBSZ számlán tartott részvény után történik, mely esetben az osztalékot fizető magyar kibocsátó az adólevonást megelőzi.

Amennyiben ez a tájékoztatás a külföldi befektetési szolgáltató részéről elmarad, akkor a magyar társaság levonja az adót, lejelenti a '08-as bevallásban. A magánszemély ezt csak akkor tudja visszaigényelni, ha az osztalékot fizető társaságnál vagy egy esetleges adóhatósági adóvizsgálat során igazolja, hogy az adó levonása nem volt szükségszerű.

Magyar illetőségű magánszemély külföldi részvényei után fizetett osztalékból levont adó vissza-

igénylésére csak akkor kerülhet sor, ha az osztalékot fizető társaság illetősége szerinti ország és a magánszemély illetősége szerinti ország között létezik kettős adózás elkerülésére vonatkozó Egyezmény, és a forrásország az Egyezményben meghatározott mértéken felüli adót vont le.

Példa – osztrák TBSZ számlán realizált osztalékra

A magyar illetőségű magánszemély Ausztriában rendelkezik TBSZ számlával, melyet a magyar adóhatóság részére bejelentett. A TBSZ számlán német és amerikai részvényeket tart. A 2025-ös osztalék kifizetésekor a német osztalékot fizető társaság 27% adót vont le, míg az Amerikai Egyesült Államokban 30% adót vontak le. Kérdés, lehetséges-e a túlvont adó visszaigénylése a magyar adóbevallásban, mivel a részvények TBSZ számlán vannak.

Megoldás:

Mivel a magánszemély magyar adóügyi illetőségű, a német osztalék esetében vizsgálni kell a Magyarország és Németország között megkötött kettős adózás elkerüléséről szóló 2011. évi LXXXIV. törvény 10. cikkét. E szerint az osztalék, amelyet egy német illetőségű társaság egy magyar illetőségű személynek fizet, megadóztatható Magyarországon. Mindazonáltal ez az osztalék Németországban is megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg az osztalék bruttó összegének 15%-át. Ez azt jelenti, hogy ha a magyar magánszemély a német adóhatóságnál visszaigénylési kérelmet terjeszt elő és igazolja a magyar illetőségét, akkor a $27-15=12\%$ „túlvont” adó Németországban visszaigényelhető. Persze nem árt tudni, hogy ehhez német adótanácsadó bevonására is szükség lehet, azaz a felmerülő költségek mérlegelését követően érdemes a visszaigénylést kezdeményezni.

Az Amerikai Egyesült Államokkal 2024. január 1-jétől nincs Magyarországnak hatályos kettős adózást elkerülő Egyezménye. Ennek következtében az Egyesült Államokban levont 30% adó visszaigénylésére nincs lehetőség.

Az osztrák TBSZ számlán realizált egyéb hozam, például kamat, árfolyamnyereség az Ausztriával kötött Egyezmény értelmében a magánszemély illetősége szerinti államban, azaz Magyarországon adózatható.

Öröm az örömben, hogy a TBSZ számla osztalékmentességére vonatkozó szabályának köszönhetően legalább Magyarországon nem kell az adót megfizet-

ni. Hiszen ha a részvények nem lennének Ausztriában TBSZ számlán, akkor a magánszemélyt még további 5% szja-kötelezettség is terhelné.

Mi történik a TBSZ számlával, ha a magánszemély illetősége megváltozik?

Mivel a TBSZ számla egy magyar sajátosság, a TBSZ számlához kapcsolódó adóelőnyök is csak addig érvényesíthetők, ameddig a magánszemély illetősége magyar. A magyar szabályozás szerint a magyar állampolgár magyar illetőségű, de ha külföldön is illetőségűnek számít, és az adott országgal van kettős adózás elkerülésére vonatkozó Egyezmény, akkor az Egyezmény előírásai szerint kell az illetőséget vizsgálni. Amennyiben a magánszemély ennek eredményeképpen külföldi illetőségű, ezt a befektetési szolgáltatónál is jelezni szükséges. Ebben az esetben az értékpapír-jövedelmek után az adókötelezettséget az Egyezmény rendelkezései szerint kell teljesíteni. Például egy magyar társaság által fizetett osztalék után elképzelhető, hogy marad a magyar 15%-os kötelezettség – feltéve, hogy az Egyezmény 15% adó levonását engedi –, de a kamat- és árfolyamnyereség után valószínűleg külföldön az illetőség országában kell majd az adót megfizetni az adott országban hatályos előírások szerint. Minden esetben fontos a konkrét Egyezmény megfelelő cikkeiben előírt rendelkezések betartása.

Példa – Kamat, ETÜ és TBSZ számlán realizált hozamok adókötelezettségének szemléltetése

A magánszemély azon tűnődik, hogy megtakarítását kötvénybe, külföldi részvényekbe fektesse, vagy TBSZ számlán helyezze el. A dilemma abból ered, hogy a közeljövőben házat kíván vásárolni, így nem biztos benne, hogy öt évig nélkülözni tudja a befektetett pénzt.

A táblázat az egyes jövedelemtípusok hozamát terhelő adókötelezettséget hasonlítja össze, feltételezve, hogy a jövedelem összege valamennyi jogcím-nél azonos hozamnak felel meg.

Nyugdíj-előtakarékossági számlán keletkező jövedelem

A NYESZ az Szja tv. rendszerében speciális, mivel az adópolitika különböző kedvezményeket társít a nyugdíj célú öngondoskodás ösztönzése érdekében. Az ide vonatkozó szabályokat az Szja tv. mellett a nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény tartalmazza.

Megnevezés	Mérték	Kamat	ETÜ	TBSZ öt éven túl		
				5 éven túl	3–5 év között	3 évnél rövidebb
Jövedelem		1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Szja	15%	150 000	150 000	0		
Szja	10%				100 000	
Szja	0%					150 000
Szocho	13%	130 000	0	0		
Szocho	8%				80 000	
Szocho	0%					130 000
Nettó hozam		720 000	850 000	1 000 000	820 000	720 000

A NYESZ számlához a következő mentességek kapcsolódnak:

Adómentes a NYESZ számlán tartott befektetési eszközökkel végzett ügyletek nyeresége, hozama (az osztalék kivételével). Az Szja tv. 1. számú melléklet 7.16. pontja alapján adómentes a NYESZ szerint a tulajdonos követelését növelő jóváírás, ha az

- a befektetési eszközzel végzett ügylet nyeresége;
- a befektetési eszköz hozama, kivéve az osztalékból származó jövedelmet.

Ennek következtében az osztalék után, valamint a nyugdíj-pénzszámlán tartott pénzkövetelés után jóváírt kamat után a magánszemélynek szja- és szocho-kötelezettsége keletkezik.

Adómentes az előtakarékoskodó által teljesített befizetések alapján kiutalt adó-visszatérítés: A magánszemély nyugdíj-előtakarékosági nyilatkozata alapján kiutalt, a nyugdíj-előtakarékosági számláján jóváírt összeget a magánszemély jövedelmének megállapítása során bevételként nem kell figyelembe venni. [Szja tv. 7. § (1) e)]

A magánszemélyt az összevont adóalapjának megfizetett adója terhére, nyugdíj-előtakarékosági számlája javára átutalás (adó-visszatérítés) illeti meg. Az adó-visszatérítés alapja a magánszemély által forintban az adóévben nyugdíj-előtakarékosági számlá(k)ra befizetett összegek együttes értéke, ami alapján 20%, de legfeljebb az adóévben összesen 100 000 Ft adó-visszatérítésre jogosult az előtakarékoskodó. [Szja tv. 44/B. § (1)]

Adómentes a NYESZ-R számláról teljesített, Szja tv.-ben szabályozott nyugdíj-szolgáltatásnak minősülő kifizetés, átutalás, feltéve, hogy a szolgáltatásban részesülő személy

- a nyugdíj-előtakarékosági számláját a teljesítés évét megelőzően több mint tíz éve megnyitotta; vagy

- jogosultsága rokkanttá nyilvánítása alapján keletkezett. [Szja tv. 1. számú melléklet 6.5. c)]

Az Szja tv. alkalmazásában NYESZ meghatározott számlavezető által vezetett, törvényben előírt számlák együttese, feltéve, hogy a magánszemély nyilatkozata alapján a számlavezető a nyugdíj-előtakarékosági számlákon, továbbá a velük kapcsolatos, e törvény rendelkezéseinek alkalmazásához előírt bizonylatokon „NYESZ-R” megkülönböztető jelzést alkalmaz. [Szja tv. 3. § 76.]

Nem kell adót fizetni, továbbá nem kell a számított követelésből egyéb jövedelmet megállapítani, ha a magánszemély a nyugdíj-előtakarékosági számlán nyilvántartott (pénzeszközben, pénzügyi eszközben fennálló) követelését a NYESZ megszüntetésével hiánytalanul a tartós befektetésből származó jövedelemre vonatkozó rendelkezések szerint, TBSZ alapján lekötött pénzüsszeggé alakítja át (ha annak egyéb feltételei fennállnak), és azt lekötési nyilvántartásba helyezi. [Szja tv. 44/B. § (5) felvezető szövege]

Előfordulhat, hogy a magánszemély nem várja meg a nyugdíjszolgáltatásra való jogosultságot, és TBSZ számlára sem helyezi át az értékpapírokat – pedig akkor öt év múlva adómentesen felvehetné a jövedelmet –, és a NYESZ számlát megszünteti. Ekkor a nem adómentes nyugdíjszolgáltatás az Szja tv. 28. § (17) bekezdése szerint egyéb jövedelemnek minősül, a nyugdíj értékpapír/letéti számlán lévő pénzügyi eszköz szerzési értékeként az eszköznek a megszűnés napján irányadó szokásos piaci értéke vehető figyelembe. Ha ez esetben egyéb jövedelem nem keletkezik, vagy a számlatulajdonos kéri a NYESZ számlán lévő befektetés kifizetését, akkor az Szja tv. 67. § (9) bekezdése szerinti megszerzésre fordított érték vehető figyelembe szerzési értéként.

Horváthné Szabó Beáta
adószakértő

**Horváthné Szabó Beáta adószakértő
új könyve**

MÁR KAPHATÓ!

MEGRENDELEM! »

PROMÓCIÓ, AJÁNDÉKSORSOLÁS, MARKETINGAKCIÓ

ADÓKÖTELEZETTSÉGE 2026-BAN (2. RÉSZ)

A promóciók és marketingakciók adózási szabályait bemutató szakmai cikksorozatunk második része az adóköteles üzletpolitikai juttatások, a reprezentáció és az üzleti ajándékok jogszabályi minősítését tekinti át. Részletesen vizsgáljuk az éttermi vendéglátásra bevezetett 2026-os reprezentációs adómentességet, a termelőtől vásárolt oltalom alatt álló borok és a pálinka kezelését, a belépőjegyek és influenszer-juttatások adózását, valamint a költségelszámoláshoz elengedhetetlen társaságiadó- és dokumentációs feltételeket.

Adóköteles üzletpolitikai célú juttatások

Egyes meghatározott juttatásnak minősül az olyan, adómentesnek és üzleti ajándéknak nem tekinthető üzletpolitikai vagy reklámcélú juttatás, amely nem tartozik a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá. E körbe jellemzően akkor kerül egy promóciós juttatás, amikor az adómentesség valamely törvényi feltétele sérül: például a vásárló nem magánszemély, de a jutalmazott igen; az akció nem széles kört érint vagy nem nyilvános; a termékátadás jellege vagy volumene miatt nem minősíthető árumintának; illetve a juttatás nem sorolható be üzleti ajándékként sem.

Az egyes meghatározott juttatás adója a kifizetőt terheli. Az adó alapja a juttatás értékének 1,18-szorosa, amely után 15 százalék személyi jövedelemadó és 13 százalék szociális hozzájárulási adót kell fizetni. Jövedelemnek a juttatás értéke minősül; ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék vagy szolgáltatás esetén annak szokásos piaci értékét kell alapul venni. A juttatás megvalósulhat tárgy, szolgáltatás, utalvány vagy bankkártya formájában is. Pénz kifizetése esetén azonban a jogszabály alapján nem egyes meghatározott juttatásról, hanem jellemzően egyéb jövedelemről vagy az adott jogviszonyra tekintettel megszerzett jövedelemről beszélünk.

Adóköteles üzletpolitikai juttatásként merülhetnek fel a gyakorlatban azok az internetes promóciók, amelyek nem kapcsolódnak vásárláshoz, így például

a Facebook-lájkok számának ösztönzése. Hasonlóan vizsgálendő az az eset, amikor a termék népszerűsítése keretében nem árumintának minősülő mennyiséget adnak át az utcán, piros lámpánál várakozóknak, zárt körben iskolában, nyugdíjasotthonban, illetve egy partnercéghez kihelyezett promóción. E helyzetek közös eleme, hogy nincs tényleges vásárlás, ezért az adómentes vásárlásösztönző kedvezmény feltételei nem teljesülnek. Vértárgyat ösztönző céges promóciónál a dolgozóknak adott juttatás sem üzletpolitikai, sem reklámcélúnak nem minősül; ha nem fér bele a csekély értékű juttatás körébe, munkaviszonyos jövedelem keletkezik, kivéve, ha helyben nyújtott vendéglátásról van szó, és az egy főre jutó érték nem állapítható meg. Ilyen esetekben célszerűbb, ha például maga az egészségügyi intézmény adja át a csokoládét.

Külön figyelmet igényel, ha nem az a cég hirdet akciót, amelytől a magánszemély vásárol. Ilyen például, amikor egy pláza üzemeltetője sorsol az üzletekben vásárlók között. Rádiós és televíziós telefonálás játékoknál azt is vizsgálni kell, hogy a játék vetélkedőnek minősül-e, és ki a kifizető. Külföldről kapott marketingajándékok esetében belföldi kifizető hiányában a juttatás egyéb jövedelemként adózhat, ahol az adó és a szociális hozzájárulási adó megfizetése a magánszemélyt terheli, a bemutatott szabály szerint 89 százalékos adóalap figyelembevételével.

Az eladást ösztönző juttatások egyik tipikus esete, amikor egy cég egy másik cég dolgozóit jutalmaz-

za a forgalom növelése érdekében. Ezek a juttatások nem adómentesek. Ha a juttatás munkaviszonyhoz kapcsolódik, munkaviszonyból származó jövedelemként 15 százalék személyi jövedelemadó terheli, és a járulék-, illetve szocho-következményeket is vizsgálni kell. Ha nincs foglalkoztatásra irányuló jogviszony, járulékfizetés nem feltétlenül merül fel, de megbízási jogviszonyként a Tbj. szerinti foglalkoztatói minőség akkor keletkezhet, ha a díj eléri a minimálbér 30 százalékát, azaz a bemutatott számítás szerint a havi 96 840 forintot. A szociális hozzájárulási adó kötelezettsége ilyen esetben a kifizetőt terheli.

Más megítélés alá eshet, amikor egy cég üzleti partnereit meghatározott forgalommennyiség után ajándékozza meg. Ha az átadás nem a társaság részére történik, hanem magánszemély üzleti partner kapja, üzleti ajándék minősítés merülhet fel, amely után a kifizetőt terhelő adó az 1,18-as adóalap után fizetendő. A két eset közötti különbség gyakran nem csupán formális, hanem érdemi tartalmi kérdés: azt kell eldönteni, hogy a juttatás kinek a teljesítményét díjazza, milyen jogviszonyhoz kapcsolódik, és megfelel-e a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének.

A reprezentáció a juttató tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy hitéleti rendezvény, esemény, illetve állami vagy egyházi ünnep alkalmával nyújtott vendéglátás – étel, ital –, továbbá a rendezvényhez kapcsolódó szolgáltatás, így például az utazás, a szállás vagy a szabadidő-program. Nem minősül reprezentációnak az olyan esemény, amely csupán látszólagos célokat szolgál. A reprezentáció után főszabály szerint az 1,18-as adóalap után 15 százalék személyi jövedelemadót és 13 százalék szociális hozzájárulási adót kell fizetni. Külföldön kapott reprezentáció ugyanakkor mentes az adó alól, vagyis ilyen esetben nem merül fel személyi jövedelemadó-kötelezettség.

A reprezentációs esemény költségeinek tételes elhatárolása a gyakorlatban kiemelten fontos. A terembérlet és az üzleti esemény lebonyolításának feltételeit képező egyéb költségek a cég üzleti tevékenységével összefüggően felmerülő működési költségek lehetnek, kivéve, ha a terembérlet kizárólag a vendéglátáshoz kapcsolódik. A munkát végző munkavállaló szállás- és utazási költsége szintén nem azonos a résztvevők reprezentációs juttatásával. A jövedelemszerzés időpontja a reprezentáció esetében ahhoz az időponthoz igazodik, amikor a szolgáltatásra vonatkozó általános forgalmi adó fize-

tési kötelezettsége keletkezik. Rendezvényszervező által nyújtott juttatásoknál, augusztus 20-ai rendezvénynél vagy karácsonyi partinál külön vizsgálandó, hogy a számla tételei közül pontosan mi képezi az adó alapját.

A 2026-ban alkalmazható adómentes reprezentációs szabály az éttermek versenyképességének javítását szolgáló intézkedések körében jelent meg. A szabály 2026. február 1-jétől hatályos, de a 2025. december 31-ét követően kezdődő adóévben a 2025. december 31. napját követően ténylegesen megvalósuló éttermi és cukrászdai vendéglátás alapján meghatározott jövedelem esetében alkalmazható. A szabályozás a 2026. évi XIV. törvény alapján beépült az Szja törvénybe. Ennek lényege, hogy adómentes az étteremben vagy cukrászdában nyújtott vendéglátás – étel és ital – formájában adott reprezentációs juttatás az adóévben elszámolt éves összes bevétel 1 százalékáig, de legfeljebb 100 millió forintig. A tevékenységét év közben kezdő vagy megszüntető juttató az értékhatárt a tevékenység folytatásának napjaival arányosan veheti figyelembe.

Az adómentesség szempontjából nem közömbös, hogy hol történik a fogyasztás. Vendéglátó üzletnek az a hely minősül, amelyet a helyi kereskedelmi hatóság a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló szabályozás szerinti étterem vagy cukrászda kategóriába sorol. Nem tekinthető ilyen étteremnek a büfé, az alkoholmentes vagy alkoholos italokra specializálódott hely – így például a kávézó, a kocsmá, a bár vagy a borozó –, továbbá a zenés-táncos vendéglátóhely, a munkahelyi vagy közétkeztetést végző vendéglátóhely, a gyorsétterem, a rendezvényi étkeztetés, az alkalmi vendéglátóhely és a mozgó vendéglátóhely sem. A besorolás az Országos Kereskedelmi Nyilvántartás üzletkereső felületén ellenőrizhető. Ha a karácsonyi parti például szállodában vagy sportarénában valósul meg, a catering szolgáltatás után a juttatónak adót kell fizetnie.

Az adófizetés rendje két szintet különböztet meg. Ha a reprezentációs juttatás értéke az adóévben meghaladja a 100 millió forintot, a kifizetőt ezt követően negyedévente adóelőleg-fizetési kötelezettség terheli. A végleges adót az adóévre elszámolt éves összes bevétel 1 százalékát meghaladóan adott juttatás után kell megállapítani, és az adóévi összes bevétel megállapításának hónapját követő negyedév 12. napjáig, a már megfizetett adóelőleg figyelembevételével, a 08-as nyomtatványon kell bevallani és megfizetni. Az elszámolt összes bevétel a kifizető adóévre

vonatkozó beszámolójában – az összevont, konszolidált beszámoló kivételével – kimutatott összes bevétel, egyéni vállalkozónál pedig az adóévi vállalkozói bevétel.

Az üzleti ajándék a vállalkozás tevékenységével összefüggő üzleti, hivatali, szakmai, diplomáciai vagy hitéleti kapcsolatok keretében adott ajándék. Ide tartozik az ingyenesen vagy kedvezményesen adott termék, a nyújtott szolgáltatás, valamint a kizárólag erre szóló utalvány. Az üzleti ajándék minősítéséhez megfelelő dokumentáció szükséges: igazolni kell, hogy az ajándék a kifizető tevékenységével összefüggő üzleti kapcsolatok keretében, például ügyfél vagy potenciális ügyfél részére került átadásra. Célszerű részletes ügyféllistát, átadás-átvételi feljegyzést vagy a magánszemély aláírásával ellátott dokumentumot készíteni.

Külföldről kapott üzleti ajándék mentes az adó alól. Mentés továbbá a bemutatott szabályok szerint meghatározott feltételekkel a bor, a pálinka, a sportbelépő, valamint a színház-, opera- vagy állatkerti belépő is. Főszabály szerint azonban az üzleti ajándék értéke jövedelem, a kifizetőt terhelő adó alapja pedig a jövedelem 1,18-szorosa, amely után 15 százalék szja és 13 százalék szocho fizetendő. A juttatás időpontja az, amikor a termék vagy az utalvány tényleges átadása megtörténik, nem pedig az, amikor azt a kifizető beszerezte.

Egyes meghatározott juttatás lehet a kifizető által törvény vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály rendelkezése következtében a magánszemélynek ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, illetve nyújtott szolgáltatás révén juttatott adóköteles jövedelem is. A Gyftv. szerinti csekély értékű ajándék olyan természetbeni juttatás, amelynek egyedi, áfát is tartalmazó értéke – beszerzési ára vagy előállítási költsége – nem haladja meg a mindenkori minimálbér havi összegének 5 százalékát. Ésszerű mértékű támogatásnak az olyan támogatás tekinthető, amely a meghirdetett rendezvény egy főre eső összegét tekintve szintén nem haladja meg a mindenkori minimálbér havi összegének 5 százalékát.

Az influenszereknek adott juttatások különösen összetett minősítési kérdést jelentenek. Másként ítélandó meg egy promóciós termékminta, egy nagy értékű ajándék – például autóhasználat vagy külföldi utazás –, illetve egy forgalomnövekedést ösztönző nyeremény. A döntő kérdés az, hogy a juttatás a tevékenység végzéséhez szükséges tárgyi feltételnek,

üzleti ajándéknak vagy egy megbízás ellenértékének minősül-e. Ha a juttatás a tevékenység ellenértéke, nem kezelhető egyes meghatározott juttatásként. Ha az influenszer vállalkozó, a juttatás vállalkozói bevételként jelenik meg; ha magánszemély, foglalkoztatási jogviszony vagy önálló tevékenységből származó jövedelem alapján kell minősíteni.

A szórakoztatás körében a vendéglátás nem feltétlenül reprezentáció. Például egy terméket vagy céget népszerűsítő nap esetén, ha az esemény túlnyomórészt szórakozásra vagy vendéglátásra irányul, a reprezentáció és a hagyományos egyes meghatározott juttatás szabályai keveredhetnek. Egyes meghatározott juttatásnak minősül az egyidejűleg több magánszemély – ideértve az üzleti partnereket is – számára szervezett ingyenes vagy kedvezményes rendezvénnyel, eseménnyel összefüggésben a kifizető által viselt költség, ha a rendezvény a körülmények alapján döntő részben vendéglátásra vagy szabadidőprogramra irányul. Ide tartozik az ilyen rendezvényen a résztvevőknek adott ajándéktárgyra fordított kiadás is, feltéve, hogy az ajándéktárgy egyedi értéke személyenként nem haladja meg a minimálbér 25 százalékát, a bemutatott számítás szerint a 80 700 forintot. Az üzleti ajándékkal szemben ezen a jogcímen a rendezvényen részt vevő munkavállaló is kaphat ajándékot, de az értékhatárt ilyenkor is figyelembe kell venni.

Adómentes üzletpolitikai és más célú juttatások

A sport- és kulturális juttatások adómentes körének gyakorlati jelentősége nagy, mert ezek üzletpolitikai, munkáltatói vagy partnerkapcsolati környezetben is megjelenhetnek. A sportról szóló törvény hatálya alá tartozó sportrendezvényre szóló belépőjegy vagy bérlet a minimálbér összegéig adómentes. Ugyanez irányadó a kulturális szolgáltatás igénybevételére szóló belépőjegyre vagy bérletre, így muzeális intézmény és művészeti létesítmény kiállítására, színház-, tánc-, cirkusz- vagy zeneművészeti előadásra, valamint közművelődési tevékenységet folytató szervezet által nyújtott kulturális szolgáltatásra. A könyvtári beiratkozási díj szintén ebbe az adómentes körbe tartozik.

A mentesség kifizetőnként, adóévenként és a minimálbér összegéig értelmezendő. A juttatást nem kell időarányosítani, tehát független a munkaviszony hosszától. Lényeges feltétel, hogy a belépőjegy vagy bérlet ne legyen visszaváltható. Az ilyen juttatásokra szóló utalvány azonban nem adómentes. Kulturális

belépőnél külföldi jegy is elszámolható, viszont a kezelési és kényelmi díjak nem tartoznak az adómentesség körébe.

Az állatkerti belépő 2025. január 1-jétől a bemutatott 322 800 forintos minimálbér összegéig adómentes lehet, feltéve, hogy belépőjegyről vagy bérletről van szó, amely nem váltható vissza, kivéve a ki nem osztott belépők és bérletek kifizető általi visszaváltását. Az állatkert az állatok védelméről és kíméletéről szóló szabályozás alapján olyan állandó létesítmény, ahol az állatokat évente hét vagy annál több napon keresztül a nagyközönség részére történő bemutatás céljából tartják. Nem minősül állatkertnek a circuszi menaszéria és az állatkereskedés. A juttatás korábban is lehetett adómentes közművelődési tevékenységként, amennyiben az adott szervezet alapító okirata szerint ilyen tevékenységet is végzett.

Az oltalom alatt álló borra vonatkozó szabály az egyes meghatározott juttatások általános kezelésétől eltérő adómentességet biztosít. Adómentes a szőlészettről és borászatról szóló törvény szerinti, forgalomba hozatalt kezdeményező borászati üzemengedélyestől közvetlenül, palackozott kiszerelésben vásárolt, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott borászati termék, ha a juttatás reprezentációs vagy nem reprezentációs célú vendéglátás keretében, üzleti ajándékként vagy csekély értékű ajándékként történik. Az adókötelezettséget akkor kell vizsgálni, amikor az ajándék átadásra kerül.

A bor adómentességének feltétele a palackozott kiszerelés, az oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés feltüntetése, valamint a közvetlen beszerzés a forgalomba hozatalt kezdeményező borászati üzemengedélyestől. A mentesség kiterjedhet a borra, a még erjedésben lévő újbóra, a likőrborra, a pezsgőre, a minőségi pezsgőre, az illatos minőségi pezsgőre, a szén-dioxid hozzáadásával készült habzóborra és gyöngyözőborra, a szőlőmustra, a sűrített szőlőmustra, a finomított szőlőmustsűrítőre, a szárított szőlőből készült borra, a túlérlett szőlőből készült borra és a borecetire. Ha a beszerzés kereskedőtől történik, az adómentesség nem alkalmazható: az egyes meghatározott juttatásként adott borászati termék 1,8-szoros szokásos piaci értéke után meg kell fizetni a 15 százalékos szja-t és a 13 százalékos szochót.

A pálinka adómentessége 2026. február 1-jétől jelenik meg a bemutatott szabályozásban. Adómentes a jövedéki adóról szóló törvény szerinti adóraktárban

előállított és onnan közvetlenül vásárolt, pálinkázárjeggyel ellátott alkoholtermék, ha a juttatás reprezentációs vagy nem reprezentációs célú vendéglátás keretében, üzleti ajándékként vagy csekély értékű ajándékként történik. Ilyenkor a pálinkatermékek juttatása után nem kell személyi jövedelemadót és szociális hozzájárulási adót fizetni. A juttató köteles az ilyen célból beszerzett termékekről olyan nyilvántartást vezetni, amelyből megállapítható a beszerzés forrása és a termék felhasználásának módja.

Egyéb tudnivalók

A virtuális rendezvények adózási megítélése különösen a veszélyhelyzeti időszak tapasztalatai alapján vált gyakorlati kérdéssé. Online rendezvényeken kiosztott ajándéktárgyak akkor illeszkedhetnek a kedvezőbb adózási kezelésbe, ha szabadidős programról vagy üzleti partnerek részére szervezett reprezentációs eseményről van szó. Az ajándék átadása szimbolikusan, szóban is megtörténhet az online esemény során, ha a tényleges kézbesítésre vagy személyes átvételre később kerül sor. A dokumentálás érdekében az online rendezvényt célszerű felvételel rögzíteni.

Online rendezvénynek olyan valódi tartalommal rendelkező, valós időben zajló és élő program tekinthető, amelyben például ünnepi beszéd, kisfilm vagy társasjáték szerepel. A program munkaidőtől függetlenül, akár hétvégén is megtartható, és nem szükséges, hogy közvetlen vendéglátás kapcsolódjon hozzá. A minősítésnél azonban itt is a körülmények összessége számít: a résztvevők köre, a program célja, az ajándék jellege, az átadás módja és a dokumentáltság egyaránt releváns.

Az adókötelezettség keletkezésének időpontját minden juttatási típusnál külön kell meghatározni. Az adómentes jövedelmeket nem kell bevallani. Egyes meghatározott juttatás esetén az adót negyedévenként, a negyedév utolsó hónapjának kötelezettségeként kell bevallani és megfizetni. Vetélkedőn nyert nyereménynél a szerzés időpontja az, amikor a nyereményt a magánszemélynek átadják; az adókötelezettség a juttatás hónapját követő hónap 12. napjáig teljesítendő.

A társasági adó szempontjából is lényeges, hogy a vállalkozás milyen jogcímen számolja el a promóciós és üzletpolitikai kiadásokat. A vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségként jelenhet meg az adózó által üzletpolitikai vagy reklámcélból magánszemélynek azonos feltételekkel és módon,

nyilvános körülmények között adott kedvezmény, árengedmény, visszatérítés, termék vagy szolgáltatás révén nyújtott, a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti juttatás. Ugyanez irányadó a termék megismertetése és forgalmának növelése céljából adott árumintára.

A sorsolósos játék vagy ajándéksorsolás keretében átadott, illetve nyújtott nyeremény szintén elszámolható lehet a társasági adóban, ha az a vonatkozó szabályok szerint kerül megszervezésre. A személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott reprezentáció és üzleti ajándék címén személyi jellegű egyéb kifizetesként elszámolt juttatás ugyancsak a vállalkozási költségek körében értelmezhető. A költségelszámolás adójogi védhetősége azonban csak akkor biztosítható, ha a juttatás minősítése, a kedvezményezettek köre, az átadás ténye és az üzleti cél megfelelően dokumentált.

A promóciók, ajándéksorsolások és marketingakciók adózási megítélése tehát nem sablonkérdés.

Ugyanaz az üzleti elképzelés – ajándék a vásárlónak, kedvezmény a partner dolgozójának, sorsolás a nyugtabeküldők között, online játék, céges rendezvény vagy vendéglátással egybekötött termékbemutató – eltérő adókötelezettséget eredményezhet attól függően, hogy a juttatás pénzbeli vagy nem pénzbeli, vásárláshoz kötött vagy attól független, nyilvánosan meghirdetett vagy zárt körű, széles kört érintő vagy célzott, szerencseelemet tartalmazó vagy tudásalapú, illetve a magánszemély tevékenységének ellenértékét jelenti-e. A helyes adókezelés ezért a promóció megtervezésekor kezdődik: a feltételek, a kampányszabályzat, a szerződések, a dokumentáció és a pénzügyi teljesítés rendje együtt határozza meg, hogy a juttatás adómentes kedvezményként, adóköteles nyereményként, egyes meghatározott juttatásként, reprezentációként, üzleti ajándékként vagy valamely jogviszonyból származó jövedelemként kezelendő.

Vezinfó

**Aktuális jogi, adózási hírek
közérthetően**

WWW.JOGADO.HU

AZ ÜGYVÉD VÁLASZOL

Szükségesnek látom részletesebben kifejteni annak kérdéskörét, mikor minősül a károkozó körülmény a munkaviszonnyal összefüggőnek, ugyanis a vonatkozó bírósági gyakorlat olyan megállapításokra jutott ebben a témakörben is, amely mind a munkáltató, mind a munkavállaló számára újdonsággal szolgálhat.

DR. FARKAS MÁRTON

A munkáltató kártérítési felelőssége – Mikor függ össze a munkaviszonnyal a károkozó körülmény?

Nézzük a Kúria irányítóként szolgáló, 1/2018. KMK véleményét, amely az alábbi magyarázatot adja: „A »munkaviszonnyal összefüggés« a felek között fennálló, vagy fennállt munkaviszony, és a kárnak e jogviszonnyal való összefüggése a munkaviszonyból folyó valamely tevékenység (magatartás, mulasztás) és a károsodás közötti kapcsolat alapján állapítható meg. (...) A munkaviszonnyal összefüggés különösen az alábbi esetekben állhat fenn: a munkaszerződésben meghatározott feladatok ellátása, a munkáltató utasításának teljesítése, ideértve a munkavégzéshez szükséges előkészületet; a munkavégzéstől elválaszthatatlan tevékenység; a személyes szükségletek kielégítése; a helyzetváltoztatás, közlekedés a munkahelyen.” Láthatjuk tehát, hogy nem csupán a hétköznapi szemlélet szerinti „tényleges” munkavégzés, azaz a munkaköri feladatok ellátása során bekövetkező károkozó körülmények alapozhatják meg a munkáltató felelősségét, hanem **tágabb kontextusban a munkaviszonyhoz kapcsolódó tevékenységek is: klasszikus példa erre a munkahelyi mosdó, öltöző vagy étkező használata során bekövetkező káresemény, mégpedig akkor is, ha arra a munkaközi szünet időtartama alatt kerül sor.**

Ugyancsak hasznos sorba vennünk, melyek azok az esetek, ahol nem minősül a károkozó esemény a munkaviszonnyal összefüggőnek. Jellemző példája a munkavállaló engedély nélküli magánmunkája a munkahelyen, közismertebb nevén a „fusizás”. Friss Kúriai határozat (Mfv. 10.027/2026/5) rögzíti, hogy fusizás alatt kizárólag a munkavállaló munkáltatói engedély nélküli, saját érdekében végzett munkája értendő, önmagában a munkáltatói utasítás nélküli vagy azzal ellentétes munkavégzés még nem feltétlenül minősül annak.

Problémás tárgykör a munkáltatói rendezvények során bekövetkező káreseményeké: ilyen esetben annak

van jelentősége, hogy a részvétel a munkáltató utasítása alapján kötelező (például konferencián vagy üzleti vacsorán való részvétel) vagy csupán opcionális a munkavállaló számára (munkaidőn kívüli céges vacsora). Előbbi esetben még akkor is megállapítható lehet a munkáltatói kártérítési felelősség, ha egyébként a kárt ténylegesen a rendezvényszervező vállalkozás okozta.

Végül mindenképp említést érdemel a munkába utazás témaköre is: a Kúria Mfv. 10.695/2017/10. sz. határozatában egyértelműen rögzítette, „az állandó bírói gyakorlat alapján **nem minősül munkaviszonnyal összefüggésben állónak a károsodás, ha az a munkába, illetve onnan hazafelé nem a munkáltató által üzemben tartott járművön, vagy közlekedési eszközön következett be.**”

Bonyolítja a helyzetet, hogy az említett esetkört a társadalombiztosítási jog **úti balesetként** ugyanakkor elismeri és 100%-os baleseti táppénzt biztosít ilyen esetben a munkavállaló számára. Ne keverjük össze a két tárgykört: az úti balesetért az államháztartás baleseti táppénzt biztosít, viszont a balesettel összefüggő további károkért nem a munkáltató vonható felelősségre, hanem maga a balesetet okozó személy.

Fontos rögzíteni, hogy **a munkába (munkahelyre) utazás során bekövetkező károk megítélése nem azonos a munkavégzés során bekövetkező közlekedési balesetekével.** A Kúria Mfv. 10.270/2014/1. sz. határozata szerint a munkaviszonnyal összefüggő a munkáltató által ismerten a munkavállaló saját gépjárművével a munkaköri feladat ellátásához szükséges utazás során bekövetkezett baleset. Abban az esetben tehát, ha a baleset a munkaköri feladatok teljesítéséhez szükséges utazás során következik be, az már a munkaviszonnyal összefüggő káreseménynek minősül és emiatt más kártérítési megítélés alá esik, mint a fentiekben említett úti baleset. Láthatjuk tehát, hogy még egy első ránézésre egyszerűnek tűnő tényállási elem kibontása is számtalan értelmezési kérdést tud felvetni.

Dr. Farkas Márton

ügyvéd

ECOVIS Hungary Legal –

Pál, Szabó, Gilly, Hortobágyi és Társai Ügyvédi Iroda

PPWR VS EPR – MI A KÜLÖNBSÉG, ÉS MIÉRT KELL MINDKETTŐRE FIGYELNIÜK A VÁLLALATOKNAK?

A PPWR és az EPR két külön, de egymással szorosan összefüggő megfelelési terület a csomagolásokkal kapcsolatban. Az EPR, vagyis a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer elsősorban a csomagolási hulladékhoz kapcsolódó nyilvántartási, adatszolgáltatási és díjfizetési kötelezettségeket jelenti. A PPWR, vagyis az EU új csomagolási és csomagolási hulladék rendelete ezzel szemben a csomagolások tervezésére, anyagösszetételére, újrahasznosíthatóságára, újrahasználatosságára, címkézésére, dokumentációjára és forgalomba hozatali megfelelőségére vonatkozó követelményeket határozza meg. *(A cikk második közlés; először az rsm.hu/blog oldalon jelent meg 2026. augusztus 11-én.)*

FALCSIK ISTVÁN

A PPWR nem váltja ki az EPR-kötelezettségeket, hanem új megfelelési réteget épít rájuk. Azoknak a vállalatoknak, amelyek jelenleg EPR-kötelezettséggel érintettek a csomagolásaik miatt, érdemes külön megvizsgálniuk, hogy a PPWR szerinti dokumentációs, műszaki és beszállítói követelményeknek is meg tudnak-e felelni.

PPWR rendelet és EPR szabályozás

A magyar vállalatok az elmúlt években már megtapasztalták, hogy a csomagolásokhoz kapcsolódó megfelelés egyre összetettebb területté válik. Az EPR-rendszer bevezetése óta sok vállalatnak kellett új nyilvántartási, adatszolgáltatási és díjfizetési folyamatokat kialakítania. **A PPWR rendelet megjelenésével azonban a csomagolási megfelelés újabb szintre lép.**

A PPWR rendelet nem ugyanazt szabályozza, mint az EPR, de a két terület szorosan összekapcsolódik. Az EPR azt vizsgálja, hogy a vállalat milyen csomagolást hoz forgalomba, hogyan teljesíti az ahhoz kapcsolódó gyártói felelősségi kötelezettségeket, milyen adatokat jelent és milyen díjakat fizet. **A PPWR ezzel szemben azt is kérdezi: maga a**

csomagolás megfelel-e az uniós fenntarthatósági, újrahasznosíthatósági, anyagösszetételi, címkézési és dokumentációs követelményeknek?

Másként fogalmazva: az EPR a csomagolási hulladékhoz kapcsolódó felelősségi és finanszírozási rendszer, a PPWR pedig a csomagolás megfelelőségét, tervezését és piaci forgalomba hozhatóságát meghatározó uniós szabályrendszer.

Mi az EPR lényege?

Az EPR, vagyis az *Extended Producer Responsibility* a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer rövidítése. Ennek lényege, hogy a gyártók és bizonyos forgalomba hozók felelősséget viselnek a termékekből, illetve csomagolásokból keletkező hulladék kezeléséhez kapcsolódó költségekért.

Magyarországon az EPR a csomagolások mellett több körforgásos termékkategóriára is kiterjedhet. A csomagolások esetében az érintett vállalatoknak jellemzően nyilvántartási, adatszolgáltatási és díjfizetési kötelezettségekkel kell számolniuk.

Az EPR szempontjából a fő kérdések általában ezek:

- milyen csomagolás kerül forgalomba,
- ki minősül kötelezettnek,
- milyen mennyiségi és anyagáram adatok állnak rendelkezésre,
- hogyan történik a nyilvántartás,
- hogyan teljesül az adatszolgáltatás,

- milyen díjfizetési kötelezettség keletkezik,
- hogyan illeszkedik mindez a vállalat belső számlázási, logisztikai és készletkezelési folyamataiba.

Az EPR tehát elsősorban a forgalomba hozott csomagolásokhoz kapcsolódó felelősségi, adminisztrációs és finanszírozási kötelezettségeket helyezi a középpontba.

Mi a PPWR lényege?

A PPWR, vagyis a *Packaging and Packaging Waste Regulation* az Európai Unió új, közvetlenül alkalmazandó csomagolási rendelete. A rendelet célja, hogy egységes uniós keretet hozzon létre a csomagolások és csomagolási hulladékok kezelésére, csökkentse a felesleges csomagolást, ösztönözze az újrahasználatot és az újrahasznosítást, valamint elősegítse a körforgásos gazdaság céljait.

A PPWR szempontjából a fő kérdések már túlmutatnak az EPR-adatszolgáltatáson:

- megfelel-e a csomagolás a csomagolásmínimalizálási követelményeknek,
- újrahasznosítható-e a csomagolás,
- tartalmaz-e újrafeldolgozott műanyagot, ha az adott csomagolás esetében ez releváns,
- megfelel-e az anyagösszetételi és nehézfém-korlátozási előírásoknak,
- megelő-e a címkézés,
- rendelkezésre áll-e a szükséges műszaki dokumentáció,
- beszerezhetők-e a beszállítóktól a megfelelőséget alátámasztó dokumentumok,
- ki tudja-e állítani vagy be tudja-e szerezni a vállalat a szükséges megfelelőségi nyilatkozatot,
- működik-e a belső dokumentációs és nyomonkövetési rendszer.

A PPWR tehát nemcsak azt vizsgálja, hogy a vállalat milyen adatot jelent, hanem azt is, hogy a csomagolás maga megfelel-e az uniós követelményeknek.

PPWR és EPR: a legfontosabb különbségek

A PPWR és az EPR közötti különbség megértése azért fontos, mert sok vállalat tévesen gondolhatja, hogy ha az EPR folyamatai rendezettek, akkor automatikusan felkészült a PPWR-re is. Ez nem feltétlenül igaz.

Az EPR esetében a megfelelés fókusza a forgalomba hozott csomagolás mennyiségi és anyagáramadatain, az adatszolgáltatáson és a díjfizetésen van. A PPWR esetében a hangsúly a csomagolás terve-

zési, műszaki, fenntarthatósági és dokumentációs megfelelőségére kerül.

EPR-kérdés példaul: Milyen mennyiségű csomagolást hoztunk forgalomba, és hogyan teljesítettük az adatszolgáltatási, illetve díjfizetési kötelezettséget?

PPWR-kérdés példaul: Igazolni tudjuk-e, hogy az általunk forgalomba hozott csomagolás megfelel az uniós újrahasznosíthatósági, anyagösszetételi, nehézfém-korlátozási, címkézési és dokumentációs követelményeknek?

Ez a különbség a gyakorlatban azt jelenti, hogy a PPWR-felkészüléshez nem elegendő az EPR-nyilvántartások ellenőrzése. Szükség lehet csomagolási adatok, beszállítói dokumentumok, műszaki adatlapok, laboratóriumi igazolások, megfelelőségi nyilatkozatok és belső felelősségi körök áttekintésére is.

Miért lehetnek előnyben azok a vállalatok, amelyeknek már működik EPR-folyamatuk?

Bár az EPR-megfelelés önmagában nem jelenti a PPWR-megfelelést, azok a vállalatok, amelyek már kialakították EPR-nyilvántartásaikat, jobb kiindulási helyzetben lehetnek.

Az EPR-folyamatok során ugyanis sok esetben már rendelkezésre állnak bizonyos csomagolási alapadatok:

- csomagolási anyagáramok,
- mennyiségi adatok,
- termék- és csomagolási kategóriák,
- beszállítói adatok,
- forgalomba hozatali információk,
- belső felelősségi körök,
- adatszolgáltatási folyamatok.

Ezek jó alapot adhatnak a PPWR-érintettség felméréséhez, de a PPWR ennél mélyebb műszaki és dokumentációs vizsgálatot igényel. Az EPR-adatokból általában nem derül ki automatikusan, hogy a csomagolás újrahasznosítható-e a PPWR szerint, megfelel-e a nehézfém-korlátozásoknak, rendelkezésre áll-e a műszaki dokumentáció, vagy a beszállító tud-e megfelelő nyilatkozatot adni.

Hol kapcsolódik össze a PPWR és az EPR a gyakorlatban?

A PPWR és az EPR több vállalati folyamatban is találkozik. Ilyen lehet például:

- Csomagolási adatgyűjtés
Az EPR-hez szükséges csomagolási adatok jó kiindulópontot jelenthetnek a PPWR-felméréshez.

Ugyanakkor a PPWR-hez többnyire részlete-sebb adatokra lesz szükség az anyagösszetételről, újrahasznosíthatóságról, újrafeldolgozott tartalomról és beszállítói dokumentumokról.

- **Beszállítói dokumentáció**

Az EPR-rendszerben a beszállítói adatok első-sorban az adatszolgáltatás és nyilvántartás miatt lehetnek fontosak. A PPWR esetében viszont a beszállítóknak a megfelelőség igazolásához szükséges műszaki információkat és dokumen-tumokat is rendelkezésre kell bocsátaniuk. Ilyen dokumentum lehet például:

- megfelelőségi nyilatkozat,
- anyagösszetételi nyilatkozat,
- műszaki adatlap,
- laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv,
- újrafeldolgozott tartalom igazolása,
- csomagolás újrahasznosíthatóságát alátá-masztó dokumentáció.

- **Import és harmadik országbeli beszállítók**

Az importált csomagolt termékeknél különö-sen fontos kérdés, hogy a harmadik országbeli gyártó vagy beszállító milyen dokumentációt tud átadni. Amennyiben a csomagolóanyag vagy a csomagolt termék importból származik, az importőrre a PPWR alapján külön megfelelési kockázatok hárulhatnak. Ez azt jelenti, hogy a vállalatnak nemcsak az EPR szerinti adatszolgáltatást kell teljesítenie, hanem azt is vizsgálnia kell, hogy a csomagolás megfelelősége doku-mentumokkal igazolható-e.

- **Belső felelősségi körök**

Az EPR sok vállalatnál pénzügyi, adózási, lo-gisztikai vagy környezetvédelmi területhez kapcsolódik. A PPWR viszont ennél szélesebb együttműködést igényelhet: beszerzés, minő-ségbiztosítás, termékfejlesztés, jog, compliance, logisztika, ESG és értékesítés is érintett lehet.

Ezért érdemes időben kijelölni, hogy a PPWR-felkészülésért ki felel, ki gyűjti be a beszállítói doku-mentációt, ki értékeli a csomagolási adatokat, és ki gondoskodik a dokumentáció megőrzéséről.

Miért jelent kockázatot, ha a vállalat csak az EPR-re koncentrá?

A PPWR új típusú megfelelési kockázatot hoz létre. Egy vállalat akkor is lehet EPR szempontból rendezett, ha a csomagolásai PPWR szempontból még nem teljes körűen dokumentáltak vagy nem felel-nek meg bizonyos jövőbeli követelményeknek.

A leggyakoribb kockázatok:

- hiányos beszállítói dokumentáció,
- nem megfelelő vagy nem igazolt anyagösszetétel,
- nehézfém-korlátozások alátámasztásának hiánya,
- újrahasznosíthatósági információk hiánya,
- túlzott vagy nem indokolható csomagolás,
- importált termékeknél hiányzó gyártói nyilatko-zat,
- belső felelősségi körök tisztázatlansága,
- EPR-adatok és PPWR-dokumentáció közötti el-térés,
- hatósági megkeresés esetén nem előkereshető dokumentumok.

A PPWR tehát nemcsak adminisztratív feladat, ha-nem ellátási lánc- és működési kockázat is. Ha a vállalat nem tudja igazolni a csomagolás megfele-lőségét, az hatással lehet a termékek forgalomba hozatalára, beszállítói kapcsolatokra és ügyféloldali megfelelési elvárásokra is.

Hogyan érdemes összehangolni az EPR és PPWR felkészülést?

A legjobb megközelítés az, ha a vállalat nem külön-álló feladatként kezeli az EPR-t és a PPWR-t, hanem egységes csomagolási megfelelési rendszerként tekint rájuk. **Ennek első lépése lehet egy PPWR-EPR megfelelési átvilágítás, amely feltárja:**

- milyen csomagolások szerepelnek az **EPR-nyilvántartásban**,
- ezek közül melyek érintettek **PPWR** szempontból,
- milyen adatok hiányoznak a **PPWR megfelelés-hez**,
- mely beszállítóktól kell dokumentációt bekérni,
- van-e eltérés az **EPR-adatok** és a **PPWR-hez szükséges műszaki információk** között,
- szükséges-e a csomagolási portfólió vagy a be-szállítói folyamat módosítása,
- hogyan alakítható ki a megfelelőségi nyilatkoza-tokat és műszaki dokumentumokat kezelő doku-mentációs rendszer.

A cél nem csupán a jogszabályi megfelelés, hanem egy olyan működési modell kialakítása, amelyben a csomagolási adatok, beszállítói dokumentumok és jelentési kötelezettségek egymással összhangban kezelhetők.

Falcsik István

ügyvéd

(RSM Hungary)

VIDEÓKURZUS

e-NYUGTA 2026. szeptember 1-től
2 db videó, 3 óra tananyag

Előadók:

Dr. Csátaljay
Zsuzsanna

Dr. Sztankó
Dániel

2026. szeptember 1-től

életbe lép a nyugta-adatszolgáltatási kötelezettség!

A jogszabályváltozás hozzávetőlegesen 270 ezer piaci szereplőt – köztük fodrászokat, piaci kereskedőket és szabadúszókat – érint közvetlenül, akik korábban mentesültek a pénztárgép-használat alól. **Tudjon meg mindent ebből a videóképzésből, otthon, kényelmesen!**

Kérem a videót!

Minden egy helyen!

SZAKKÖNYVEK

ÉLŐ/ONLINE KÉPZÉSEK

VIDEÓK/E-LEARNING

BUDAPESTI TANTERMI KÉPZÉSEK

VIDÉKI TANTERMI KÉPZÉSEK

TANÚSÍTVÁNYT NYÚJTÓ KÉPZÉSEK

VEZINFÓ **KIADÓ ÉS TANÁCSADÓ KFT.**

Cím: 1143 Budapest, Gizella út 42-44.

Telefon: (+36 1) 236 0635

E-mail: info@vezinfo.hu

Weboldal: www.vezinfo.hu

VEZINFÓ